

Правителство на Република България

Програма на ООН за развитие

Глобален екологичен фонд

Средноголям проект

**Интеграция на глобалните проблеми по околна среда в процеса
на регионално развитие в България**

ДОКУМЕНТ НА ПРОЕКТА

Кратко описание

Стратегията на проекта е да насърчи активното интегриране на въпросите, свързани с глобалната околна среда, в процесите на регионално и местно развитие, както и устройство на територията, които се управляват от Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Това ще се постигне чрез укрепване на възможностите на МРРБ и на МОСВ да интегрират целите за опазване на глобалната околна среда в политиките и практиките за регионално развитие, както и в устройството на територията.

СТРАНИЦА С ПОДПИСИ

Държава: България

Резултат на Програмата за страната: Подобрено устойчиво управление на природните ресурси

Партньор за изпълнение на проекта: Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Име на проекта: Интеграция на глобалните проблеми по околна среда в процеса на регионално развитие в България	Общ бюджет: USD 1,528,000
GEF PIMS #: 3333	Разпределени ресурси:
Код на Atlas Award: : 00044167	Правителство (непарична вноска) USD 1,029,000
Код на проекта: 00051783	ГЕФ USD 499,000
Продължителност на проекта: юни 2006 – юни 2010	
Условия за управлението: национално изпълнение	

Име	Длъжност	Подпис	Дата

Съгласувано с Министерство
На външните работи

Съгласувано с Министерство
на регионалното развитие
и благоустройството

Съгласувано с Министерството на
околната среда и водите

Съгласувано с Програмата на
ООН за развитие:

СЪДЪРЖАНИЕ

РАЗДЕЛ ПЪРВИ: КРАТКО ОПИСАНИЕ	8
ЧАСТ ПЪРВА: АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА	8
ЧАСТ ВТОРА: СТРАТЕГИЯ НА ПРОЕКТА	8
ЧАСТ ТРЕТА: УСЛОВИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО	8
ЧАСТ ЧЕТВЪРТА: МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА	10
IV. 1. МОНИТОРИНГ И ПОДГОТОВКА НА ДОКЛАДИ	10
IV. 1. 1. <i>Встъпителна фаза на проекта</i>	10
IV. 1. 2. <i>Отговорности и мероприятия, свързани с мониторинга</i>	11
IV. 1. 3. <i>Подготовка на доклади за мониторинга на проекта</i>	13
IV. 2. ОЦЕНКА.....	15
IV. 2. 1. <i>Междинна вътрешна оценка</i>	15
IV. 2. 2. <i>Независими окончателни оценки</i>	15
IV. 3. КЛАУЗА ЗА ОДИТ.....	15
IV. 4. ИЗВЛИЧАНЕ НА ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ И СПОДЕЛЯНЕ НА ЗНАНИЯТА.....	15
ЧАСТ ПЕТА: ПРАВЕН КОНТЕКСТ	16
РАЗДЕЛ II. ОБЩ БЮДЖЕТ НА ПРОЕКТА И РАБОТЕН ПЛАН (САМО ГЕФ ЧАСТТА)	17
ВРЕМЕВА РАМКА НА ПРОЕКТА	19
РАЗДЕЛ III. ПИСМА ЗА ПОДДРЕПА И СЪ-ФИННАСИРАНЕ	24
РАЗДЕЛ IV. КОРПОРАТИВЕН ГОДИШЕН РАБОТЕН ПЛАН НА ПРООН	25
ПРИЛОЖЕНИЕ А ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОЕКТ ОДОБРЕНО ОТ ГЕФ	30
ЧАСТ I – ИДЕЯ ЗА ПРОЕКТ	32
А - РЕЗЮМЕ	32
Б – НАЦИОНАЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА	33
ГОТОВНОСТ НА СТРАНИТЕ	33
НАЦИОНАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ	33
В – СЪГЛАСУВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ И ПОЛИТИКИТЕ	34
ОПРЕДЕЛЯНЕ И СЪГЛАСУВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ	34
ДИЗАЙН НА ПРОЕКТ.....	34
<i>Предпоставки и контекст</i>	34
<i>Проектна стратегия</i>	43
<i>Проектна цел, подцел, резултати, продукти и дейности</i>	44
<i>Устойчивост</i>	50
<i>Повторяемост</i>	50
<i>Участие на заинтересованите страни</i>	50
<i>Наблюдение и оценка</i>	51
Г - ФИНАНСИРАНЕ	51
ФИНАНСОВ ПЛАН (US ДОЛАРИ)	51

АРГУМЕНТАЦИЯ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗХОДИ И ЕФЕКТИВНОСТ НА РАЗХОДИТЕ	51
СЪФИНАНСИРАНЕ	51
Д – ИНСТИТУЦИОНАЛНА КООРДИНАЦИЯ И ПОДКРЕПА.....	52
ОСНОВНИ АНГАЖИМЕНТИ И ВРЪЗКИ.....	52
ПРОВЕЖДАНЕ ПРИ НЕОБХОДИМОСТ НА КОНСУЛТАЦИЯ, КООРДИНАЦИЯ И СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ РАБОТНИТЕ АГЕНЦИИ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИТЕ АГЕНЦИИ И СЕКРЕТАРИАТА НА ГЕФ.....	53
АНЕКС 1: СПИСЪК НА ЗНАЧИМОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, ПРОГРАМНИТЕ ДОКУМЕНТИ, СТРАТЕГИИТЕ.....	55
АНЕКС 2: СПИСЪК НА ИНДИКАТОРИТЕ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА МОНИТОРИНГ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ	57
АНЕКС 3: ОБОБЩЕНИЕ НА ПРИЛОЖИМИТЕ БАЗОВИ ИНИЦИАТИВИ.....	68
АНЕКС 4: ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ НА НАЦИОНАЛНИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ И СЕКТОРНИТЕ СТРАТЕГИИ ЗА РАЗВИТИЕ ЗА ПЕРИОДА ДО 201371	
АНЕКС 5: ЛОГИЧЕСКА РАМКА.....	76
АНЕКС 6: ПРОЕКТ ЗА УЧЕБЕН ПЛАН НА ОБУЧИТЕЛНАТА ПРОГРАМА, КОЯТО ЩЕ БЪДЕ РАЗРАБОТЕНА В РАМКИТЕ НА ПРОЕКТА.....	84
АНЕКС 7: КОНЦЕПТУАЛЕН ПОДХОД КЪМ ИНТЕГРИРАНЕТО НА КОНВЕНЦИИТЕ, СВЪРЗАНИ С ГЛОБАЛНАТА ОКОЛНА СРЕДА, В РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ В БЪЛГАРИЯ	96
АНЕКС 8: КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТА GRDP НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ПРОЕКТ ЗА СПОРАЗУМЕНИЕ МЕЖДУ ПРОГРАМАТА НА ООН ЗА РАЗВИТИЕ И GRDP.....	106
АНЕКС 9: БАЗА ДАННИ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ, РАЗРАБОТЕНА ПО ВРЕМЕ НА ОРП-А	109
АНЕКС 10: ПИСМА ЗА ПОДКРЕПА И АНГАЖИМЕНТ ЗА СЪВМЕСТНО ФИНАНСИРАНЕ	143
1. ПИСМО ОТ ГЛОБАЛНИЯ ЕКОЛОГИЧЕН ФОНД – ОПЕРАТИВНА ПРИЦЕЛНА ОБЛАСТ (МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ)	143
2. ПИСМО ОТ МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО	144
ПРИЛОЖЕНИЕ Б ОСНОВНО ЗАДАНИЕ.....	148
РЪКОВОДИТЕЛ НА ПРОЕКТА.....	148
Администратор на проекта (АП)	150

СЪКРАЩЕНИЯ

M&O	Мониторинг и оценка
PDF-B	Механизъм за разработване на проекти – етап В
ToR	Задание за работа
ToT	Обучение на обучаващи
AA	Административен асистент
ГОС	Глобална околна среда
ГПП / ПРП	Годишен преглед на проекта /Преглед реализацията на проекта
ГРП	Годишен работен план
ГТК	Главен технически консултант на ПРООН /ГЕф
ЕС	Европейски съюз
ЗРПР	“Зелени” регионални програми за развитие
ЗРР	Закон за Регионално Развитие
ЗУП	Звено за управление на проекта
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИА	Изпълнителни агенции
ИА	Изпълнителни агенции
ИСПА	Инструмент за структурни политики за предприемачество
КБООН	Конвенция на ООН за борба с опустиняването
КБР	Конвенция на ООН за биологичното разнообразие
КС	Консултативен съвет
МЕЕР	Министерство на енергетиката и енергийните Ресурси
МЗГ	Министерство на земеделието и горите
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малки и средни предприятия
НДП	Национален директор на проекта
НОПРР	Национална оперативна програма за регионално развитие
НП	Национален Програмен Документ
НПО	Неправителствена организация
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОП	Оперативни програми
ОПР	Общински планове за развитие
ОСР	Областни стратегии за развитие
ПОСООН	Програма за околна среда на ООН
ПП	Постоянно представителство
ПРООН	Програма за развитие на ООН
РКЗ	Регионално координационно звено
РКОНИЖ	Рамкова конвенция на ООН по изменението на климата
РПР	Регионални планове за развитие
СБСС	Стандартно базово споразумение за сътрудничество
СООС	Стратегическа оценка на околната среда
УП	Управител на проекта
УСП	Управителен съвет на проекта
УУЗ	Устойчиво управление на земите
ЦУ	Централно управление

РАЗДЕЛ ПЪРВИ: КРАТКО ОПИСАНИЕ

ЧАСТ ПЪРВА: АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА

Виж Част първа, Глава В, Раздел II – Описание на проекта, за Обща информация и Съдържание, както и описание на базовата ситуация в предложението по проекта, [Приложение А](#)

ЧАСТ ВТОРА: СТРАТЕГИЯ НА ПРОЕКТА

Препратка към предложението по проекта, [Приложение А](#)

Виж Част първа, Глава В, Раздел II – Описание на проекта, подраздела относно *Стратегията на проекта, Общата цел на проекта, Конкретните цели на проекта, Резултатите, Продуктите и Дейностите, както и Устойчивостта и повтаряемостта на проекта на проект от среден мащаб.*

ЧАСТ ТРЕТА: УСЛОВИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО

Проектът ще бъде изпълнен на национално ниво. Министерството на регионалното развитие и благоустройството ще действа в качеството на Партньор по изпълнението на проекта. Партньорът по изпълнението на проекта ще получава управленска и техническа помощ от страна на Програмата на ООН за развитие.

Проектът ще бъде управляван и изпълняван в съответствие с правилата и процедурите на ПРООН за изпълнение на проекти на национално ниво. Министерството на регионалното развитие и благоустройството ще ръководи изпълнението на проекта и ще носи отговорност за постигането на **КОНКРЕТНИТЕ ЦЕЛИ / РЕЗУЛТАТИ НА ПРОЕКТА**¹, съгласно логическата рамка на проекта, представена в [Приложение А](#) от предложението по проекта.

Министерството на регионалното развитие и благоустройството ще назначи един от своите високопоставени служители, който да изпълнява длъжността на Национален директор на проекта (НДП). Националният директор на проекта ще наблюдава проекта от името на Партньора по изпълнението на проекта и ще го представлява в ежедневния процес на вземане на решения във връзка с изпълнението на проекта. Националният директор на проекта може да бъде заместник-министър или служител, който е пряко подчинен на министъра или заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Звено за управление на проекта (ЗУП), разположено за предпочитане в Министерството на регионалното развитие и благоустройството или в сгради на институции към МРРБ, оглавявано от Управителя на проекта (УП), ще отговаря за операциите по проекта. Освен УП, ЗУП ще включва и Администратор на проекта (АП). Администраторът на проекта следва да посвети 50 % от времето си за изпълнението на всички въпроси по проекта, свързани с финансите и подготовката на доклади. Звеното за управление на проекта ще

¹ В общия Терминологичен речник на ПРООН за системата ATLAS.

отговаря за ежедневното изпълнение, както и ще носи основната отговорност за координирането и постигането на резултатите по проекта. Управителят на проекта ще гарантира, че дейностите по проекта съответстват на съгласувания Договор за изпълнението на проекта и планове за работата по проекта. Управителят на проекта следва да работи в консултации и съгласие с НДП и да докладва пред ПРООН.

Под ръководството на УП и при съгласуване и договореност с НДП, ЗУП ще изпълнява всички дейности по проекта:

- Подготовка / актуализиране на общите и годишните работни планове (ГРП) по проекта;
- Водене на архив на проекта;
- Подготовка на доклади;
- Мониторинг на средствата и разходите по проекта, съгласно одобрените ГРП;
- Предварителна подготовка на заданията, техническите спецификации и други необходими документи; идентификация, предварителен подбор на консултантите / подизпълнителите; координация и надзор на консултантите / подизпълнителите / доставчиците;
- Доставка на стоки и услуги на стойност до 15 000 щатски долара;
- Организиране на служебни пътувания, семинари, обществени дейности и други мероприятия по проекта;
- Договори за работата на партньорите по проекта на централно и местно ниво;

Звеното за управление на проекта ще бъде разположено в Министерството на регионалното развитие и благоустройството или сгради на институции към МРРБ съгласно общите договорености между МРРБ и ПРООН. Комуналните разходи, телефонните линии, интернет и електронна поща ще бъдат предоставени на проекта от МРРБ като част от неговия принос към проекта.

Управителният съвет (УС), ще бъде органа, който да отговаря за вземането на решения по проекта. Той ще включва представители от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на околната среда и водите, както и ПРООН. УС ще провежда заседания веднъж на всеки 6 месеца с цел да оцени напредъка по проекта във връзка с постигането на планираните продукти и да направи преглед и да даде указания за по-нататъшното изпълнение. Управителният съвет се председателства от националния директор на проекта. Управителят на проекта ще действа в качеството си на секретар на УС. Раздел *Мониторинг и оценка* по-долу съдържа подробности относно функционирането на УС.

Консултативен съвет ще заседава веднъж годишно, като ще предоставя платформа за широкото разпространение на информация към други министерства, значими изследователски институции, неправителствени организации, общини и частния сектор.

Постоянният представител на ПРООН е упълномощен да установява договорни отношения с физически и юридически лица по време на изпълнението на проекта, като използва всички сметки, които са свързани с бюджета на проекта като предприема действия след проведени консултации с НДП. Ще бъдат използвани стандартни формуляри на ПРООН за договори за доставка на стоки и услуги.

Управлението на фондовете на проекта, в това число и ревизиите на бюджета, отпускането на средства, воденето на архиви, счетоводството, подготовката на доклади и

провеждането на одити ще бъдат съобразени с правилата и процедурите, използвани от ПРООН. Отпускането на средства ще се осъществява по молба на ЗУП, подписана от НДП, чрез ПРООН, под формата на директни плащания.

Когато е необходимо, представителството на ПРООН в страната ще осигури на Партньора по изпълнението на проекта следните видове услуги в помощ на изпълнението на проекта:

- Одобряване на задания и спецификации за оборудване и стоки, които са необходими, при спазване на правилата и процедурите на ПРООН;
- Доставка на стоки и услуги на стойност над 15 000 щатски долара, в това число и определянето, подбора, сключването на договори с консултанти и подизпълнители;
- Управление на финансите и отчетност;
- Подпомагане на връзката с националните партньори;
- Помощ за целите на застъпничеството в полза на обществото;
- Наблюдение на отчетността, прозрачността, ефективността и ефикасността на проекта;
- Мониторинг и оценка на проекта;

С цел Глобалният екологичен фонд (ГЕФ) да получи необходимото признание за финансирането на проекта, всички документи по него следва да съдържат параграф, според който логото на ГЕФ следва да бъде поставяно върху всички публикации по проекта на ГЕФ, както и върху други материали, средства за техническо обезпечаване и пренос, закупени със средствата на ГЕФ. Във всеки случай на цитиране на публикации, отнасящи се до проекти, финансирани от ГЕФ, отново следва да се осигури необходимото признание на ГЕФ. Логото на ПРООН следва да изпъква повече и да бъде отделено до известна степен от логото на ГЕФ.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА: МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Мониторингът и оценката на проекта ще бъдат провеждани в съответствие с установените от ПРООН и ГЕФ процедури, като ще се осъществяват от екипа по проекта, МРРБ и Представителството на ПРООН в страната, с подкрепата на ПРООН/ГЕФ. Логическата рамка от предложението по проекта за ГЕФ, Анекс I, съдържа *индикатори за оценка на работата и въздействието* от изпълнението на проекта, наред със съответстващите им *средства за верификация*. Те ще оформят базата, върху която ще бъдат изградени системите за мониторинг и оценка на проекта.

Следващите раздели очертават принципните компоненти на Плана за мониторинг и оценка. Планът за мониторинг и оценка на проекта ще бъде представен и завършен при представянето на Встъпителния доклад по проекта, успоредно със съвместното (от страна на партньора-изпълнител, екипа по управлението на проекта и ПРООН) прецизно регулиране на индикаторите, средствата за верификация и пълното описание на отговорностите на персонала на проекта, свързани с мониторинга и оценката.

IV. 1. Мониторинг и подготовка на доклади

IV. 1. 1. Встъпителна фаза на проекта

След като Звеното за управление на проекта започне да оперира в пълна степен, ще бъде проведена Встъпителна работна среща по проекта с участието на целия екип по проекта, съответните партньори от страна на правителството, партньорите, участващи в съвместното финансиране, Представителството на ПРООН в страната, както и

представители на Регионалното звено по координация на ПРООН-ГЕФ, а също така и на централното управление на ПРООН-ГЕФ, където това е необходимо.

Основна цел на Встъпителната работна среща ще бъде подпомагането на екипа по проекта във връзка с навлизането в проблематиката и поемането на ръководството във връзка с общите и конкретните цели на проекта, както и завършването на подготовката на първия годишен работен план по проекта на базата на логическата рамка на проекта. Тук ще бъдат включени преразглеждането на логическата рамка (индикаторите, средствата за верификация, допусканията), представянето на допълнителни детайли, ако това е необходимо, като на основата на тази работа ще бъде завършен Годишния работен план (ГРП), в това число и неговите измерими индикаторисредства за верификация.

Освен това, насоката и целта на Встъпителната работна среща (ВРС) ще бъдат: 1) представяне на персонала по проекта и МРРБ на *разширения екип* на ПРООН-ГЕФ, който ще подкрепя изпълнението на проекта, а именно Представителството в страната и отговорния персонал от Регионалното звено за координация; 2) детайлизиране на ролите, услугите по подпомагането и допълнителните отговорности на персонала от Представителството на ПРООН в страната и Регионалното звено за координация по отношение на екипа по проекта; 3) осигуряване на подробен преглед на изискванията на ПРООН-ГЕФ по отношение на подготовката на доклади и мониторинга и оценката, като се постави акцент върху съгласувания Годишен доклад по проекта / Годишните прегледи за изпълнението на проекта на ПРООН/ГЕФ и свързаната с тях документация, срещите на УС, както и междинните и окончателните оценки.

Встъпителната работна среща ще предложи също така и възможност на всички страни да вникнат в своите роли, функции и отговорности в рамките на структурите на проекта, отговорни за вземането на решения, в това число и направленията за подготовка на доклади и комуникация и механизмите за разрешаването на конфликтните ситуации. потенциалните партньори по изпълнението също ще вземат участие във Встъпителната работна среща, по време на която ще бъде изработено общо виждане за общите цели на проекта.

IV. 1. 2. Отговорности и мероприятия, свързани с мониторинга

Управителното тяло на проекта ще разработи подробна програма на срещите, предназначени за различните видове прегледи на проекта, след консултиране с партньорите по изпълнението на проекта и представителите на заинтересованите страни, като тази програма ще бъде включена във Встъпителния доклад по проекта. Програмата ще включва: 1) предварителен график на срещите на ОК и Съвещателния орган; 2) дейностите, свързани с мониторинга и оценката на проекта.

Ежедневният мониторинг на напредъка при изпълнението ще бъде отговорност на Управителя на проекта, като ще се основава на Годишния работен план на проекта и неговите индикатори. Управителят на проекта ще информира НДП и Представителството на ПРООН в страната за всякакви забавяния или трудности, възникнали по време на изпълнението, за да е възможно да бъдат взети своевременно съответните мерки за подпомагане или корекция.

Управителят на проекта ще завърши прецизното регулиране на индикаторите за извършената работа / въздействието на проекта, договорени от участниците във Встъпителната работна среща. Целевите стойности и индикаторите за следващите години

ще бъдат прецизно регулирани всяка година или, ако това е оправдано, на всяко тримесечие, като част от процесите по вътрешната оценка и планирането, ръководени от екипа по проекта, при провеждането на редовни консултации и получаването на указания от НДП и Представителството на ПРООН в страната.

Периодичен мониторинг на напредъка по изпълнението ще бъде извършван от Представителството на ПРООН в страната посредством срещи на всяко тримесечие или ad-hoc с Управителя на проекта и Националния директор на проекта. Това ще позволи на страните своевременно да направят преглед и да намерят разрешения на евентуалните проблеми, отнасящи се до проекта, като по този начин осигурят безпроблемното изпълнение на дейностите по проекта. Когато е подходящо, Представителствата на ПРООН и Регионалните звена за координация на ПРООН-ГЕФ, ще осъществяват редовни посещения на обектите на проекта за директна оценка на напредъка по проекта.

Двугодишният и годишният мониторинг ще се осъществяват посредством провеждането на срещи на ОК. Както беше споменато по-горе в раздела *Условия за управлението*, това е среща на най-високо политическо ниво на страните, които са пряко ангажирани с изпълнението на проекта. Проектът ще бъде обект на прегледите на ОК на всеки 6 месеца. За годишните срещи Звеното за управление на проекта ще подготвя Годишен доклад по проекта (ГДП) и ще го представя на Представителството на ПРООН в страната, Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на Представителството на ПРООН в страната-ГЕФ най-късно две седмици преди провеждането на срещата, за да е възможно да бъде разгледан и да бъдат подготвени бележки по него.

Годишният доклад по проекта ще бъде използван в качеството си на един от основните документи за обсъждане по време на годишните срещи на ОК. Управителят по проекта ще представи ГДП на участниците в срещата, като постави акцент върху проблемите на политиката и препоръките за решенията на участниците. Ако е необходимо, е възможно да бъдат направени също отделни прегледи на всеки компонент от проекта.

Заключителен преглед на ОК

Заключителният преглед на ОК се извършва през последния месец от изпълнението на операциите по проекта. Управителят на проекта отговаря за подготовката на Заключителния доклад и представянето му пред Представителството на ПРООН в страната и Регионалното звено за координация на ГЕФ. Работният вариант следва да бъде подготвен най-късно два месеца преди провеждането на споменатата среща, за да е възможно да бъде разгледан, като ще бъде използван в качеството си на основа за обсъждане по време на срещата. Заключителният преглед разглежда цялостното изпълнение на проекта, като обръща специално внимание на това дали проектът е постигнал първоначално поставените цели и е допринесъл за изпълнението на по-широкомащабните цели, свързани с околната среда. Съдържа решение дали все още е необходимо да се извършат определени дейности, особено по отношение на устойчивостта на резултатите по проекта, като действа в качеството си на средство, с помощта на което извлечената полезна информация може да бъде усвоена за целите на други проекти, които са в процес на изпълнение или разработване.

IV. 1. 3. Подготовка на доклади за мониторинга на проекта

След провеждането на консултации с НДП и екипа на ПРООН-ГЕФ, Управителят на проекта ще отговаря за подготовката и представянето на следните доклади, които представляват част от процеса на мониторинг.

А) Встъпителен доклад

Встъпителният доклад по проекта ще бъде представен непосредствено след провеждането на Встъпителната работна среща. Той ще съдържа подробен Работен план за първата година, разделен на графици за всяко тримесечие, които определят в детайли дейностите и индикаторите за напредъка, които ще ръководят изпълнението по време на първата година на проекта. Работният план ще включва подробностите за мисиите за подпомагане от страна на ПРООН/ГЕФ или на съответните международни консултанти, както и графиците за срещите на структурите по проекта, които ще вземат решенията. Докладът ще съдържа също така и подробен бюджет на проекта за цялата първа година от неговото изпълнение, изготвен на базата на Годишния работен план, в това число и евентуалните изисквания по отношение на мониторинга и оценката, с които да се извърши ефективно измерване на извършената работа през разглеждания 12-месечен график.

Встъпителният доклад ще включва едно по-подробно описание на ролите на институциите, отговорностите, дейностите по координацията и механизмите за обратна връзка за партньорите, свързани с проекта. Освен това, ще бъде включен и раздел за напредъка по отношение на дейностите по организирането и започването на проекта, както и актуална информация за евентуалното настъпване на промени във външните условия, които е възможно да окажат влияние върху изпълнението на проекта.

След завършването на доклада, той ще бъде предоставен на страните по проекта, които ще разполагат с 0,5 календарен месец, в който срок да отговорят чрез бележки или въпроси. Преди разпространението на Встъпителния доклад, Представителството на ПРООН в страната и НДП ще разгледат документа.

Б) Съгласуван Годишен доклад на ПРООН за проекта и Доклад на ГЕФ за изпълнението на проекта.

Съгласуваният Годишен доклад по проекта и Доклада за изпълнението на проекта (наричан по-долу Годишен доклад по проекта – ГДП) е общ инструмент за ПРООН/ГЕФ за годишния мониторинг на проекта. Той е основен инструмент за управление и мониторинг на проекта от страна на управителите на проекта и предлага основното средство за извличане на полезна информация от проектите, чието изпълнение протича в момента. След като изпълнението на проекта е продължило една година, ЗУП следва да завърши ГДП. Годишният доклад по проекта следва да бъде готов преди провеждането на годишните срещи на ОК. Годишният доклад по проекта следва да бъде обсъден на срещата на ОК, като по този начин резултатът ще бъде един съгласуван доклад, одобрен от страна на ЗУП, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на околната среда и водите и Представителството на ПРООН в страната.

Отделните годишни доклади по проекта се събират, разглеждат и анализират от регионалния координатор на ПРООН/ГЕФ преди да бъдат изпратени към клъстерите на прицелната област в централните управления на ПРООН:ГЕФ. Клъстерите на прицелната област, подпомагани от Звеното за мониторинг и оценка, анализира годишните доклади по

проекта по прицелна област, тема и регион по отношение на общите проблеми / резултати и извлечената полезна информация.

Звеното за мониторинг и оценка на ГЕФ осигурява обхвата и съдържанието на съгласуваните Годишен доклад по проекта и Доклад за изпълнението на проекта.

Доклади за напредъка за тримесечието

Кратките доклади, които очертават основните актуални данни за напредъка по проекта, ще бъдат предоставяни на всеки три месеца от екипа по проекта на Представителството на ПРООН в страната и на Представителството на ПРООН в страната-ГЕФ. Форматът е осигурен от регионалния координатор на ПРООН/ГЕФ.

Периодични тематични доклади

Програмата за развитие на ООН, ПРООН-ГЕФ или партньор по изпълнението могат да изискат от екипа по проекта подготовянето на Специални тематични доклади, фокусиращи вниманието си върху специфичните проблеми или сфери на дейност. Исканията за подготовка Тематични доклади ще бъдат представени на екипа по проекта в писмена форма от страна на ПРООН и ще посочват ясно проблема или дейността, за които следва да бъде подготвен доклад. Тези доклади могат да бъдат използвани в качеството им на материали за извлечената полезна информация, специфичен контрол върху ключови сфери или като дейности за разрешаване на проблеми, които оценяват и преодоляват възникналите препятствия и трудности. От ПРООН се изисква да намали до минимум своите молби за представяне на Тематични доклади, а когато това е необходимо, ще определя разумни срокове за тяхната подготовка от страна на екипа по проекта.

Заключителен доклад по проекта

През последните три месеца от изпълнението на проекта, Звеното за управление на проекта ще подготви Заключителния доклад по проекта. Този изчерпателен доклад ще обобщи всички дейности, постижения и продуктите от проекта, извлечената полезна информация, постигнатите или не конкретни цели, приложените структури и системи и т. н. и ще има характер на окончателна декларация за дейностите по проекта по време на изпълнението му. Освен това, той ще установи препоръките за евентуалните бъдещи стъпки, които може да бъде необходимо да бъдат предприети с цел осигуряване на устойчивостта и повтаряемостта на дейностите по проекта.

Публикации по проекта

Публикациите по проекта ще формират ключов метод за изясняване и разпространение на резултатите и постиженията на проекта. Тези публикации могат да бъдат научни или информационни текстове за дейностите и постиженията на проекта, под формата на журналистически статии, мултимедийни публикации и други. Звеното за управление на проекта (след консултации с ПРООН, регионалния координатор на ПРООН-ГЕФ, НДП и други значими групи на заинтересованите страни) ще планира и осъществява тези публикации във формат, който е последователен и ясен. Ресурси за тази цел са предвидени в бюджета на проекта.

IV. 2. ОЦЕНКА

Проектът следва да бъде подложен на поне две оценки, както следва:

IV. 2. 1. Междинна вътрешна оценка

По средата на изпълнението на проекта ще бъде извършена Междинна вътрешна оценка. Междинната оценка ще определи напредъка, който е бил постигнат по отношение на изпълнението на очакваните резултати и ще идентифицира насоката на корекциите, ако такива са необходими. Тя ще акцентира върху ефективността, ефикасността и навременния характер на изпълнението на проекта; ще изяснява проблемите, които изискват вземане на решения и извършване на действия; ще представи първоначалната полезна информация, извлечена по отношение на съставянето на проекта, неговото изпълнение и управление. Резултатите от този преглед ще бъдат интегрирани, в качеството на препоръки за подобряване на работата по време на втората половина от периода за изпълнение на проекта. Организацията, заданията и разпределението във времето на междинната оценка ще бъдат разрешени след провеждането на консултации между страните по проекта. Заданието за Междинната оценка ще бъдат подготвени от Представителството на ПРООН в страната съгласувано с НДП и на основата на указанията от Регионалното звено за координация и ПРООН-ГЕФ. МРРБ ще участва в избора на екип от оценители и с МРРБ ще се съгласува процеса на оценка като МРРБ ще получи и доклада от оценката.

IV. 2. 2. Независими окончателни оценки

В края на изпълнението на проекта ще бъде подготвена Окончателна оценка, която, подобно на междинната оценка, ще акцентира върху същите проблеми, но със специален акцент върху определянето на степента на укрепения капацитет на Министерството на регионалното развитие и благоустройството да интегрира проблемите на глобалната околна среда в развитието. Окончателната оценка ще обърне също така внимание и на устойчивостта на резултатите, в това число и приноса към развиването на капацитет и потенциала за постигането на целите, свързани с глобалната околна среда. Окончателната оценка следва, също така, да осигурява препоръки за последващите дейности. Заданията за тази оценка ще бъдат подготвени от Представителството на ПРООН в страната съгласувано с НДП и на основата на указанията на Регионалното звено за координация и ПРООН-ГЕФ. МРРБ ще участва в избора на екип за оценката и с МРРБ ще се съгласува процеса на оценка като МРРБ ще получи и доклада от оценката.

IV. 3. Клауза за одит

Правителствените агенции, към които са били насочени фондове за изпълнението на проекта, ще предоставят на Постоянния представител сертифицирани периодични финансови доклади. Годишният одит ще бъде проведен от регистриран одитор, в качеството му на подизпълнител, ангажиран от Представителството на ПРООН в страната.

IV. 4. Извличане на полезна информация и споделяне на знанията

Резултатите от проекта ще бъдат разпространени в рамките и извън рамките на зоната на интервенция на проекта посредством определен брой съществуващи мрежи и форуми за обмяна на информация. Освен това:

- Проектът ще участва, когато е подходящо, в спонсорираните от ПРООН/ГЕФ мрежи, които имат общи характеристики.
- Проектът ще определи и участва, когато е подходящо, в научни, политически и/или други мрежи, които могат да бъдат от полза за изпълнението на проекта посредством извлечената полезна информация.
- Проектът ще определи, анализира и обменя извлечената полезна информация, която може да послужи при разработването и изпълнението на подобни бъдещи проекти. Определянето и анализирането на извлечената полезна информация е текущ процес и нуждата от предаването на тази информация, в качеството си на основен принос на проекта, е изискване, което следва да бъде изпълнявано не по-рядко от веднъж на 12 месеца. Програмата за развитие на ООН /ГЕФ ще осигури формата и ще подпомогне екипа на проекта при категоризирането, документирането и подготовката на доклади за извлечената полезна информация. В тази връзка, за тази дейност е отпуснат определен процент от бюджетните ресурси по проекта.

ЧАСТ ПЕТА: ПРАВЕН КОНТЕКСТ

Базовото стандартно споразумение за подпомагане, което е предпоставка за подкрепата на Програмата на ООН за развитие, беше подписано между правителството на България и ПРООН на 20^{ти} август 1992 г. Този проект ще бъде изпълнен в съответствие с условията на Базовото стандартно споразумение за подпомагане и Допълнителния протокол, ратифицирани от Народното събрание на Република България. Този договор за изпълнението на проекта представлява инструмент, по смисъла на Член 1 от Споразумението. По смисъла на Споразумението, под Изпълнителна агенция в държавата-приемник ще се разбира сътрудническата правителствена агенция, описана в Споразумението.

Следните видове преразглеждане на Договора за изпълнението на настоящия проект могат да бъдат осъществени само с подписа на Постоянния представител на ПРООН, след като той е получил уверения, че останалите страни по Договора за изпълнението на проекта нямат възражения по предложените промени:

- Преразглеждания или допълнения към който и да е от анексите към Договора за изпълнението на проекта;
- Преразглеждания, които не засягат важни промени в общите цели, продуктите или дейностите по проекта, но са предизвикани от промените в приноса, който е бил вече договорен, или от увеличаване на разходите в следствие на инфлация;
- Задължителни годишни преразглеждания, които променят периодите за извършването на договорените продукти по проекта към следващи години или отразяват увеличаването на експертните или други разходи в следствие на инфлация или вземат под внимание гъвкавостта на разходите на агенцията.

РАЗДЕЛ II. ОБЩ БЮДЖЕТ НА ПРОЕКТА И РАБОТЕН ПЛАН (само ГЕФ частта)

Идентификационен номер на безвъзмездната помощ: 00044167									
Име на безвъзмездната помощ: 3333 България средноголям проект Укрепване на капацитет									
Идентификационен номер на проекта: ATLAS Project 00051783									
Име на проекта: : Интеграция на глобалните проблеми по околна среда в процеса на регионално развитие в България									
Изпълняваща агенция: BUL – Министерство на регионалното развитие и благоустройството (Правителство)									
GEF Резултат/Atlas Дейност	Отговорна страна (Изпълняващ агент)	Източник на средства	Atlas Код на бюджетна сметка	ERP/ATLAS Описание на бюджета/Принос	Сума (USD) Година 1	Сума (USD) Година 2	Сума (USD) Година 3	Сума (USD) Година 4	Общо (USD)
РЕЗУЛТАТ 1: Методологиите, уменията, знанието и система за управление на информацията за интегриране на глобалните екологични въпроси във формулирането, осъществяването и оценяването на политиките за регионално развитие и устройство на територията са уместни	МРРБ	62000 ГЕФ доверителен фонд	71400	Услуги физически лица –	7 125	7 125	7 125	0	21 375
		62000 ГЕФ доверителен фонд	71300	Местни консултанти	7 345	30 075	11 975	8 500	57 895
		62000 ГЕФ доверителен фонд	72100	Услуги юридически лица –	0	21 156	12 246	2 790	36 192
		62000 ГЕФ доверителен фонд	72200	Оборудване и мебели	0	20 000	0	0	20 000
		62000 ГЕФ доверителен фонд	71200	Международни консултанти	32 500	0	0	0	32 500
		62000 ГЕФ доверителен фонд	71600	Командировки	36 300	0	0	0	36 300
		62000 ГЕФ доверителен фонд	74500	Разни	11 140	32 200	8 398	0	51 738
				Общо		94 410	110 556	39 744	11 290
РЕЗУЛТАТ 2: Институционалните промени, които подкрепят включването на глобалната околна среда в регионалното	МРРБ	62000 ГЕФ доверителен фонд	71400	Услуги физически лица –	22 625	22 625	22 625	22 625	90 500
		62000 ГЕФ доверителен фонд	71300	Местни консултанти	2 500	2 500	0	400	5 400
		62000 ГЕФ доверителен фонд	72100	Услуги юридически лица –	0	0	0	25 000	25 000

развитие и устройството на територията са уместни		фонд							
		62000 ГЕФ доверителен фонд	72200	Оборудване и мебели	6 000	0	0	0	6 000
		62000 ГЕФ доверителен фонд	71600	Командировки	27 595	1 150	1 150	1 150	31 045
		62000 ГЕФ доверителен фонд	74500	Разни	1 800	1 800	1 800	16 655	22 055
				Общо	60 520	28 075	25 575	65 830	180 000
РЕЗУЛТАТ 3: Регионалните планове за развитие и устройство на територията на общинско ниво са преработени за интегриране на глобалните екологични цели в един пилотен регион (Югоизточен район за планиране) чрез прилагане на възможностите получени в Резултати 1 и 2	МРРБ	62000 ГЕФ доверителен фонд	71300	Местни консултанти	0	0	2 000	0	2 000
		62000 ГЕФ доверителен фонд	72100	Услуги юридически лица –	0	0	0	61 000	61 000
				Общо	0	0	2 000	61 000	63 000
				ОБЩО ЗА ПРОЕКТА	154 930	138 631	67 319	138 120	499 000

Времева рамка на проекта

	ГОДИНА 1				ГОДИНА 2				ГОДИНА 3				ГОДИНА 4			
	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д
РЕЗУЛТАТ 1																
Продукт 1.1. Обучителна програма																
Д-ст. 1 Определяне на международна академична институция (обучители)	XX															
Д-ст. 2 Определяне на българска академична институция (обучители)	XX															
Д-ст. 3 Разработване на програма за обучение на обучители		XXX														
Д-ст. 4 Избор на 6 български обучители - индикатори		XXX														
Д-ст. 5 Обучение на обучители (МРРБ, МОСВ)			X													
Д-ст. 6 Разработване на програма за обучение на пресонал			XX	XXX	XXX	XXX					X				X	
Продукт 1.2 Персонал обучен																
Д-ст. 1 Пилотно обучение – МРРБ и ЕО/МОСВ							X									
Д-ст. 2 Модификация на обучителната							X									

	ГОДИНА 1				ГОДИНА 2				ГОДИНА 3				ГОДИНА 4			
	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д
програма от обратна връзка																
Д-ст. 3 Акредитиране на обучителната програма							X									
Д-ст. 4 Обучение на останалия персонал от МРРБ и ЕО/МОСВ								X	X	X						
Д-ст. 5 Информирание на заинтересованите за обучителната програма																
Продукт 1.3 Индикатори и ГИС																
Д-ст. 1 Определяне на пакет индикатори			X	XXX	XXX	XXX										
Д-ст. 2 Изследване на източниците на данни					XXX											
Д-ст. 3 Преговори за доставяне на данни						XXX										
Д-ст. 4 Интегриране на индикаторите в ГИС							XXX	XXX	XXX	XXX						
Д-ст. 5 Ръководство за използване на индикаторите					XXX	XXX	XXX	XXX								XX
Д-ст. 3 Тестване на индикаторите чрез пилотен РПР																
Продукт 1.5 Интернет сайт																
Д-ст. 1 Съгласуване на Интернет сайта – структура и дизайн				X	X											
Д-ст. 2 Разработване на протокол за достъп до индикаторите чрез Интернет сайта					XX											

	ГОДИНА 1				ГОДИНА 2				ГОДИНА 3				ГОДИНА 4			
	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д
Д-ст. 3 Изготвяне на Интернет сайта						XXX	XXX	XXX	XXX							
Д-ст. 4 Промоция, управление, обновяване, включително стимулиране на общините да предоставят добри практики																
Продукт 1.6 Материали за познанието																
Д-ст. 1 Материали за добри практики								XXX	XXX							
Д-ст. 1 Адаптиране на материали																
Д-ст. 2 Набор от законови изисквания		XXX														
Д-ст. 3 Сборник от добри практики за финансово управление				XXX												
РЕЗУЛТАТ 2																
Продукт 2.1 Подобрения в МРРБ и МОСВ																
Д-ст. 1 Вземати решения от МРРБ са запознати с добра практика от Великобритания		XX	XXX													
Д-ст. 2 МРРБ прави промени в системата за наемане на персонал, длъжностни характеристики и оценка на персонала				XXX	XXX											

	ГОДИНА 1				ГОДИНА 2				ГОДИНА 3				ГОДИНА 4			
	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д
Д-ст. 3 Методологии приети от МОСВ				X	XXX	XXX	XX									
Продукт 2.2. Материали за капацитет на заинтересованите страни																
Д-ст. 1 Мониторинг, управление, оценка																
Д-ст. 2 Публикуване на уроци																XXX
Д-ст. 3 Кръгли маси с донори за споделяне на уроците																XX
Д-ст. 4 Институционални промени в УО на другите ОП															XXX	XX
Д-ст. 5 Заключително конференция и публикации в медиите																X
Продукт 2.2. Капацитет на заинтересованите страни - ЗУП																
Д-ст. 1 Наемане на Мениджър и Асистент по проекта	X															
Д-ст. 2 Оборудване на офиса в МРРБ или свързана с МРРБ сграда	XX															
Д-ст. 3 ЗУП функционира																
РЕЗУЛТАТ 3																
Продукт 3.1 Обновен РПР																

	ГОДИНА 1				ГОДИНА 2				ГОДИНА 3				ГОДИНА 4			
	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д	Я-М	А-Ю	Ю-С	О-Д
Д-ст. 1 (Задание) за пилотно тестване на проекта										XXX						
Д-ст. 2 Избор на подизпълнител за обновяване на РПР										XX						
Д-ст. 3 Преглед на РПР											XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	
Продукт 3.2. Устройствен план																
Д-ст. 1 (Задание) за пилотно тестване на проекта										XXX						
Д-ст. 2 Избор на подизпълнител за										XX						
Д-ст. 3 Преглед на устройствен план											XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	

РАЗДЕЛ III. ПИСМА ЗА ПОДКРЕПА И СЪ- ФИНАНСИРАНЕ

Писмата за подкрепа и съ-финансиране са приложени към предложението за проект и се намират в [ПРИЛОЖЕНИЕ А](#)

РАЗДЕЛ IV. КОРПОРАТИВЕН ГОДИШЕН РАБОТЕН ПЛАН НА ПРООН

Annual Work Plan

Bulgaria - Sofia

Award Id: 00044167

Award Title: 3333 Bulgaria MSP Cross Cutting - Integrating Global Env

Report Date: 25/5/2006

Year: 2006

Project ID	Expected Outputs	Key Activities	Timeframe		Responsible Party	Planned Budget				
			Start	End		Fund	Donor	Budget Descr	Amount US\$	
00051783	3333 Bulgaria MSP Cross Cuttin	Institutional Changes	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71300	Local Consultants	2,500.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71400	Contractual Services - Individ	11,000.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71600	Travel	25,595.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	72200	Equipment and Furniture	3,000.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	74500	Miscellaneous Expenses	1,800.00
		Methodologies, skills, knowle	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71200	International Consultants	20,000.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71300	Local Consultants	3,345.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71400	Contractual Services - Individ	3,125.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71600	Travel	20,000.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	74500	Miscellaneous Expenses	7,140.00
TOTAL									97,505.00	
GRAND TOTAL									97,505.00	

Annual Work Plan

Bulgaria - Sofia

Award Id: 00044167

Report Date: 25/5/2006

Award Title: 3333 Bulgaria MSP Cross Cutting - Integrating Global Env

Year: 2007

Project ID	Expected Outputs	Key Activities	Timeframe		Responsible Party	Planned Budget				
			Start	End		Fund	Donor	Budget Descr	Amount US\$	
00051783	3333 Bulgaria MSP Cross Cuttin	Institutional Changes	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71300	Local Consultants	2,500.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71400	Contractual Services - Individ	22,625.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71600	Travel	1,150.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	72200	Equipment and Furniture	3,000.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	74500	Miscellaneous Expenses	1,800.00
		Methodologies, skills, knowl	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71200	International Consultants	12,500.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71300	Local Consultants	30,075.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71400	Contractual Services - Individ	7,125.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71600	Travel	16,300.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	72100	Contractual Services-Companie	21,156.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	72200	Equipment and Furniture	20,000.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	74500	Miscellaneous Expenses	32,200.00
					TOTAL					
GRAND TOTAL									170,431.00	

Annual Work Plan

Bulgaria - Sofia

Award Id: 00044167

Report Date: 25/5/2006

Award Title: 3333 Bulgaria MSP Cross Cutting - Integrating Global Env

Year: 2008

Project ID	Expected Outputs	Key Activities	Timeframe		Responsible Party	Planned Budget				
			Start	End		Fund	Donor	Budget Descr	Amount US\$	
00051783	3333 Bulgaria MSP Cross Cuttin	Demonstration	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71300	Local Consultants	2,000.00
		Institutional Changes	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71400	Contractual Services - Individ	22,625.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71600	Travel	1,150.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	74500	Miscellaneous Expenses	1,900.00
		Methodologies, skills, knowle	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71300	Local Consultants	11,975.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71400	Contractual Services - Individ	7,125.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	72100	Contractual Services-Companie	12,246.00
				BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	74500	Miscellaneous Expenses	8,398.00	
TOTAL									67,319.00	
GRAND TOTAL									67,319.00	

Annual Work Plan

Bulgaria - Sofia

Award Id: 00044167

Report Date: 25/5/2006

Award Title: 3333 Bulgaria MSP Cross Cutting - Integrating Global Env

Year: 2009

Project ID	Expected Outputs	Key Activities	Timeframe		Responsible Party	Planned Budget				
			Start	End		Fund	Donor	Budget Desor	Amount US\$	
00051783	3333 Bulgaria MSP Cross Cuttin	Demonstration	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	72100	Contractual Services-Companie	40,000.00
		Institutional Changes	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71300	Local Consultants	400.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71400	Contractual Services - Individ	22,626.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71600	Travel	1,150.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	72100	Contractual Services-Companie	25,000.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	74500	Miscellaneous Expenses	10,000.00
		Methodologies, skills, knowl	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71300	Local Consultants	8,500.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	72100	Contractual Services-Companie	2,790.00
BUL Min of Regional Dev and PW	62000				GEFTrustee	74500	Miscellaneous Expenses	4,000.00		
TOTAL									114,465.00	
GRAND TOTAL									114,465.00	

Annual Work Plan

Bulgaria - Sofia

Award Id: 00044167

Award Title: 3333 Bulgaria MSP Cross Cutting - Integrating Global Env

Year: 2010

Report Date: 25/5/2006

Project ID	Expected Outputs	Key Activities	Timeframe		Responsible Party	Planned Budget				
			Start	End		Fund	Donor	Budget Descr	Amount US\$	
00051783	3333 Bulgaria MSP Cross Cuttin	Demonstration	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	72100	Contractual Services-Companie	21,000.00
		Institutional Changes	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71400	Contractual Services - Individ	11,825.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71600	Travel	2,000.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	74500	Miscellaneous Expenses	6,655.00
		Methodologies, skills, knowle	25/5/06		BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71300	Local Consultants	4,000.00
					BUL Min of Regional Dev and PW	62000	GEFTrustee	71400	Contractual Services - Individ	4,000.00
TOTAL									49,280.00	
GRAND TOTAL									49,280.00	

ПРИЛОЖЕНИЕ А ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОЕКТ

ОДОБРЕНО ОТ ГЕФ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА СРЕДНОГОЛЯМ ПРОЕКТ

МОЛБА ЗА ФИНАНСИРАНЕ ПО ГЕФ

АГЕНЦИЯ ПРОЕКТЕН №:
ГЕФСЕК ПРОЕКТЕН №:
СТРАНА: България
ЗАГЛАВИЕ НА ПРОЕКТА: Интеграция на глобалните проблеми по околна среда в процеса на регионално развитие в България
ГЕФ АГЕНЦИЯ: ПРООН
ДРУГА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ (И):
ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 4 години
ГЕФ ЦЕЛОВА ОБЛАСТ: Многоцелева
ГЕФ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА: Изграждане на капацитет
ГЕФ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ: ИК-2
(Междусекторно Изграждане на Капацитет)
ПРИБЛИЗИТЕЛНА СТАРТОВА ДАТА: Януари 2006
ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ НА АГЕНЦИЯТА ИЗПЪЛНИТЕЛ:

ФИНАНСОВ ПЛАН (US\$)	
ГЕФ ПРОЕКТ/КОМПОНЕНТ	
Проект	499,000
ФРП А*	43,800
ОБЩО ГЕФ	542,800
СЪФИНАНСИРАНЕ**	
ГЕФ Агенция	
Правителство	1,019,000
Двустранен НПО	
Други	10,000
ОБЩО СЪФИНАНСИРАНЕ :	1,029,000
ОБЩО ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТА :	1,571,800
ФИНАНСИРАНЕ ЗА ПРИЛЕЖАЩИ ДЕЙНОСТИ, АКО ИМА ТАКИВА: НЯМА	

* Дата на одобрение на ФРП А: 11 Февруари 2005

** Подробни детайли в часта за финанси.

ПРИНОС КЪМ КЛЮЧОВИТЕ ИНДИКАТОРИ НА БИЗНЕС ПЛАНА: Проектът допринася към стратегическия приоритет на ГЕФ за увеличаване на капацитета за глобален екологичен мениджмънт чрез оползотворяване на финансови и технически ресурси за посрещане на нуждите на държавата от капацитет за по-добро управление на глобалните екологични проблеми.

ЗАПИС ЗА ПОТВЪРЖДЕНИЕ ОТ ИМЕТО НА ПРАВИТЕЛСТВОТО:

Емилия Краева
ГЕФ Национален оперативен координатор
Началник Отдел по Международно сътрудничество
Министерство на околната среда и водите

Дата: Август 4, 2005
(Писмо представено в Анекс 10)

Това предложение е изготвено в съответствие с политиката и процедурите на ГЕФ и отговаря на стандартите за преглед на критерии за средноголям проект по ГЕФ.

Яник Глемарек
ИА Координатор
Дата: (Месец, Ден, Година)

Кети Чачибая
Личност за контакти
Тел. и email: +421 2 59 337 422
keti.chachibaia@undp.org

Акроними и Съкращения

НПД	Национален Програмен Документ
ОСР	Областни стратегии за развитие
ЕС	Европейски Съюз
ИА	Изпълнителни Агенции
ГОС	Глобална Околна Среда
GRDP	“Програми за интегриране принципите на устойчивото развитие в регионалната политика”
ИА	Изпълнителни агенции
ISPA	Инструмент за Структурни Политики за Предприсъединяване
ОПР	Общински Планове за Развитие
МЕЕР	Министерство на Енергетиката и Енергийните Ресурси
МОСВ	Министерство на Околната Среда и Водите
МЗГ	Министерство на Земеделието и Горите
МРРБ	Министерство на Регионалното Развитие и Благоустройството
НОПРР	Национална Оперативна Програма за Регионално Развитие
НСРР	Национална Стратегия за Регионално Развитие
ОП	Оперативни Програми
ФРП-(А)(Б)	Оборудване за Развитие на Проект Блок А или Б
ЗУП	Звено за Управление на Проект
ЗРР	Закон за Регионално Развитие
РПР	Регионални планове за развитие
СООС	Стратегическа Оценка на Околната Среда
УУЗ	Устойчиво Управление на Земята
МСП	Малки и Средни Предприятия
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ToR	Задание за работа
ToT	Обучение на обучаващи
КБР	Конвенция на Обединените Нации за Биологичното Разнообразие
КБОООН	Конвенция на Обединените Нации за Борба с Опустиняването
ПРООН	Програма за Развитие на Организацията на Обединените Нации
ПОСООН	Програма за Околна Среда на Организацията на Обединените Нации
РКОНИК	Рамкова Конвенция на Обединените Нации по Изменение на Климата
ФРП А	Фаза за разработване на проект А

ЧАСТ I – Идея за проект

А - РЕЗЮМЕ

1. В навечерието на присъединяването към ЕС България хармонизира своята политика за устойчиво развитие с изискванията на ЕС. Акта на приемането в ЕС през 2007 предоставя значителни възможности за пълно прилагане на решенията на КБР, РКОНИК, и КБОООН в процесите на регионално развитие и устройството на територията, които са с характерна насоченост към социално-икономическите проблеми. България предприема един нов, систематичен подход при планиране на регионалното си развитие. Министерството на Регионалното Развитие и Благоустройството (МРРБ) носи отговорността за формиране и провеждане на политиката за регионално развитие, която се изразява посредством серия от планови документи – Национална Стратегия за Регионално Развитие, Национална Оперативна Програма за Регионално Развитие (НОПРР), шест Регионални плана за развитие (РПР), 28 Областни стратегии за развитие (ОСР) и 264 Общински планове за развитие (ОПР). Това е един непрекъснато развиващ се процес на планиране на регионалното развитие, с който предложения проект на ГЕФ търси да се обвърже, така че да бъде осигурено включването на глобалните екологични съображения още в самото начало на процеса.

2. Основаваща се на заключенията на Националния доклад за самооценка (НДСО) и на последвалите дискусии с ключови партньори по време на ФРП-А, проектната стратегия е предназначена да насърчи интеграцията на глобалните екологични проблеми, както в процеса на регионалното и местно развитие, така и в устройството на територията – два вида дейности, които се управляват от МРРБ. Това може да бъде постигнато чрез укрепване на капацитета на МРРБ за интегриране на глобалните екологични цели в политиките и практиките за регионално и местно управление, а също така и в документите за устройство на територията.

3. За прилагането на проектната стратегия ще бъде от съществено значение включването и изграждането на съпричастност към проекта сред следните ключови групи участници – МРРБ и всичките му подразделения, МОСВ, кметовете на общините, местните НПО и частни предприятия. Всички тези групи оказват съществено влияние при промяна на съществуващите сега практики по отношение на формулирането и осъществяването на регионалното и местно развитие и документите за устройство на територията. Особено важна предпоставка, на която този проект залага, е интересът проявен от страна на МРРБ да се ангажира с един такъв подход при въвличането му в процеса на НДСО. Проектната стратегия ще бъде реализирана чрез следните 3 очаквани резултата:

РЕЗУЛТАТ 1: Методологиите, уменията, знанието и система за управление на информацията за интегриране на глобалните екологични въпроси във формулирането, осъществяването и оценяването на политиките за регионално развитие и устройство на територията са уместни

РЕЗУЛТАТ 2: Институционалните промени, които подкрепят включването на глобалната околна среда в регионалното развитие и устройството на територията са уместни

РЕЗУЛТАТ 3: Регионалните планове за развитие и устройство на територията на общинско ниво са преработени за интегриране на глобалните екологични цели в един пилотен регион или група общини чрез прилагане на възможностите получени в Резултати 1 и 2.

Б – НАЦИОНАЛНА характеристика

готовност на страните

4. България ратифицира КБР, РКОНИК и КБОООН както следва и е квалифицирана да получи помощ от ГЕФ и ПРООН.

РКОНИК – Март 1995
КБР – Февруари 1996
КБОООН – Януари 2001

НАЦИОНАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ

5. Проектът бе определен като приоритетен за България от Националния доклад за самооценка (НДСО) по изпълнение на ангажиментите към КБР, РКОНИК, и КБОООН (оттук нататък цитирани като “конвенциите от Рио”). НДСО специално идентифицира нуждата за развиване на национален капацитет за включване на глобалните екологични цели в процеса на регионално развитие, чрез интеграцията на тези цели във формулирането и осъществяването на политики за регионално развитие, а също така и в плановете на национално, регионално, областно и общинско нива.

6. В допълнение към това бе определена необходимост за по-добра координация между ключовите институции на национално/централно и локално/регионално нива като изключително важна предпоставка за правилното приложение на конвенциите. Както се каза в Националния доклад за самооценка, “координацията на отделните участници не е достатъчна, за да инкорпорира задълженията от Конвенциите и да постигне ефективност и ефикасност в осъществяването им”. В това отношение бяха определени две главни взаимосвързани области: 1) подкрепа на институциите в областта на междусекторното планиране, взимането на решения и информационни системи; и 2) подкрепа за децентрализирано интегрирано планиране за околна среда и ориентирани около дейността подходи.

7. Главното предизвикателство беше да се определят точните връзки между Конвенциите във всеки един от секторите и те да се съчетаят с желаните икономически приоритети, определени от Правителството. Политиките за национално и регионално развитие трябва да се съобразят с тези принципи, за да може да се промени настоящата практика на третиране на глобалните екологични проблеми като изолиран дневен ред с ограничено отношение към приоритетите за национално и местно развитие. Министерството на Околната Среда и Водите в България носи главната отговорност за прилагане на решенията от Конвенциите. Въпреки това, обаче, досега то не бе способно да развие ефективен междусекторен диалог на правителствено ниво за включване на глобалните екологични проблеми в секторните политики.

8. Процесът на НДСО също отдава значение на укрепването на капацитета на държавните институции, отговорни за управлението на финансовите ресурси. Целта е да се подобри ефикасността на тяхното изразходване, за да се посрещнат предизвикателствата на националното развитие и тези от Рио Конвенциите. Крайният НДСО документ на България постановява: “...целта на стратегията е една по ефективна употреба на ограничените институционални, човешки и финансови ресурси на България на основата на следните принципи: ... задачите и мерките за прилагане на решенията от Конвенциите се влияят в законовата и икономическа рамки на България в контекста на нейните приоритети по приемането в ЕС”.

9. По-специално това включва: 1) подобряване на процеса за взимане на решения в рамките на финансовата система за изпълнение на задълженията на страната към конвенциите чрез преработване на правила и критерии за намиране и изразходване на ресурси; 2) подобряване на работния процес и капацитета на съществуващите институции с цел да се направят достъпни фондовете от международните и предприемачески механизми за прилагане на Конвенциите, особено онези, които близко отговарят на целите за национално развитие; 3) подобряване на междуведомственото сътрудничество чрез въвеждане на подходящи практики във междууправителствените работни групи (за пример , участие на експертни групи към Конвенцията и Националните координатори в срещите вътре и между ключовите икономически сектори); 4) изграждане на капацитет на институцията/те отговорни за регионалното развитие, които трябва да играят ключова роля при доброто координиране на секторните политики и тяхното транслиране в дневния ред на регионалното развитие; 5) развитие на стройна система от индикатори за наблюдение и анализ на прогреса към постигане на целите от Конвенциите.

10. Една от четирите цели на Правителствената Програма *Хората са богатството на България* , паралелно с икономическия растеж и повишаването на жизнените стандарти, е интеграцията на околната среда в секторните политики. Националният План за Икономическо Развитие за 2000 – 2006 година определя петте приоритета на държавното развитие както следва :

Повишаване на конкурентноспособността на българската икономика
Развитие на човешките ресурси
Подобряване на основната инфраструктура и опазване на околната среда
Развитие на земеделието и селскостопанските територии
Балансирано и устойчиво регионално развитие

11. Според Законът за Регионално Развитие, приет през 2004 “Регионалното развитие е процес на формиране и осъществяване на политика насочена към постигане на балансирано и устойчиво развитие на административните и териториални единици, групирани в планови райони на територията на Република България.”. Нуждата от създаване на условия за балансирано и устойчиво развитие в регионите на България беше поставена като върхов приоритет сред стратегическите цели на страната.

В – Съгласуване на ПРОГРАМИТЕ И ПОЛИТИКИТЕ

Определяне и съгласуване НА ПРОГРАМИТЕ

12. Предложеният проект адресира целите на трите главни области на ГЕФ (биоразнообразие, изменение на климата и устойчиво управление на земите) и специално съответства на стратегическия приоритет, свързан с изграждането на капацитет (ИК-2).

ДИЗАЙН НА ПРОЕКТ

Предпоставки и контекст

13. Разположена в Югоизточна Европа, граничеща с Черно море, намираща се между Румъния и Турция, България се характеризира с предимно хълмиста топография осеяна с плата, с главни равнини на север (Дунавската хълмиста равнина) и в центъра (Тракийската Низина). Главните планински вериги са Стара Планина (минаваща през центъра от запад на изток, формираща централния вододел на страната) и Родопите (от запад на изток през южната половина на страната).

14. Страната се разделя на 6 региона в съответствие с изискванията на EUROSTAT: северозападен, северен-централен, североизточен, югозападен, южен централен, югоизточен. Тези региони бяха наскоро открити в съответствие с изискванията на ЕС. Североизточният и

югоизточният региони граничат с Черно море, а северозападният, северният централен и североизточният региони граничат с реката Дунав. Страната е разделена на 28 области и 264 общини. В момента, административните звена са представени на областно и общинско ниво. Съветите за Регионално Развитие и Дирекциите за Техническа Помощ, Координация и Управление на Регионалните Програми и Проекти, които са предвидени да действат като Секретариати на Съветите за Регионално Развитие, са във финален етап на формиране.

Контекстът на присъединяването към ЕС

15. След най-голямото в историята разширяване на ЕС от 1 Май 2004, България, заедно с Румъния, се надяват да се присъединят към Съюза през 2007. Статутът на една страна кандидатка за ЕС поставя няколко предизвикателства и възможности за интегрирани политики, които са в съответствие с изискванията на ЕС. Едно от най-големите предизвикателства, което стои в момента пред страната, е необходимостта от развитието на солидна и ефективна координация между отделните Министерства (които представят вертикалната ос на вземането на решения), и регионалните звена (хоризонталното ниво на вземане на решения). Това е една важна цел на настоящата подкрепа от ЕС към страната и се мотивира от нуждата за постигане на разбираема формулировка на политиката и ефикасно усвояване на бъдещото финансиране от Структурните Фондове на ЕС.

16. Регионалната политика на ЕС цели да подкрепи регионите, които изостават в своето развитие, или които изпитват сериозни проблеми по отношение на инфраструктура, икономическата дейност и обучението. Ако България желае да подготви своята икономика и населението за присъединяването през 2007, трябва да се положат значителни усилия за подобряване на транспортната система и опазването на околната среда. Така, социалната и икономическата политика на Република България до 2006 година е насочена към приближаване до икономическите, социалните, екологичните и административните стандарти на ЕС в такава степен, че членството в ЕС на практика да бъде осъществено.

17. Една от специалните приоритетни области, която се откроява като част от процеса на присъединяване към ЕС, е устойчивото регионално развитие на 6-те планови региона на България. В рамките на България, която е страна в преход, съществува критична регионална диференциация. Като резултат на онаследените социални и икономически структури и динамика на държавното развитие, съществуващите различия в икономиката, инфраструктурата, заетостта, приходите и качеството на живота в различните части на страната станаха по-интензивни. Този факт се взе под внимание при подготовката и осъществяването на националната политика за регионално развитие, която цели преодоляване на различията в стандарта на живот в различните региони на страната чрез подкрепа на тяхното структурно приспособяване, развитие на западни части от тяхната територия и общо икономическо и социално възстановяване.

Възможности за интегриране на глобалните екологични цели в регионалното развитие

18. Целта на приемането в ЕС до 2007 и свързаният с това акцент върху устойчивото регионално развитие предлагат някои важни възможности за пълно инкорпориране на решенията на КБР, РКОНИК, и КБОООН в процесите на регионално развитие и устройство на територията, които имат специална насоченост върху социално-икономически проблеми. В навечерието на присъединяването към ЕС България предприема един нов, систематичен подход при планиране на регионалното развитие. Министерството на Регионалното Развитие и Благоустройството (МРРБ) носи отговорността за определяне на пътя за регионално развитие, който ще бъде ясно очертан посредством серия от документи (изброени в следващата част, която описва процеса на планиране на регионалното развитие в България).

19. От особена важност е НОПРР, която ще обезпечи рамката за програмиране и управление на Структурните Фондове на ЕС за устойчиво регионално развитие. Структурните Фондове на ЕС –

Европейският Фонд за Регионално Развитие (ЕФРР), Европейският Социален Фонд (ЕСФ) и Европейски Кохезионен Фонд (ЕКФ) – са главните инструменти на ЕС за подкрепа на социалното и икономическо реструктуриране на страните членки. Тези фондове възлизат на повече от една трета от бюджета на Европейския Съюз и се използват за преодоляване на регионалните различия и подкрепа на регионалното развитие. През 2001 година бе добавен нов акцент върху защита на природната среда и постигане на по-устойчив модел на развитие. Програмирането и управлението на тези фондове ще се извърши посредством т.н. Оперативни програми.² МРРБ е Управляващ орган, която отговаря за разпределението на ресурси от НОПРР (ОП5). Затова, чрез укрепване на административния капацитет на МРРБ с цел включване на изискванията на глобалната екология сред главните приоритети, този проект би могъл не само да подсури изпълнението на ангажиментите към КБР, РКОНИК и КБОООН в плановете програми, но също така би могло да бъде осигурено бъдещото програмиране на ресурсите за тази цел.

20. Това е един непрекъснато развиващ се процес на планиране на регионалното развитие, с който предложени проект на ГЕФ търси да се обвърже, така че да бъде осигурено включването на глобалните екологични съображения още в самото начало на процеса.

Процесът на планиране на регионалното развитие в България

21. Регионалното развитие, в най-широк смисъл, може да бъде дефинирано като приложение на специфични мерки за намаляване на различията между региони, изоставащи в своето развитие, и други региони, както и координация на различни секторни политики из цялата територия. Тази двойствена природа на регионалното развитие е сложна и покрива социално-икономически, физически, екологични и институционални аспекти.

22. Главният Закон, който урежда планирането и приложението на регионалното развитие е Законът за Регионално Развитие (ЗРР), който беше разработен от МРРБ, влезе в сила през Февруари 2004, и беше изменен през Април 2005. (Пълен списък на съответното национално законодателство, програмни документи, планови документи и стратегии е даден в Анекс 1.)

23. ЗРР беше съставен и осъществен с цел да се спазят Наредбите на ЕС за Регионално Развитие и особено Наредбата на ЕС 1260/99. Нейните главни принципи са интегриран подход при планиране и програмиране, междуведомственото координиране, партньорство и координация на ресурси. Тя въведе 6 планови региона на NUTS 2 ниво в пълно съответствие с изискванията на EUROSTAT. Тя също така въведе региони за насочено влияние, където ще бъдат съсредоточени националните финанси за регионално развитие.

24. Законът предвижда йерархична система на стратегически, планови и програмни документи, които да вземат под внимание специфичните черти на всички нива (национално, регионално, областно и местно). Това са Националната Стратегия за Регионално Развитие, Националната Оперативна Програма за Регионално Развитие (НОПРР), шест Регионални Плана за Развитие (РПР), 28 Областни Стратегии за Развитие (ОСР) и 264 Общински Плана за Развитие (ОПР). Институцията, отговорна за прилагането на ЗРР е МРРБ, което организира развитието и осъществяването на Националната Стратегия за Регионално Развитие и НОПРР, а също така и предоставя методологически указания за развитие и приложение на шестте плана за регионално развитие,

²България има 6 Национални Оперативни Програми за прилагане на Националния план за развитие - ОП1: Развитие на конкурентноспособността на Българската Икономика, ОП2: Развитие на Човешките Ресурси, ОП3: Околна Среда, ОП4: Транспорт, ОП5: Регионално Развитие, ОП6: Административен Капацитет.

Областните стратегии за Развитие и Общинските планове за Развитие. МРРБ ще работи с Регионалните Съвети за Развитие³.

25. Националната Стратегия за Регионално Развитие ще бъде одобрена от Министерския Съвет. НОПРР трябва да бъде приета от Министерския Съвет след консултации с Европейския Съюз. Регионалните Планове за Развитие трябва да бъдат одобрени от Министерския Съвет. Областните Стратегии за Развитие трябва да бъдат усвоени от Областните Съвети за Развитие. Общинските планове за развитие се прилагат от съответните Общински Съвети. Подготвени са наредби за усвояване от Регионалните съвети за развитие и Областните съвети за развитие, които ще улеснят прилагането на ЗРР.

26. В подготовката на стратегическите, плановите и програмните документи се предвижда използването и на двата подхода - отгоре-надолу и отдолу-нагоре. Изложени са задълженията за употреба на подходящи средства за наблюдение и оценка/индикатори. Като следствие на ЗРР, структурата на плановите и програмните документи за периода 2007-2013 г. ще бъде следната:

- Социално-икономически анализ
- SWOT анализ
- Визия, цели и приоритети
- Индикатори за наблюдение и оценка
- Индикативна финансова таблица
- Средства за събиране на информация и гласност

27. НОПРР, РПР, и ОПР подлежат на предварителна оценка, която се извършва от външни експерти, в паралел с очертаването на съответните планове или програмни документи и се състои от:

- Оценка на потенциалните въздействия на целите и приоритетите върху социално-икономическата обстановка.
- Стратегическа оценка на околната среда, съобразена с Наредбата за условията, процедурите и методи за екологична оценка на планове и програми

28. В допълнение, НОПРР, РПР, и ОПР подлежат на средносрочно оценяване, което ще се извърши от външни експерти, и ще се състои от:

- Оценяване на резултатите от прилагането на плана/програмата през първите 3 години и половина
- Оценка на степента на постигане на съответните цели до момента
- Оценка на употребата на финансови ресурси и процедури за управление и наблюдение
- Дефиниране на коригиращи мерки при необходимост

29. Въпросните документи понататък ще бъдат подложени на последваща оценка, която ще бъде направена след изтичане времетраенето на плана, и ще бъде фокусирана върху:

- Ефективност и ефикасност
- Оценка на въздействието
- Степен на постигане на целите и устойчивост на резултатите
- Поуки и изводи за прилагане на регионалната политика

30. Бяха разработени и публикувани Методологични Указания за подготовка на РПР, ОПР, и ОСР. Специално внимание се отдели на зачитане съществуването на защитени територии или

³ Това е консултативно тяло към МРРБ за планиране на регионално развитие, състоящо се от представители на 6 министерства на национално ниво, областни управители, 1 представител от общините (последните 2 от региона по планиране).

национални резервати в дадената територия на съответния документ. Заслужава да се отбележи, че във всички Указания се акцентира върху нуждата от индикатори за наблюдение.

Процесът на териториално устройство в България

31. Пространственото планиране и териториалното развитие вървят ръка за ръка с регионалното планиране и развитие, тъй като територията на страната трябва да бъде подготвена да осъществи визията за регионално развитие и да усвои разпределените средства⁴. Законът за устройство на територията от 2002 година (ЗУТ) регулира териториалното устройство в България. Устройството на територията се извършва в съгласие с актуалното и планираното социално-икономическо развитие, действителната и предвидената употреба на земя и опитите да се гарантира защита на околната среда. Министърът на Регионалното Развитие и Благоустройството управлява Държавната политика за териториално развитие и пространствено планиране. Областните Управители прилагат Държавната политика в техните съответни области.

32. В съответствие с тяхното главно предназначение, ЗУТ категоризира земята и имотите както следва: градски, земеделски, горски, защитени и за възвръщане. Законът предвижда следния набор от документи за устройство на територията:

- Национална Устройствена Схема
- Областни устройствени схеми
- Специализирани устройствени схеми (боравещи със сектор специфично устройство на територията на различни териториални нива)
- Общи Устройствени Планове
- Подробни (детайлизирани) Устройствени Планове (на Общинско / Селищно нива)

33. В рамките на своите териториални и тематични компетенции, устройствените схеми се фокусират върху :

- Разполагане и бъдещо развитие на проекти и мрежи
- Развитие на мрежите от населени места
- Мерки за опазване на околната среда и намаляване на вредното въздействие върху нея и здравето на населението

34. Всяка една от гореспоменатите схеми и планове за устройство на територията са подчинени и в съгласие със съответните схеми и планове от по-висша инстанция и конкретизират техните постановки на съответното специфично ниво. Примерните схеми за устройство на територията подлежат на обществено обсъждане преди да бъдат предоставени за одобрение и приемане. Националната устройствена схема трябва да бъде приета от Министерския Съвет, по предложение на Министъра на Регионалното Развитие и Благоустройството. Той е опълномощен от закона да приема областните и специализираните устройствени схеми.

35. ЗУТ определя параметрите за строителство на различни сгради, в съответствие с тяхното разположение на територията. Законът също така формулира специфичните изисквания за компонентите на проектите за техническата инфраструктура, като проектирането на пътища и улици, мрежи за водоснабдяване и канализация, енергийни мрежи и газопроводи, възможности за управление на отпадъците – в съответствие с други специални Закони, като Закона за Енергийна Ефективност, Закона за Енергетиката, Закон за ограничение на вредното въздействие от отпадъците и други подобни. Законът също така предвижда други мерки, свързани с опазването на природната

⁴ Документите за земеразделянето и земеползването, придобиването на имот, спомагателната инфраструктура, оценката въздействието на околната среда на схемите на устройство на територията, трябва да са осигурени преди действителното осъществяване на регионалните планове и програми.

среда, като развитието и поддръжката на свлачищен регистър, обезлесяване покрай пътищата и оценка въздействието на околната среда за устройствените схеми.

Екологична оценка на регионалното развитие и пространственото планиране

36. МОСВ прилага законодателството свързано с ОВОС и СООС⁵. То регистрира експертите по ОВОС / СООС и издава решенията на докладите за ОВОС / СООС. Наредба за условията, процедурата и методите за екологична оценка на планове и програми⁶ беше подготвена от МОСВ и приета от Министерския Съвет. Тя постановява, че НОПРР и РПР подлежат на задължителни СООС, докато ОПР са подчинени на дискреционни (неограничени) СООС. Националната устройствена схема, Схемите за областно устройство на територията и Генералните Пространствени Схеми подлежат на задължителна СООС, докато Подробните Пространствени Планове и Специализираните Подробни Пространствени Планове подлежат на дискреционни СООС.

37. СООС се изпълняват паралелно с подготовката на съответния план / програма и затова трябва да се даде формално мнение върху него преди приемането на плана / програмата. Компетентните власти по отношение на СООС са Министерът на Околната Среда и Водите (за документи, които трябва да бъдат приети от централните министерства или Парламента) и Директорът на съответната Регионална Инспекция по Околната Среда и Водите или Министерът на Околната Среда и Водите (за планове и програми, които трябва да бъдат възприети от децентрализирани структури на централното Правителство или Общинските Съвети. Когато за една програма/план се изисква компонент на околната среда, СООС няма да се назначава като отделен доклад.

38. СООС се поверява на експерти, регистрирани от МОСВ. Съдържанието на СООС се определя в съответствие с Член 86 от Закона за Опазване на Околната Среда. Компетентната власт дава изискванията за съдържанието на СООС в линия със спецификите на въпросния план/ програма, както и с методите на оценка. Не се предписват специфични индикатори в Наредбата за условията, процедурата и методите за екологична оценка на планове и програми и затова те трябва да бъдат определени индивидуално във всеки един случай.

Исходна ситуация по отношение на регионалното развитие, териториалното устройство и оценката на околната среда

Институционална основа

39. Има едно Министерство – МРРБ – отговорно за формулиране и осъществяване на политиките на регионалното развитие и териториалното устройство според двата Закона. Министерството е също така натоварено да осигури политики за устойчиво развитие в шестте региона на България. МОСВ, от друга страна, прилага законодателството свързано с ОВОС и СООС. Така МРРБ е в най-изгодна позиция да интегрира и координира всички секторно-специфични политики и тяхното приложение в документите по регионално развитие на всички териториални нива. То също така отговаря за:

- Местно самоуправление
- Устройство на територията
- Хармонизиране на съществуващите нормативни актове за дизайн, изпълнение и опериране на строителните работи със законодателството на ЕС
- Строителство, ремонт и поддръжка на мрежи от техническата инфраструктура
- Интегрирано управление на водите

⁵ То е също така отговорно за прилагането на разпоредбите на Рио Конвенциите и всички отговорни звена, свързани с това приложение са част от структурата на Министерството.

⁶ Екологичната оценка е българския Термин за Стратегическа оценка на околната среда (СООС)

40. Наскоро бяха определени Регионални Съвети за Развитие във всичките 6 планови региона. Те са органи за осъществяване на Държавната политика за регионално развитие и са съставени от представители на МРРБ, МОСВ и 5 други министерства, областни управители и представители на съставните общини. Регионалните Съвети за Развитие са отговорни за :

- Обсъждане и координиране на Областните Стратегии за Развитие
- Обсъждане и съгласуване на Регионалните Планове за Развитие
- Обсъждане и координиране на мерки за включване в НОПРР

41. Дирекциите за Техническа Помощ, Координация и Управление на Регионални Програми и Проекти, които се предвижда да действат като Секретариати към съветите за Регионално Развитие, са в техния финален стадий на подбор на служители. Бяха основани също така Областни съвети по развитие във всичките 28 области (на ниво NUTS 3). Съществуват Общински Съвети във всички 264 Общини (ниво LAU 1). Управляващият орган и Комисията по наблюдение за НОПРР бяха определени в съответствие със задълженията към глава 21 (Регионална Политика и Координация на Структурни Инструменти), а междинните звена предстои да бъдат определени. Генералната Дирекция “Програмиране на Регионалното Развитие” при МРРБ е определена за управляващ орган на НОПРР. Някои от отговорностите ще бъдат делегирани на неговите 6 междинни звена във всеки от 6-те планови региона.

Сегашният статут на документите за планиране на регионалното развитие

42. Беше разработена Национална Стратегия за Регионално Развитие на Република България за периода 2005-2015 година, която се координира между всички министерства и Областни Управители и беше приета от Министерския Съвет на 14 Април 2005. Преди нейната координация и приемане, тя премина през предварителна оценка. В Националната Стратегия за Регионално Развитие беше включен набор от индикатори за наблюдение при изпълнението (виж Анекс 2 за повече информация върху системата от индикатори). Стратегиите за Областно Развитие са в тяхната финална фаза на подготовка. Общинските и Регионалните Планове за Развитие също скоро трябва да бъдат завършени.

43. В момента не съществува действаща схема на националното териториално устройство (нито в подготвителен план нито в приложение), а само няколко схеми за устройство на територията на областно ниво, което се дължи на ограничение в разпределението от държавните и общинските бюджети за тази цел. Въпреки че съществуват връзки в законодателството (ЗРР и ЗТР), практическата връзка между регионалното развитие и териториалното устройство е слаба. Главната пречка е липсата на практически опит, който може да демонстрира как това може действително да проработи и как веригата „Регионално планиране – устройство на територията” може да бъде затворена. Липсата на разбиране за важността на свързането на планирането на регионалното развитие (което осигурява визията за устойчивото развитие) и устройството на територията (което е приложение – „на място” на това виждане) възпрепятства разпределянето на адекватни правителствени ресурси за свързване на териториалното и регионалното планиране.

44. НОПРР е в етап на завършване на социално-икономическите и SWOT анализи. Националната Оперативна Програма “Околна Среда” е на етап завършване на своя SWOT анализ. В момента няма достъпни индикатори, тъй като НОПРР не е още завършена и няма актуални индикатори. По принцип индикатори ще има, но е съмнително, че те ще вземат под внимание глобалната околна среда.

45. Наредбата за условията, процедурата и методите за екологична оценка на планове и програми влезе в сила през Юли 2004, и оттогава започна практическото приложение на процедурите за екологична оценка на планове и програми. До края на 2004, МОСВ излезе с 9 мнения върху необходимостта за екологични оценки, от които 4 изискваха изготвяне на такива оценки.

Регионалните Инспекторати за дали 23 мнения, 6 от които изискват подготовка на екологичните оценки.

46. Във връзка с приложението на законодателството за оценка въздействието на околната среда (ОВОС на специфични инвестиционни проектопредложения), МОСВ е издало 24 решения за оценка на необходимостта от ОВОС за инвестиционни предложения. В периода от 1 Април 2004 до 1 Април 2005 , 18 ОВОС решения бяха направени за одобрение на предложенията.

Програмна изходна позиция

47. Според изходната позиция, има няколко проекта финансирани от ЕС, които целят да подпомогнат администрацията и управляващите органи на България, за да бъдат създадени адекватен капацитет и интегрирани системи за услуги и поощряване на приоритетите за устойчиво развитие. Значителна част от помощта беше прекроена за изграждане на капацитета на съответните институции, секторни министерства и особено МРРБ, за усвояване и управление на Структурните Фондове на ЕС за развитие, приложение и наблюдение на програмите за регионално развитие по един прозрачен и масово разпространен подход.

48. Един обстоен преглед на сега действащите основни инициативи (резюме се предлага в Анекс 3) разкрива, че докато съществуват дейности насочени към подсилване на системата за регионално управление за присъединяване към ЕС и други мерки на управление на околната среда, то няма никакви такива, които специално да са насочени към засилване планирането на регионалното развитие и капацитета на приложение за по-добра и по-категорична интеграция на глобалните екологични проблеми.

49. За пример, началният проект свързан с *Подготвяне на Централните и Регионални Структури на Министерството на Регионалното Развитие и Благоустройството за управление на бъдещи Проекти и Програми, подходящи за финансиране от ЕФРР*, има за цел да подсили институционалните структури на централно и регионални нива, за да се постигне при присъединяването едно стабилно и ефективно управление на Структурните Фондове на ЕС. По-специално, преследват се следните цели:

- Подготовка на Българските регионални власти за ефективно осъществяване на регионалните програми за развитие, като така се осигурява по-прозрачно въвличане на регионите в програмирането, осъществяването, наблюдението и оценката на подкрепата от ЕС в хармония с принципа на партньорството;
- Развиване на солидна и ефективна координация между централните и регионалните институции с цел да се улесни усвояването на бъдещото финансиране от структурните фондове на ЕС;
- Подсилване на административния капацитет на министерството на централно и регионални нива за програмиране, осъществяване, наблюдение и оценка на икономическите и социални кохезионни стратегии и проекти.

50. Този проект ще заздравя основата на устойчивото развитие по отношение на планирането на регионалното развитие, на основата на което могат да бъдат надстроени утвърждаващи дейности свързани с интеграцията на Конвенциите. Резултатите от проекта ще бъдат следните:

- Оперативните процедури както на централно така и на регионални нива са уместни, установени са практическа координация и добре дефинирани роли ;
- Националната Оперативна Програма "Регионално Развитие" е финализирана;
- Създаден е пакет от ефективни проекти
- Изграждане и задействане на подходящи механизми за наблюдение и оценка, включително системата за наблюдение и оценка;

Слабости в изходната позиция

51. Малко вероятно е развиващата се рамка за регионално развитие и устройство на територията в България да доведе до пълно включване на съображенията за биоразнообразието, опустиняването и изменението на климата в планирането на развитието. По принцип, законовата и нормативната рамка за регионално развитие и устройство на територията, както и за оценка на околната среда, изисква интеграция на проблемите на околната среда във формулирането и прилагането на документи, които ще окажат въздействие върху развитието в 6-те региона. Практическото приложение на тази законова и политическа рамка, обаче, вероятно ще бъде ограничено поради недостатъци в капацитета на МРРБ, което е главната отговорна институция за нейното приложение.

52. В основния сценарий развитието и целите на планирането не е задължително изцяло да съвпадат с глобалните екологични цели. Тъй като България е силно зависима от фондовете на ЕС, тя е обвързана да се съобрази с целите установени в Кохезионната Политика за регионално развитие (именно, конвергенция, регионална конкуренция и създаване на работни места) за посрещане изискванията за ефективност и ефикасност в нейните документи за планиране и програмиране за регионално развитие. (Анекс 4 разкрива целите и приоритетите на Националният План за Развитие, други съответстващи български документи и целите от Лисабонската Стратегия и Кохезионната Политика от 2007-2013)

53. Фактът, че целите на регионалното развитие не съвпадат директно с глобалните екологични задачи, не е неочакван. Тези цели са и винаги ще бъдат определяни на основата на изискванията на ЕС, които са свързани с конкуренцията, работните места, икономическото развитие и други подобни. Важният въпрос, от гледна точка на Конвенциите, е как един определен регион, област или община избира да постигне тези цели на развитието. В изходната ситуация е малко вероятно задачите на конвенциите за биоразнообразието, изменението на климата и опустиняването да бъдат правилно отчетени в планирането на регионалното развитие.

54. Поради рядкото идентифициране на подходящи и специфични за региона, глобални екологични цели в документите за регионално развитие, съответната индикаторна система, която се използва да наблюдава и докладва за прилагането на политиките за регионално развитие не се обръща категорично към постигането на задълженията на България в съответствие с глобалните екологични конвенции. Така, целите на Конвенцията отново се маргинализират по отношение на целите на развитие. Например, градските индикатори на развитие за еко-транспорт, улично осветление, енергийна ефективност и други подобни (свързани с изменението на климата) се използват рядко; щети от биологични загуби (свързани с биоразнообразието) не се използват в анализа печалба-загуба; липсват формални връзки между опазване на биологичното разнообразие, устойчиво ползване и управление на земята и планиращите процеси на икономическите сектори, директно въввлечени в употребата и/или управлението на природните ресурси, такива като миньорство, строителство, земеделие, горско стопанство, рибарство, туризъм и контрол на вредителите. Тези сектори са предмет на секторно-специфични стратегии и оперативни програми и по тази причина индикаторите за техните дейности, следствия и влияния могат да бъдат пропуснати в документите за регионално развитие и устройство на територията. По-подобен начин, изборителните критерии на проекти за регионално развитие програмирани според НОПРР не включват изрично специфични индикатори свързани с глобалните целите на околната среда.

55. Дълбоката причина за това не са слабостите в контролиращата система. В случая с България, законодателството вече постановява, че околната среда трябва да бъде взета под внимание в планирането на регионалното развитие с цел постигане на устойчивост. Предизвикателството стои в упражняването на законите на практика. Критическите пречки са липсата на методологии, знание, умения и практически опит как законите да се приложат на практика и как да се усвоят решенията от Конвенциите. Хората, които са отговорни за подготовка на плановите документи в МРРБ нямат необходимите познания по проблемите на биоразнообразието, опустиняването и изменението на

климата, които са необходима предпоставка, за да бъде сигурно, че стратегиите, програмите и плановете за регионално развитие категорично ще продължат, там където е необходимо, ангажиментите на национално ниво поети по КБР, РКОНИК и КБОООН. Това се отнася с особена сила за структурите на регионално и местно ниво, а именно NUTS 2, NUTS 3 и LAU 1. Стимулите за отчитане на глобалните екологични проблеми липсват на тези институционални нива. Няма функции и адекватно поставени задачи, които да осигурят интегрирането на глобалните екологични проблеми в процеса на планиране на регионалното развитие.

56. Както вече беше описано в предходните части на този проект, стратегиите, плановете и програмите за регионално развитие, както и схемите за устройство на територията имат компоненти на околната среда в тяхната структура и подлежат на различни екологични оценки и предварително и средносрочно оценяване. Предварителната оценка се смята за надежден инструмент за обемане на широк диапазон от екологични проблеми, включително глобалните екологични изисквания. (Подразбира се, че средносрочното оценяване още не се използва) От СООС се очаква да се занимават с глобалните екологични проблеми по отношение на специфични плановете, схеми и програми. Мина по-малко от една година от въвеждането на СООС законодателството и това е първия път когато СООС се използват (за програмен период 2007-2013 година). Затова, България няма много опит с прилагането на този инструмент.

57. Оценките за въздействие на околната среда на индивидуалните проекти осигуряват възможността да се разглеждат екологични проблеми свързани с глобалния екологичен дневен ред, но цялостната картина (на прилежащата територия/регион) може да бъде пренебрегната или да не бъде обобщена по-нататък. Освен това, необходимите методологии за оценка на проектното въздействие върху глобалната екологична обстановка, понастоящем липсват в България.

58. Може да се изтъкне аргумента, че пълното приложение на държавната СООС политика, която попада сред компетенциите на МОСВ, трябва до голяма степен да е насочена към интеграцията на локални и глобални екологични цели в планирането на регионалното развитие. Обаче, такъв един подход все още трябва да бъде разглеждан, като паралелно упражнение водено от МОСВ, а взимането под внимание на глобалните екологични проблеми не би било ефективно усвоено в действията на другото Министерство, отговорно за планирането на устойчивото развитие. (т.е., МРРБ). Уменията на онези, които управляват процеса на развитие за интегриране на глобалните екологични проблеми, все още няма да са достатъчни.

Проектна стратегия

59. На основата на широките дискусии предприети чрез ресурси от ФРП-А, избраната проектна стратегия насърчава проактивна интеграция на глобалните екологични проблеми в самия процес на регионално и местно развитие, както и устройство на територията, които и двете са управлявани от МРРБ. Това може да се постигне чрез развиване на капацитет от МРРБ и МОСВ за интегриране на глобалните екологични цели в политики и практики за регионално и местно развитие, както и в документи за устройство на територията, като се преодолеят слабости в капацитета, които предимно са били констатирани на индивидуално и институционално ниво.

60. Една такава стратегия би подсилила съществуващата в България система от СООС, така че да увеличи способността на структурите в МРРБ да възприемат СООС и да заздравят взаимоотношенията между компетентните власти в областта на планирането и околната среда, когато СООС се предвиждат. Още по-важно е, че въз основа на участието на служителите от СООС отдела към МОСВ, особено в цялостния процес на развиване на методология за интегриране на глобалните екологични проблеми, проектът ще се стреми да се увери, че МОСВ разглежда резултатите като посрещане на законовите изисквания за включване на екологичните съображения в документите за планиране на регионалното развитие.

61. МОСВ също така ще бъде активно ангажирано в осъществяването на проектни дейности, които да обезпечат преноса на съществуващите данни, информация, знание и опит по отношение на включването на околната среда в най-голямата възможна степен в плановата работа за развитие на МРРБ.

62. Тази стратегия се разглежда като по-устойчива и с по-голям репликационен потенциал по следните причини:

Устойчивост: Интеграцията на глобалните екологични проблеми в мандата на МРРБ се разглежда като по-устойчива, понеже се възприемат ангажиментите към глобалната околната среда в самия процес на планиране на всички нива, за разлика от СООС, което все още се възприема като външен паралелен процес или едно допълнително упражнение за планирано развитие водено от Министерството на Околната Среда и Водите.

Обсег и потенциал за възпроизвеждане: Като установява интеграцията на приоритетите от глобалните конвенции като обявена от МРРБ политика, която да бъде приложена към всички процеси на регионално и местно развитие, включително на общинско ниво, проектната стратегия на интернализиране на глобалните екологични проблеми може постепенно да бъде възпроизведена във всички 264 общини.

63. Друг основен елемент от проектната стратегия е да се приложат и изпробват възможностите, развити чрез проекта в пилотен район за планиране на страната или група общини и да се предложат институционални промени, които ще създадат стимули за постоянно увеличаване и прилагане на възможностите, развити чрез проекта. Изборът на пилотен район или група общини ще се осъществи не конкурсен принцип като се разгласят сред общините и областните управители демонстрационните възможности и се осъществи избор въз основа на критериите (1) уникалност от екологична гледна точка, разнообразие (2) мащаб на въздействие на икономическите и социални въпроси върху околната среда в контекста на очаквано бурно икономическо развитие и (3) заинтересованост, капацитет и предишен опит на кандидатстващите области или общини. При вземането на окончателното решение за избор на демонстрационния район или група общини управителният съвет на проекта ще отчете и наличието на защитени територии и важни незащитени специално хабитати и естествени коридори, съществуващи или потенциални конфликти между предприемачи и строители и природозащитници, трансгранични проблеми и възможности за трансгранична координация, планове за големи инфраструктурни инвестиции по структурните фондове на ЕС (като тръбопроводи, пристанища, летища, пътища и др.).

64. За да се приложи тази проектна стратегия от съществено значение е да се въвлече и изгради собственост на проекта сред следните групи участници – МРРБ на всички нива, МОСВ, Общински кметове, местни НПО и частни предприятия. Всички тези групи могат съществено да повлияят за промяната на настоящата практика по отношение на това как документите за регионално и местно развитие и устройство на територията са формулирани и приложени. Една особено важна възможност, от която този проект ще се възползва, е интересът изразен от МРРБ да прилага такъв подход по време на участието му в процеса НКСО.

Проектна цел, подцел, резултати, продукти и дейности

65. Дългосрочната цел на проекта е да се внедрят глобалните екологични ангажименти в процесите на регионално и местно развитие, както и пространственото планиране в България.

66. Подцелта на проекта е да се изгради капацитет за интегриране на глобалната околна среда във формулирането и осъществяването на регионалното и местно развитие, както и на политиките за устройство на територията. Тази подцел ще бъде реализирана чрез следните 3 резултата. (Пълната логическа рамка е изложена в Анекс 5.)

РЕЗУЛТАТ 1: Методологиите, уменията, знанието и система за управление на информацията за интегриране на глобалните екологични въпроси във формулирането, осъществяването и оценяването на политиките за регионално развитие и устройство на територията са уместни

67. Посредством този резултат, проектът ще преодолее пречките за капацитета на индивидуално ниво, които възпрепятстват интегрирането на глобалните екологични въпроси. Както беше установено в изходния анализ, критичните капацитетни слабости се свързват с липса на умения, методологии, знание и информация за това как да бъде постигнато интегрирането. Това се отнася до онези индивиди, които ръководят процесите на регионално развитие и устройство на територията, както и по-широка група от участници в регионалното развитие. Също така, има недостатъци в индикаторната система, която се използва за наблюдение и докладване за осъществяването на регионалното развитие и пространственото планиране дотолкова, че когато регионите докладват за регионалното развитие там не се включва специфично прогреса по отношение на постигане на глобалните екологични цели. Затова този резултат ще развие подходящ капацитет и ще постави на място, системата за управление на знанието за интегриране на глобалните екологични задължения.

Продукт 1.1 Установена е акредитирана (официално призната) обучителна програма за интегриране на целите на КБР, РКОНИК, КБОООН в процесите на регионалното развитие и устройство на територията

68. Проектът ще определи една международна академична институция и една българска партнираща академична институция, която ще желае и ще е способна да акредитира програма за обучение на обучаващи (ToT) за интегриране на задачите от Конвенцията в политиката на регионално развитие и устройство на територията в България. Обучителната програма ще покрие интегрирането на глобалната околна среда в планирането на градското и селскостопанско развитие и ще обезпечи обучаващите с методология как адекватно да имат достъп до и да докладват за постигането на задълженията към РКОНИК, КБР, КБОООН в регионалното развитие или пространственото планиране, както и на практика да употребят този анализ по отношение на документите за планиране. Обучението също така ще включи развитие на умения при ползване на ГИС система. Ще бъдат взети под внимание европейските тенденции и политики в областта на инфраструктурното развитие, околната среда, конкуренцията и **сплотените** общности. Първоначален примерен учебен план за програмата за обучение се намира в Анекс 6. Анексът е насочващ и съвсем не финален. Той служи като обща рамка за по-нататъшна разработка и изясняване чрез по-обширни усилия насочени към обучителна програма към този продукт от СГП.

69. Ще бъде избран един екип от 6 Български експерти - преподаватели, който да осъществи програмата за обучение на обучители в посочената академична институция. На обучаващите ще бъде издаден международно признат сертификат. Ключови служители от МРРБ (напр. Директорите на 4-те дирекции) и СООС Отдела при МОСВ също ще бъдат обучени тъй като се очаква те да формират част от екипа, който ще отговаря за по-широкото разпространение на програмата за обучение на обучители.

70. Веднъж обучени, този екип (обучаващи, ключов персонал от МРРБ и СООС , партнираща академична институция) ще бъдат отговорни да изработят програма за обучение, която да бъде изнесена на служителите от МРРБ и СООС на централно, регионално и областни нива. Участието на експерти от отдела на СООС в изработването на програмата за обучение е съществено, за да се осигури адекватното интегриране на СООС процедурите. Това от своя страна ще обезпечи обучението на служителите на МРРБ във всички изисквания на СООС, така че да се внедри СООС в документите за регионално развитие и да се разглежда като неделим вместо като отделен процес.

Продукт 1.2 Ключов персонал от МРРБ и МОСВ е обучен да интегрира целите на биоразнообразието, изменението на климата и опустиняването на земите в тяхната

ежедневна работа, свързана с планирането на регионалното развитие, приложение и оценка.

71. Служители от 5-те Дирекции и 3 Изпълнителни Агенции на МРРБ⁷, и от отдела СООС на МОСВ ще бъдат обучени чрез програмата за обучение развита под Продукт 1.1. На обучаващите ще се издаде международно признат сертификат. Въз основа на обратната връзка ще се въведат модификации към програмата. Програмата за обучение ще бъде неразделна част от Националната Система за Професионално Обучение, така че да може да продължи да се предлага на широк кръг от заинтересовани специалисти, дори след завършването на проекта. Предполага се, че щом веднаж пилотната демонстрация на регионално развитие и устройството на територията, които интегрират глобалните екологични проблеми в пилотния район или група общини, е успешна, МРРБ ще изисква повторение на това в други планови региони. Заедно с институционалните промени предложени в Резултат 2 на проекта това ще създаде изискване за получаване на сертификат от тази обучителна програма, и подобно на други курсове от националната система за професионално обучение, от обучаващите ще се очаква да платят такса за изкарване на курса, като така ще се осигури финансовата устойчивост на програмата за обучение.

72. Приблизителният общ брой на служителите, които трябва да бъдат обучени е 130 (в тези 130 обучаеми са включени персонал на нива NUTS 2 и NUTS 3). Това включва служители от Дирекцията за Стратегическо Планиране на Регионалната Политика при МРРБ (22), Дирекцията към Националната Оперативна Програма за Регионално Развитие, включително нейните бъдещи 6 междинни звена (40); персонал от МРРБ - Дирекцията за Устройство на територията (10), персонал от Дирекцията за Европейска интеграция и координация на Международните програми (10); персонал от Дирекциите за Техническа Помощ, Координация и Управление на Регионалните Програми и Проекти (12); персонал от 3-те Изпълнителни Агенции при МРРБ (30); и персонал от МОСВ/отдел СООС (6).

73. Очаква се една голяма група от участници да проявят интерес към програмата за обучение веднъж щом МРРБ изиска адекватна интеграция на глобалните екологични цели в документите за регионално развитие и устройство на територията (такива като общини и регистрирани ОВОС/СООС експерти). Търсенето на програмата ще нарастне значително, ако тя бъде призната като важен критерий за регистриране от МОСВ като експерт ОВОС/СООС и като една придобивка за наемане и оценяване на представянето на персонала в посочените 5 Дирекции към МРРБ. Вероятно това ще бъде от интерес и за потенциалните бъдещи ползватели на Структурните фондове. Необходимите институционални промени за осигуряване на значимост и устойчивост на програмата за обучение ще бъдат адресирани при Резултат 2.

Продукт 1.3 Установени са набор от идентични индикатори и указания за прилагане, с цел измерване на приноса на политиката на регионалното развитие и пространственото планиране към посрещане на глобалните екологични задачи

74. Екипът от 6 обучаващи ще определи набор от индикатори, които ще могат да демонстрират приноса на регионалното развитие и пространственото планиране при посрещане на целите на глобалните екологични конвенции на национално, регионално, областно и общинско ниво. Това ще бъде създадено на основата на разработващи се индикаторни системи за националната стратегия за регионално развитие и индикаторите от плановете за регионално развитие и други документи, и ще очертае съответни ЕС Регулации⁸, насока и опит на проекта ГППР (напр. Опит в региона Пуглия в Италия). Ще бъдат разгледани индикаторни системи за устойчивост на ОН, страните от ЕС, ОССЕ и

⁷ 3-те Изпълнителни Агенции на МРРБ – ИА/ФАР, ИА/ИСПА, и ИА/Пътища – отговарят за осъществяването на проектите.

⁸ Напр. Наредба на Европейския Съвет # 1260/99 за употреба на индикатори за наблюдение в процесите на програмиране и оценка на Структурните Фондове.

други. Нов набор от индикатори свързани с глобалните екологични конвенции ще бъдат предложени и инкорпорирани в официалната методология използвана от МРРБ. В Анекс 7 е предложен един индикативен концептуален подход на интеграция на глобалните екологични конвенции в планирането на регионалното развитие, чрез въвеждането на подходящи индикатори за оценка. Анексът е индикативен, и в никакъв случай не е финален. Той служи като обща рамка за последващо разработване и изясняване чрез по обширни усилия насочени към развиване на набор от индикатори, свързани с глобалната околна среда, към този Продукт на СГП.

75. Ще бъдат изследвани източници на данни за индикатори и ще се предприемат преговори с най-подходящите институции за предоставяне на данни (предимно Националния Статистически Институт). Също така ще бъдат разработени протоколи за предоставяне на данни.

76. В допълнение, глобалните екологични индикатори и набор от данни ще бъдат интегрирани в съществуващата ГИС за регионално развитие. Необходимият софтуер ще бъде закупен и развит, за да се подсигури, че ГИС се управлява чрез Интернет, което е оптималното решение, за да стане тя ефективно достъпна за всички структури и участници в регионалното развитие. МРРБ вече е закупило ГИС софтуер и възнамерява да развитие системата.

77. Ще бъдат развити насоки за употребата на индикаторната система. Това не само ще покрие техническите проблеми, но така също и препоръките за това как областите и общините могат да организират своите ресурси най-ефективно, за наблюдение на индикаторите. Указанията ще се издадат като отделен документ и ще бъдат предоставени на всички общини, областни администрации, съответен персонал от МРРБ и други ключови участници, за да ги подпомогне при използването на индикаторната система. Индикаторната система и указания ще бъдат тествани чрез пилотния План за Регионално Развитие под Резултат 3, и изменени, ако е необходимо.

Продукт 1.5 Един портален уебсайт, посветен на интеграцията на проблемите на биоразнообразието, изменението на климата и опустиняването, функционира за всички участници (правителство, НПО, Организации на общността, бизнеси, академични и изследователски институции, общественост)

78. Ще бъде развит портален уебсайт (дизайн, събиране на информация, сваляне) като част от МРРБ уебсайт, фокусиращ върху практическата интеграция на глобалните екопроблеми в регионалното развитие. Уебсайтът ще бъде насочен към различни аудитории – правителство, НПО, Организации на общността, бизнеси, академични и изследователски институции, общественост – и на различни нива – национално, регионално, областно и общинско.

79. Уебсайтът регулярно ще се обновява. Структурата и софтуерния дизайн на системата на управление на съдържанието ще бъде съгласувана, така че персоналът на МРРБ лесно да може да управлява съдържанието. Ще бъде разработен протокол за достъп до системата от глобални екологични индикатори и ГИС чрез Интернет сайта.

80. Информация за уебсайта и процедурите за неговото обновяване ще бъдат включени в програмата за обучение (Продукти 1.1 и 1.2) и също ще бъде разпространена в рамките на пилотния проект (Резултат 3), за да окуражи общините да публикуват информация за добри практики.

Продукт 1.6 Разработване на материали за разпространение чрез порталния уебсайт от обширна информация за добри практики в България, съседни страни, ЕС и други региони.

81. В допълнение към подготвената информация като част от програмата за обучение (Продукти 1.1 и 1.2), ще бъдат подготвени специфични материали за разпространение чрез уебсайт насочен към структури на МРРБ, областни администрации, общини и други ключови участници. Ключовият компонент на материалите ще бъдат добри практики от България. МРРБ ще допринесе за

генерирането на такива практики чрез ресурси от неговите ЕС-финансирани програми (напр. енергийна ефективност, възобновяема енергия, борба срещу ерозията, и т.н)

82. Други указателни материали също ще бъдат адаптирани за България (например материали достъпни чрез Проекта за Регионално Развитие (GRDP)⁹) със специално наблягане върху глобалните екологични въпроси. Един обширен набор от законови изисквания за интегриране на глобалните екологични цели в политиката на регионално развитие и пространствено планиране, ще бъде съставен и публикуван. Най-накрая, ще бъде разработен сборник “Добри практики за финансов мениджмънт” за интеграция на глобалните екологични въпроси в различни типове бизнес.

РЕЗУЛТАТ 2: Институционални промени, които подкрепят интегрирането на глобалната околна среда в регионално развитие и устройство на територията са уместни.

83. Чрез този резултат на проекта ще бъдат преодолените препятствия за капацитета на институционално ниво, за да бъдат включени глобалните екологични проблеми в регионалното развитие и пространственото планиране. Тези препятствия се свързват предимно с липсата на институционални стимули, които да способстват подобна интеграция и с капацитета в МРРБ да се наблюдава, оценява, адаптира, мултиплицира и учи от проектната стратегия за интегриране на глобалните екологични съображения. Това също ще бъде насочено към нуждите за установяване на подходящи функции / задачи в съответните организации.

Продукт 2.1 Въведени са институционални подобрения в МРРБ и МОСВ (СООС), които да поддържат капацитета развит чрез програмата за обучение за интеграция на глобалните екологични цели в регионалното развитие и пространственото планиране.

84. Ще бъде изследвана нуждата за въвеждане на специфични функции за определени постове за систематична интеграция на глобалната околна среда в процеса на планиране. Тези , които вземат ключови решения в МРРБ, ще бъдат запознати със системата “Тематична Служба - Околна среда и Устойчивост ”, която успешно оперира във Великобритания за интеграция на екологичните цели в политиките по регионално развитие, като един възможен избор за разглеждане от България. Това ще бъде постигнато чрез проекта “Програми за интегриране принципите на устойчивото развитие в регионалната политика на ЕС” (GRDP), което е една мрежа на партньори и свързани организации от девет страни членки на ЕС. Кратко описание на GRDP и предложеното писмо за кооперация е дадено в Анекс 8.

85. В допълнение, МРРБ ще направи промени в процедурата по наемане на персонал, описания на задълженията на персонала, и процедурите за оценка на персонала, за да се подсилят стимули за развиване и прилагане на умения свързани с интеграцията на глобалните екологични цели в процесите на регионално развитие и устройство на територията на всички нива. Съществуващи методологични насоки за приложение на ЗРР и ЗУТ и критериите за разпределяне на средства от НОПРР ще бъдат преработени, за да осигурят интеграцията на глобалните екологични проблеми. Тази работа ще бъде основана на умения придобити чрез обучителната програма.

86. Най-накрая, капацитета на МОСВ (Отдел СООС) за развитието на методологиите за оценка въздействието на околната среда на проекти върху биоразнообразието, изменението на климата и опустиняването ще бъдат увеличени. Тези методологии, които понастоящем липсват като ОВОС практика в България, ще бъдат възприети от МОСВ.

⁹ Такива са *Ръководство за Екологична Оценка на Плановете за Регионално Развитие и Програми на Структурните фондове, ГД Околна среда, Септември 1999*

Продукт 2.2 Участниците имат капацитета да наблюдават, оценяват, адаптират, копират и учат от проектната стратегия

87. Едно Звено за управление на проекта (ЗУП) ще бъде назначено в рамките на МРРБ и ще бъде отговорно за провеждане на наблюдение, управление и оценка на проекта в близка координация с персонала на МРРБ.

88. Ще бъде иницииран също така диалог с Управителните органи от другите 4 Оперативни Програми да споделят опита на МРРБ в правенето на институционални промени, които позволяват по-добра интеграция на глобалните екологични съображения в тяхната работа (Продукт 1.3). На основата на тези дискусии, ще бъде развито предложение за разглеждане от Министерския Съвет за въвеждане на подобни институционални промени в Управителните органи на другите 4 ОП (ОП1: Конкуренция и Заетост, ОП2: Човешки ресурси, ОП3: Околна среда, ОП5: Транспорт).

89. Ще бъде издадена публикация Научени Уроци за по-широко разпространение в региона и ГЕФ. Ще се провеждат кръгли маси с донори за споделяне на уроци и идентифициране на интерес в копирането на пилотния район в други региони на България. Ще бъдат предприети презентация и дискусия на проектните резултати и въздействия чрез една финална конференция и публикации в медиите.

РЕЗУЛТАТ 3: Регионалните планове за развитие и устройство на територията на общинско ниво са преработени за интегриране на глобалните екологични цели в пилотен регион или група общини чрез прилагане на възможностите получени в Резултати 1 и 2.

90. Чрез този резултат проектът ще подсури нагледна демонстрация как глобалните екологични цели могат да бъдат интегрирани в регионалното развитие и пространственото планиране. Тя ще е способна да изпита и приложи методологиите, уменията, знанието и информационната система за управление развити чрез Резултат 1. Участието и техническия принос на проектните екипи на проектите на ПРООН/ГЕФ (в процес на подготовка или изпълнение), които действат в пилотния район, ще бъдат търсени, особено заради техния технически принос за това как може да бъде постигнато интегрирането на биоразнообразието, изменението на климата и устойчивото управление на земите в регионалното развитие и устройството на територията в този конкретен регион на България.

Продукт 3.1 Регионалният план за развитие на пилотния район за планиране адекватно интегрира проблемите на биоразнообразието, изменението на климата и опустиняването.

91. Ще бъде изготвено задание за пилотно прилагане на проектната стратегия за Регионалния план за развитие на пилотния район или общини¹⁰. Заданието ще предвижда обучение на регионалния екип по програмата на обучение, разработена в рамките на Резултат 1, и че в екипът ще има поне един експерт по ОВОС. Ще бъде фокусирано върху оценката на съществуващия План за Регионално Развитие за пилотния район и планове за развитие на общините в него от гледна точка на интеграцията на глобалните екологични цели и предложение за неговото обновяване. Заданието ще изисква изпробване на набор от индикатори и използване на материалите от Резултат 1. Заданието също ще изисква приложение на обширен процес на консултиране с участниците, особено с 3-те областни администрации и 22 местни власти (общини) в. Заданието също ще наблегне специално на оценката как планът за регионално развитие би могъл да насърчи употребата на пазарни

¹⁰ Изборът и критериите за полтната област и общини в демонстрацията е описан в параграф 63, Стратегия на проекта.

инструменти за постигане на целите от глобалните екологични конвенции. Веднъж щом пилотния проект е успешно осъществен, тези задания ще бъдат възприети от МРРБ като стандартни за обновяване на всички планове за регионално развитие. Примери на специфична добра практика на интегриране на глобалната околна среда в регионалното развитие за пилотния район ще бъдат генерирани посредством оползотворяване на ресурсите на МРРБ към трансграничните програми за сътрудничество на ЕС. На основата на тези задания и примери за добри практики, Регионалният план за развитие ще бъде обновен.

Продукт 3.2 Устройствен план на една пилотна община адекватно интегрира проблемите на биоразнообразието, климата и опустиняването

92. Проектът ще се спре върху по-добра интеграция на глобалните екологични цели в устройствените планове и планове за развитие на една пилотна община. Една община ще бъде избрана за изпробване на пилотната стратегия на основата на желание да се премине през процеса, способност за финансов принос и значимост на интегриране на глобалните екологични съображения в пространствените планове на общината. Веднъж щом пилотният проект е успешно осъществен, тези задания, използвани по проекта, ще бъдат възприети от МРРБ за стандартни задания за обновяване на всички пространствени планове. На основата на заданието, пространственият план за избраната община ще бъде обновен чрез процес на широки консултации със заинтересованите страни.

Устойчивост

93. Основният подход към устойчивост е да бъдат създадени стимули за продължително развитие и приложение на уменията развити от проекта, чрез промени в заданието, работното описание и критериите за ресурсно разпределение от НОППР. Очаква се тези мерки да създадат едно “изискване” за способността да се интегрират целите на Конвенциите в регионалното развитие и устройство на територията. Чрез програмата за обучение на обучаващи и системата за управление на знанията, проектът ще е способен да създаде “запас” от личности способни да интегрират глобалните екологични проблеми в регионалното развитие и пространственото планиране.

Повторяемост

94. Проектът ще развие умения за интегриране на Конвенциите в процеса на регионално развитие и ще изпробва и приложи тези умения в пилотния регион на планиране. Проектът ще развие инструментите, методологиите и насоките нужни на МРРБ за повторение на пилотния проект в пилотния регион в други планови региони. Това също ще спомогне за изграждането на диалог с Ръководните органи на другите Оперативни Програми основан на “научените уроци” на институционно и индивидуално ниво и изградените умения за интегриране на глобалните екологични проблеми като модел за работа.

95. Служителите на МРРБ, които отблизо ще бъдат въввлечени в проекта и които ще бъдат обучени в интегрирането на глобалните екологични съображения в регионалното развитие, са също членове на работните групи на всички други Оперативни Програми. Затова тяхното участие в тези работни групи ще бъде един ефективен механизъм за насърчаване интегрирането на проблемите на глобалната околна среда във функционирането на другите национални оперативни програми.

Участие на заинтересованите страни

96. По време на ФРП-А се предприе един обширен преглед на заинтересованите страни. Виж Анекс 9 за описание на участниците. Ключови представители също участваха в семинар за проектно развитие през Май 2005. Много от тях бяха ангажирани в Националната самооценка, и предложеният проект ще продължи да използва същите процеси за участие на заинтересованите страни.

Наблюдение и оценка

97. Ще бъдат проведени наблюдение и оценка на проекта в съответствие с установените процедури на Програмата на ООН за развитие и Глобалния екологичен фонд; от проектния екип и от офиса на ПРООН в България с подкрепата на ПРООН/ГЕФ. Продукт 2.2 от проекта се отнасят специално до наблюдение, оценка и адаптивен менажерски капацитет. Матрицата на логическата рамка осигурява индикатори за изпълнение и въздействие на проекта заедно с техните съответни средства за проверка. Те ще формират основата, на която ще бъде изградена системата за Наблюдение и Оценка.

Г - Финансиране

финансов план (US долари)

Бюджетно перо	ГЕФ	Съфинансиране	Обща цена
Резултат 1: Методологии, умения, знание и информационна управленческа система за интегриране	256,000	772,000	1,028,000
Резултат 2: Институционални промени, подкрепящи интегрирането	180,000	7,000	187,000
Резултат 3: Демонстрация в ЮИРП	63,000	250,000	313,000
ОБЩО	499,000	1,029,000	1,528,000
Процент дял	33%	67%	

АРГУМЕНТАЦИЯ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗХОДИ и ефективност НА РАЗХОДИТЕ

98. Проектът се стреми да подсури, че изходната ситуация на устойчивото развитие – която се състои от усилията направени от България да съгласува своите институции и политическа рамка, свързани с регионалното развитие, с изискванията на ЕС в очакване на присъединяването към ЕС през 2007 – се разширява, за да включи категорично внимание към интегриране на ангажиментите на България към КБР, РКОНИК, и КБОООН във формулирането и приложението на документите за планиране на регионалното развитие. Виж Анекс 3 за резюме на съответстващи инициативи. Като резултат от дискусии на НКСО и ФРП-А, бяха идентифицирани специфични мерки, които ще осигурят законова и политическа рамка, която по принцип високо подкрепя включването на местни и глобални проблеми на околната среда в планирането на развитието, и може да бъде приложена на практика.

99. Проектът се опитва да реализира ефективност на разходите чрез подход на едновременно адресиране на интеграцията на всичките 3 конвенции в процеса на регионално развитие в България. Това беше определено от НКСО като една от най-главните нужди за изграждане на капацитет, които са общи за реализиране на целите на всичките 3 конвенции.

СЪФИНАНСИРАНЕ

100. При съфинансирането от МРРБ повечето средства ще бъдат добити чрез ангажирането на ресурси от съфинансираните програми за развитие и сътрудничество на ЕС както и чрез

осигуряването на непаричен принос, за помещения на офиса, създаване и поддръжка на уебсайт. Очаква се и съфинансиране от общината, която е избрана за пилотно разработване на схема за устройство на територията, която интегрира глобалните екологични цели. На този етап, обаче, “пилотната” община все още не е определена. На основата на първоначални обсъждания има достатъчно основание да се смята, че общините ще подсилят съфинансиране, тъй като те са явно заинтересовани да участват в проекта. Освен това, съфинансирането е включено като един от критериите за избор на участващите общини. Таблицата по-долу разпределя съфинансирането по източник и тип.

Име на съфинансиращия	Тип	Сума (US\$)	Статус
МРРБ	В брой	990,000	Писма прикрепено в Анекс 10
МРРБ	In kind	29,000	Писма прикрепено в Анекс 10
Общини		10,000	Предстои да се определи
ОБЩО		1,029,000	

Д – ИНСТИТУЦИОНАЛНА КООРДИНАЦИЯ И ПОДКРЕПА

ОСНОВНИ ангажименти и ВРЪЗКИ

101. Един от трите стълба на наскоро одобрения документ на ПРООН за Национална Програма в България (НПД 2006-2009) обезпечава енергията и опазването на природната среда като елементи за устойчиво развитие. НПД отчита успешната Национална самооценка, и набляга на подкрепата на ПРООН при по-нататъшното изграждане на капацитет за посрещане на глобалните екологични задължения на България. НПД специфично залага на насърчаването на „политически промени за по-добро съответствие с екологичните стандарти на ЕС и подсилва националния институционален капацитет за интеграция на целите на трите Рио конвенции в развитието на процеса на планиране на всички нива.”¹¹.

Пакет от проекти на ПРООН/ГЕФ, които са в процес на развитие

102. По-добра интеграция на биоразнообразието в местното развитие и пространствените планове в Родопите, интеграция на опазването на биоразнообразието в селскостопанските и горските практики, както и повишаване на информираността за ценностите на биоразнообразието, са ключови цели на текущия голям ПРООН/ГЕФ Проект „Родопи”. Наскоро одобреният СГП „Устойчиво управление на земите (УУЗ) цели да подсили капацитета на България да осъществи КБОООН, да демонстрира възможности за работа с фермери за прилагане на новаторски методи за опазване на почвите и интегрирани техники за екосистемен мениджмънт в тяхните практики. Проектите Родопи и УУЗ са добре свързани с основните проекти на ПРООН, които съчетават устойчивия ресурсен мениджмънт със земеделие, такива като Устойчиво Селскостопанско Развитие и Екипи на колела. Маломасщабните проекти за практическо дейности по опазване на природните ресурси ще бъдат

¹¹ *Национален Програмен Документ за България (2006-2009)*, Точка 6 Провизионен Дневен Ред на Годишната Сесия 2005 на Изпълнителния Борд на Програмата за Развитие на ООН и Фонда Население на ООН.

ценен принос за по-големите проекти на ПРООН и ПРООН/ГЕФ. Този прозорец сега е достъпен чрез наскоро стартиралата ПРООН/ГЕФ Програма за малки проекти.

103. Екипът на Проекта Родопи участва в консултации върху предложения проект за изграждане на капацитет, като осигурява ценен принос към него и изгражда връзки между проектите, които се очаква да донесат синергия особено чрез партньорство в пилотното прокаране на екологичната проблематика в един от районите за планиране или група общини. Активното участие на проектните мениджъри на действащите ГЕФ проекти ще бъде осигурено, особено в пилотния регион (Резултат 3), така че проектът да се възползва от техните технически изводи как глобалното екологично измерение на регионалното развитие и пространственото планиране може да бъде подобро.

Пакет от проекти на ПРООН/ГЕФ, които са в процес на изготвяне

104. Предложеният проект включва няколко ПРООН/ГЕФ инициативи на различни нива на подготовка. *Предложението за средноголям проект Понорски Пасища* се опитва да интегрира опазването на пасища с висока стойност в българското земеделие, като демонстрира влияние в тази сфера и допринася за формулирането на Национален Агро-екологичен План. Проектното предложение за *Разнообразието на Черно Море* се фокусира върху интеграция на въпроси по отношение на глобално застрашени мигриращи птици във ферми за ветрени генератори и туристическа инфраструктура по Черноморското Крайбрежие. МРРБ е считано за един от ключовите участници в Черноморския Проект. Затова, синергиите между Черноморския ФРП В и предложени проект ще бъдат развити чрез установяване и поддържане на редовен диалог между проектните екипи и партниращите извършители.

105. България е единственият Европейски представител в екипа от 6 страни участващи в Глобалния ПРООН/ГЕФ Проект за *Финансиране Нарастване Устойчивостта на Защитените Местности* (сега ФРП В етап), който разглежда начини за подобряване на сегашната система за разпределяне и управление на финансирането на Защитените Територии. Подсилване на капацитета за стимулиране на *Енергийна Ефективност в Сградите* е целта на бъдещия Средноголям проект, който има директна връзка с правилното приложение на РКОНИК в България.

106. Предложеният проект отива отвъд обхвата на една конвенция, и е един надстрояващ елемент за гореописаните инициативи на ПРООН и ГЕФ, сега осъществявани и планирани. Той е насочен към мултиконвенционално изграждане на капацитет, обучителни и индикаторни системи, като така не попада в нито една от основните оперативни програми и стратегически приоритети, докато все още предлага най-подходящата програма на действие за подсибяване на дългосрочна екологична устойчивост в България. Чрез офиса на ПРООН в България, всички ГЕФ и ПРООН проекти изброени по-горе ще бъдат отблизо координирани, за да се избегне застъпване и да се постигнат максимални синергии. Офисът на ПРООН ще следи проектните екипи на инициативите на ПРООН/ГЕФ, които или се развиват или се осъществяват, да са информирани за този проект за изграждане на капацитет, специално за потенциала, който предлага за интегриране на глобалните екологични проблеми в регионалното развитие и пространственото планиране и как това може да намали заплахите и пречките за опазването на биоразнообразието, намаляване на промените в климата и устойчиво управление на земята.

ПРОВЕЖДАНЕ ПРИ НЕОБХОДИМОСТ НА консултация, координация и сътрудничество между работните агенции, изпълнителните агенции и секретариата на ГЕФ.

107. Световната Банка, като използва съфинансирането на ГЕФ, наскоро основа многомилионен Български Фонд за Енергийна Ефективност (БФЕЕ), за да привлече инвестиции в такива проекти, с цел да се намалят емисиите на парникови газове. Тя също така работи върху развитието на *Схема за Зелени Инвестиции* за България, която ще канализира средства събрани от България чрез Търговия с

емисии за проекти по околната среда. Програмата на ООН по околна среда беше активна в приноса към изграждане на капацитет за премахване на *Устойчивите Органични Замърсители*, както и на практически дейности за премахване на озоноразрушаващи субстанции (*метил бромид*). Ако е нужно, ще бъде установен диалог в рамките на тези дейности с помощта на офиса на ПРООН, който да допринесе за допълване и да гарантира резултати от приноса.

Анекс 1: Списък на значимото законодателство, програмните документи, стратегиите

Национално законодателство:

Закон за регионалното развитие
Закон за подземните богатства
Закон за устройство на територията
Закон за управление на отпадъците
Закон за опазване на околната среда
Закон за опазване на земеделските земи
Закон за защитените територии
Закон за малките и средни предприятия
Закон за обществените поръчки
Закон за икономически и социален съвет
Закон за международните договори на Република България
Закон за икономически и социален съвет
Закон за възстановяване собствеността върху горите и земите от горския фонд
Закон за подпомагане на земеделските производители
Закон за горите
Закон за закрила на новите сортове растения и породи животни
Закон за лова и опазване на дивеча
Закон за чистотата на атмосферния въздух
Закон за водите
Закон за собствеността и ползването на земеделските земи
Закон за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда
Закон за подземните богатства
Закон за лечебните растения
Закон за гражданското въздухоплаване
Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България
Закон за железопътния транспорт
Закон за автомобилните превози
Закон за изменение и допълнение на Закона за пътищата
Закон за защита на конкуренцията
Закон за държавните помощи
Закон за статистиката
Закон за концесиите
Закон за енергетиката
Закон за енергийната ефективност
НАРЕДБА № 2 ОТ 10 януари 2003 Г. за измерване на кораби, плаващи по вътрешните водни пътища
НАРЕДБА за схема за зелени сертификати (предстои)

Програмни документи:

Национална оперативна програма за регионално развитие
Национална оперативна програма "Околна среда"
Национална оперативна програма "Конкурентоспособност на българската икономика"
Национална оперативна програма "Транспорт"
Национална оперативна програма "Земеделие и развитие на селските райони"

Планови документи:

Национален план за развитие (в процес на разработване)
Планове за регионално развитие (6 района за планиране) (в процес на разработване)
Общински планове за развитие - 264

Други инструменти за политики, стратегии, разпоредби, заповеди и инструкции:

Стратегия за развитие на административния капацитет от присъединяване до членство;
Стратегия за участието на Република България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския Съюз

Национална стратегия за регионално развитие
Областни стратегии за развитие
Правилник за организацията и дейността на регионалните съвети за развитие;
Правилник за организацията и дейността на областните съвети за развитие;
Правилник за организацията и дейността на Дирекциите за техническо съдействие,
координация и управление на регионалните програми и планове;
Инструкции за разработване на регионални планове за развитие;
Методологически указания за разработване на областни стратегии за развитие;
Методологически указания за разработване на общински планове за развитие;
Методология за разработване на планови и стратегически документи
Национална стратегия за околната среда и План за действие
Национален план за действие за измененията на климата
Национална енергийна стратегия на Република България
Национална програма за използване на възстановими енергийни източници
Национална програма за енергийна ефективност и План за действие

Международни закони:

Рамкова конвенция на ООН за измененията на климата
Протокол от Киото към Конвенцията

Други международни документи:

Допълнителна информация за Глава 21 "Регионална политика и координация на структурните инструменти"
Стратегия от Лисабон
Стратегия от Гьотеборг
Договор за присъединяване
Стратегия за присъединяването на Република България към Европейския съюз
Политика на Европейския съюз за устойчиво развитие

Анекс 2: списък на индикаторите, използвани за мониторинг на регионалното развитие

1. Национална оперативна програма за регионално развитие (2000(4)-2006)

Приоритет 1. Насърчаване на икономическата активност на регионално и местно ниво				
Вид	Индикатор	Базова стойност	Източник/ наличност	Целева стойност
<i>Ресурси</i>	Финансиране (в евро)	-	Управление на финансите/ бюджет/ годишно	100%
<i>Продукт</i>	Брой финансирани проекти	-	Доклади/ годишно	120
	Брой на новите туристически продукти	-	Доклади/ годишно	180
<i>Резултат</i>	Брой на подпомогнатите бизнес организации	-	Доклади/ междинен период	80
	Увеличаване броя на обхванатите компании, в %	Брой на компаниите, включени в бизнес организациите, 2001 г.	Статистика/ доклади/ междинен период	10%
	Увеличаване броя на туристите в отделните региони, в %	Брой на туристите в отделните региони, 2001 г.	Статистика/ доклади/ годишно	10%
<i>Въздействие</i>	Увеличаване броя на договорите, сключени от компаниите, в %	Среден брой на договорите, сключени през 1999-2001 г.	Статистика/ доклади/ междинен период	25%
	Ниво на заетостта, в %	Средна стойност, 1999-2001 г.	Статистика/ доклади/ междинен период	5%
Приоритет 2. Подобряване на инфраструктурата, свързана с развитието на бизнеса				
Вид	Индикатор	Базова стойност	Източник/ наличност	Целева стойност
<i>Ресурси</i>	Финансиране (в евро)	-	Управление на финансите/ бюджет/ годишно	100%
<i>Продукт</i>	Построени/ реконструирани пътища на регионално и местно ниво (в км)	-	Доклади/ годишно	400
	Построени/ реконструирани мрежи за електроразпределение и разпределение на природен газ (в км)	-	Доклади/ годишно	150
	Построени/ реконструирани системи за водопровод и канализация (в км)	-	Доклади/ годишно	1 000

	Цифрови телефонни линии, %	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ годишно	35%
	Увеличаване броя на лицата, ползващи Интернет (брой)	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ годишно	6 000
	Капацитет на построените/ реконструирани съоръжения за отвеждане и пречистване на водите	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ годишно	1 000 000 м ²
<i>Резултат</i>	Достъпност на бизнес обектите	-	Европейска статистическа система	60
	Брой на туристическите обекти, достъпът до които е подобрен	-	Доклади/ годишно	220
	Увеличаване броя на бизнес потребителите на електрическа енергия и природен газ, в %	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ годишно	15%
	Брой на компаниите с подобрени водопровод и канализация	-	Доклади/ годишно	1 200
	Брой на компаниите в сектора на туризма с подобрени водопровод и канализация	-	Доклади/ годишно	50
	Преработени отпадъчни води, в %	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ годишно	80%
	Намаляване на времето за пренос на вода, %	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ годишно	30%
	Брой на компаниите, използващи информационни и комуникационни технологии	-	Доклади/ годишно	700
<i>Въздействие</i>	Увеличаване обема на трафика една година след завършването, в %	Средна стойност, 1999-2001 г.	Статистика/ доклади/ междинен период	30%
	Подобряване на енергийната ефективност, в %	Средна стойност, 1999-2001 г.	Статистика/ доклади/ междинен период	20%

	Обем на водата, която е била продадена/ консумирана една година по-късно	Средна стойност, 1999-2001 г.	Статистика/ доклади/ междинен период	1 500 000
	Нови работни места, използващи информационни и комуникационни технологии	-	Доклади/ междинен период	2 000
	Нови работни места в сектора на туризма	-	Доклади/ междинен период	1 800
	Намаляване замърсяването на повърхностните води, %	Средна стойност 1999-2001 г.	Статистика, Регионални инспекции по околната среда./доклади/ междинен период	10%
Приоритет 3. Развиване на професионални умения в подкрепа на икономическата активност на регионално и местно ниво и прехода към информационното общество				
Вид	Индикатор	Базова стойност	Източник/ наличност	Целева стойност
<i>Ресурси</i>	Финансиране (в евро)	-	Финансов меморандум/ бюджет/ годишно	100%
<i>Продукт</i>	Брой на бенефициентите	-	Доклади/ годишно	3 000
	Брой на съвместните бизнес/"ИЗСЛЕДВАНИЯ И РАЗВИТИЕ" обучителни проекти	-	Доклади/ годишно	60
	Увеличаване броя на лицата ползващи Интернет (брой)	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ годишно	1 000
<i>Резултат</i>	Увеличаване на средствата, вложени в обучение, в %	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ годишно	15%
	Увеличаване на корпоративните инвестиции в "ИЗСЛЕДВАНИЯ И РАЗВИТИЕ" и информационните и комуникационни технологии, в %	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ годишно	25%
	Брой на компаниите/центровете, използващи информационни и комуникационни технологии	-	Доклади/ годишно	70
<i>Въздействие</i>	Нетно увеличаване на броя на работните места или на запазените работни места, в %	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ междинен период	5%/2 500

	Брой на новите продукти/ иновациите	-	Доклади/ междинен период	30
	Брой на новите работни места, използващи информационни и комуникационни технологии	-	Доклади/ междинен период	1 000
Приоритет 4. Развиване на трансграничното сътрудничество				
Вид	Индикатор	Базова стойност	Източник/ наличност	Целева стойност
<i>Ресурси</i>	Финансиране (в евро)	-	Финансов меморандум/ бюджет/ годишно	100%
<i>Продукт</i>	Брой на инфраструктурните проекти	-	Доклади/ годишно	10
	Брой на съвместните бизнес проекти	-	Доклади/ годишно	50
	Брой на проектите за културен обмен	-	Доклади/ годишно	30
<i>Резултат</i>	Брой на обектите с подобрена техническа или екологична инфраструктура	-	Доклади/ годишно	20
	Увеличаване броя на подписаните договори, в %	-	Доклади/ годишно	20%
	Брой на построените или разширени културни забележителности/ културни събития	-	Доклади/ годишно	40
<i>Въздействие</i>	Увеличаване движението на хора/ стоки/ услуги, в %	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ междинен период	20%
	Брой на създадените нови работни места	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ междинен период	1 000
	Увеличаване броя на туристите, в %	Представени данни, 2001 г.	Статистика/ доклади/ междинен период	15%
Приоритет 5. Засилване ролята на регионите при формулирането и прилагането на политиките за регионално развитие				
Вид	Индикатор	Базова стойност	Източник/ наличност	Целева стойност
<i>Ресурси</i>	Финансиране (в евро)	-	Финансов меморандум/ бюджет/ годишно	100%
<i>Продукт</i>	Брой на обучителните сесии	-	Доклади/ годишно	80
	Брой на работните срещи, проведени с партньорите	-	Доклади/ годишно	240

	Брой на дните за провеждане на технически консултации във връзка с управлението на проектите	-	Доклади/ годишно	360
	Брой на обучените статистици в региона	-	Доклади/ годишно	80
<i>Резултат</i>	Завършване на плановите и програмни документите, в %	-	Доклади/ годишно	100%
	Намаляване броя на проектите, отхвърлени във фазата на първоначалното оценяване, в %	-	Доклади/ годишно	50%
	Брой на статистическите изследвания/ оценки на програмните документи	-	Доклади/ годишно	60
<i>Въздействие</i>	Информираност на партньорите/ участие в регионални програми, в %	-	Доклади/ междинен период	75%
	Усвояване на наличните фондове, в %	-	Доклади/ междинен период	70%
	Достигане на необходимите нива на снабдяване с персонал (по отношение на броя и квалификацията)	-	Доклади/ междинен период	80%
	Адекватност на регионалните бази данни, използвани за мониторинг и оценка, в %	-	Доклади, приблизителни оценки, подготвени от експерти/ междинен период	85%

2. Национална стратегия за регионално развитие (2005-2015)

Обща цел: Постигане на устойчиво и балансирано развитие на регионите на България

Цел 1: Увеличаване на конкурентоспособността на районите за планиране чрез инвестиции във физически и човешки капитал, допринасящи за доближаване до средните равнища на развитие на регионите в ЕС:

- Брутен вътрешен продукт (БВП) на глава от населението;
- Ръст на БВП и БВП на глава от населението;
- Ниво на заетостта: общо, мъже/жени;
- Ниво на безработицата: общо, мъже/жени, млади хора;

- Ниво на доходите;

Цел 2: Развитие на вътрешния потенциал на районите за планиране за намаляване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия в районите за планиране

- Вътрешнорегионални различия в равнището на БВП на човек от населението (спрямо средното за района за планиране и страната в %);
- Вътрешнорегионални различия в равнището на заетост (спрямо средното за района за планиране и страната в %);
- Вътрешнорегионални различия в равнището на безработица (спрямо средното за района за планиране и страната в %);
- Вътрешнорегионални различия в равнището на доходите (спрямо средното за района за планиране и страната в %);
- Обхват на населението в 45-минутния изохрон около основните транспортни центрове в районите за планиране в %;
- Достъп до широколентови комуникации в %;
- Достъп на населението до непрекъснато водоснабдяване и питейна вода с необходимите качества в %;

Цел Номер 3: Развитие и повишаване атрактивността на районите за планиране и качеството на живот в тях чрез интегрирано териториално сътрудничество

- Брой на проектите за трансгранично сътрудничество
- Относителен дял на общините по отделни граници, включени в проекти за ТГС
- Брой на проектите за транснационално сътрудничество с българско участие
- Брой общини и области, включени в проекти за транснационално сътрудничество
- Брой на проектите за работа в мрежа и обмен на опит между регионалните и местните власти

3. Основни индикатори за мониторинг на Национална стратегия за регионално развитие

ПРИОРИТЕТ НОМЕР 1: ПОВИШАВАНЕ НА РЕГИОНАЛНАТА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА ОСНОВАТА НА ИКОНОМИКАТА, БАЗИРАНА НА ЗНАНИЕТО

Специфична цел 1: Развитие на изследователската работа, технологичното развитие и иновациите в регионите

- Брой на новосъздадените центрове за изследователска работа, технологично развитие и иновации;
- Брой на създадените технологични паркове и технологични инкубатори, които са получили подкрепа;
- Размер на инвестициите за развитието на технологични паркове и технологични инкубатори, както и на регионални центрове за “Изследвания и развитие” (процент от общия размер на инвестициите);
- Брой на компаниите, разположени в технологичните паркове и технологичните инкубатори;
- Общ размер на инвестициите, привлечени в технологичните паркове;
- Брой на пазарно ориентирани изследователски проекти, които са получили подкрепа;
- Процент на успешно завършените пазарно ориентирани изследователски проекти;
- Брой на издадените патенти за разработените иновации;
- Достъпност и развиване на мрежа за пренос на знание и технологии от сектора “Изследвания и развитие” към индустриалния сектор;
- Достъпност на структурите/програмите за обучение за придобиване умения в сферата на предприемачеството;
- Разработени регионални стратегии за иновации и програми за тяхното прилагане – брой, териториален обхват;
- Увеличаване броя на зетия персонал в сферата “Изследвания и развитие” (брой и процент от общия брой на зетите в тази сфера, мъже/жени);

Специфична цел 2: Изграждане на бизнес мрежи и регионални кълъстери

- Брой на създадените регионални кълъстери и мрежи;
- Брой на компаниите, включени в регионалните кълъстери;

Специфична цел 3: Подобряване на достъпа до и развиване на информационните и комуникационни технологии в сферата на обществените услуги и услугите за малките и средни предприятия

- Брой на цифровите телефонни линии и повишаване на техния дял
- Дължина на инсталираната широко лентова мрежа (в км);
- Брой на абонатите на Интернет на 1000 жители;
- Брой на новосъздадените компании, които предлагат услуги, свързани с информационните технологии (онлайн, електронна търговия) на регионално и местно ниво;
- Брой на курсовете за обучение по информационни и комуникационни технологии;
- Брой на обучителните сесии (сесии x брой на обучаваните) по информационни и комуникационни технологии;
- Брой на обучаваните (мъже/жени) в информационните и комуникационни технологии;
- Брой на създадените интерактивни услуги при използването на информационни и комуникационни технологии;
- Брой на центровете за достъп до Интернет за разговори на местно ниво;
- Брой на създадените онлайн услуги и възможностите, разработени в полза на училища, обществени институции и гражданите;
- Брой на създадените онлайн услуги и възможностите, разработени в полза на малките и средни предприятия (електронна търговия и трансакции, образование и обучение, създаване на различни видове мрежи);

ПРИОРИТЕТ НОМЕР 2: РАЗВИВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ИНФРАСТРУКТУРАТА, КОЯТО СЪЗДАВА УСЛОВИЯ ЗА РАСТЕЖ И ЗАЕТОСТ

Специфична цел 1: Развиване и подобряване качеството на елементите на регионалната и местната транспортна инфраструктура

- Дължина (в км) на построените и обновени второкласни и третокласни пътища, както и общинските пътища (процент от завършената мрежа);
- Степен на завършеност на мрежата (процент);
- Дължина на подобрената железопътна инфраструктура, в това число и на територията на индустриалните зони във важните производствени центрове;
- Процент от населението, което използва подобрения транспортен достъп;
- Брой на работните места, създадени или запазени в резултат на проектите в транспортния сектор;

Специфична цел 2: *Строителство и подобряване на инфраструктурата за опазване на околната среда*

- Брой на построените пречиствателни станции за питейна вода;
- Брой на построените градски станции за пречистване на отпадъчни води;
- Процент на отпадъчните води, подложени на първична обработка;
- Процент на отпадъчните води, подложени на вторична обработка;
- Брой на дните с нарушено водоснабдяване (на 1000 жители);
- Процент на домакинствата / предприятията от производствения сектор, които са били засегнати от прекъсване на водоснабдяването;
- Процент на преработените твърди комунални и строителни отпадъци в сравнение с нормативните изисквания;
- Процент на населението, обслужено от търговските системи за изхвърляне на отпадъци;
- Площи (процент от общите), застрашени от ерозия (отмиване, изветряне или в резултат на човешката дейност);
- Активирани свлачища – брой и площ;
- Брой на построените нови съоръжения за използване на алтернативни енергийни източници и капацитет в kW.

Специфична цел 3: Подобряване на достъпа до и строителство на регионална и местна бизнес инфраструктура;

- Брой на построените обекти от местната и регионалната бизнес инфраструктура, които са получили подкрепа;
- Брой на малките и средни предприятия, които получават бизнес услуги;
- Достъпност на мрежата за обмен на информация между отделните единици на местната инфраструктура, която осигурява услуги за бизнес организациите;
- Площ на новопостроените инфраструктурни обекти в подкрепа на бизнеса (м²);
- Процент на удовлетворените бенефициенти (мъже/жени).

ПРИОРИТЕТ НОМЕР 3: ПОВИШАВАНЕ НА АТРАКТИВНОСТТА И КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТА В РЕГИОНИТЕ

Специфична цел 1: Повишаване на атрактивността на регионите чрез инвестиране в образованието

- Брой на заетите, които участват в обучителни програми (вид на програмите, продължителност);
- Брой на малките и средни предприятия, които получават финансова подкрепа за обучение (мащаб, вид на обучението, продължителност);
- Брой на съвместните проекти между работодатели и обучавани;
- Брой на новите учебни програми, ориентирани към регионалните и местни пазари на труда;
- Брой на регионалните информационни системи и мрежи за професионална ориентация и информация;
- Брой на персоналните компютри на 100 ученика в училищата;
- Брой на местата с достъп до Интернет на 100 ученика в училищата;
- Брой на персоналните компютри на 100 студента във висшите учебни заведения;
- Брой на местата с достъп до Интернет на 100 студента във висшите учебни заведения;
- Брой на учебните часове, посветени на информационните и комуникационни технологии (сесия x брой на обучаваните) в училищата;

Специфична цел 2: Интегриране на цялата общност от територията към пазара на труда;

- Брой, относителен дял и индикатори за промяната на броя на лицата, които са преминали през обучение за предприемачество, допълнително развиване на уменията, обучение по ключови познания и умения;
- Приложени активни мерки на регионалните и местните пазари на труда, включително и за групи в неравностойно положение;
- Брой на осигурените места за допълнително развиване на уменията на регионално и местно ниво, включително и за групи в неравностойно положение;
- Организиран и проведен курсове за допълнително развиване на уменията на регионално и местно ниво, включително и за групи в неравностойно положение;
- Разширяване на консултациите и съветническите функции на регионално и местно ниво, включително и за групи в неравностойно положение;
- Брой на новите работни места, създадени на регионално и местно ниво;

Специфична цел 3: Подобряване на услугите в сферата на здравеопазването;

- Размер на новите инвестиции, свързани със системата на здравеопазването;
- Брой на новите услуги в сферата на здравеопазването на регионално и местно ниво;
- Брой на хората, които са получили за първи път достъп до услугите в сферата на здравеопазването;

Специфична цел 4: Запазване и валоризиране на природата и културното наследство;

- Брой на природните и културни обекти, които са получили подкрепа за целите на реставрирането и представянето;
- Площ на реставрираните и представени природни и културни обекти;
- Обновени местни културни институти;
- Създадени нови и устойчиви местни туристически продукти;
- Разпределени за туристически съоръжения (в м²)
- Брой на новите пазарни инициативи / планове за представяне на туризма като бизнес;
- Дължина на новата / подобрена инфраструктура в подкрепа на местните туристически продукти;
- Среден брой на посетителите на ден.

ПРИОРИТЕТ НОМЕР 4: ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ГРАДОВЕТЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА УРБАНИЗИРАНАТА СРЕДА

Специфична цел 1: Прилагане на стратегии за цялостно развитие на градовете и подобряване на конкурентоспособността на градовете

- Брой на разработените стратегии за интегрирано развитие на градовете в големите конгломерати;

Специфична цел 2: Преустройство и обновяване на урбанизираните райони;

- Брой на подкрепените проекти за обновяване на градовете;
- Инфраструктура, построена в градовете;
- Бизнес дейности / търговски обекти, настанени в обновените райони / зони;

Специфична цел 3: Укрепване на връзките “град – село” и подобряване на социално-икономическата интеграция;

- Брой на проектите за укрепване на връзката между града и хинтерланд;

- Брой на жителите, които са повлияни положително от проекти за укрепване на социално-икономическата интеграция между града и неговия хинтерланд.

Специфична цел 4: Въвеждане на екологично чист обществен транспорт в градовете;

- Брой на проектите за оптимизиране на обществения транспорт в градовете;
- Брой на проектите за насърчаване на използването на обществения транспорт в градовете;
- Процент на транспортираните от обществения транспорт пътници (тролейбуси, трамваи и метро).

ПРИОРИТЕТ НОМЕР 5: РАЗВИВАНЕ НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО С РЕГИОНИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Специфична цел 1: Развиване на трансграничното сътрудничество

- Брой на проектите за трансгранично сътрудничество, включително и по основни приоритети;
- Относителен дял на общините, ангажирани по проекти за трансгранично сътрудничество със съседни държави;
- Брой на бенефициентите;
- Относителен дял на целевото население, повлияно от проектите за трансгранично сътрудничество;

Специфична цел 2: Развиване на транснационално сътрудничество

- Брой на проектите за транснационално сътрудничество, по които България е страна;
- Структура и обхват на проектите за транснационално сътрудничество;
- Брой на общините и областите, ангажирани по проекти за транснационално сътрудничество
- Общ брой на българските партньори;
- Брой на бенефициентите;

Специфична цел 3: Създаване на мрежи и обмяна на опит с регионите на Европейския съюз

- Брой на проектите за създаване на мрежи и обмяна на опит между регионалните и местни власти;
- Брой на бенефициентите;
- Брой на изградените мрежи;
- Относителен дял на местните и регионални власти, които вземат участие в създадените мрежи и обмяната на опит.

ПРИОРИТЕТ НОМЕР 6: УКРЕПВАНЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИЯ ПОТЕНЦИАЛ НА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО НИВО С ЦЕЛ ПОДОБРЯВАНЕ НА УПРАВЛЕНСКИЯ ПРОЦЕС

Специфична цел 1: Изграждане на капацитет и подобряване на координацията на регионално и местно ниво за управлението на финансирането, предоставено чрез Структурните фондове на Европейския съюз

- Брой на проектите, които са получили техническа помощ за подготовката си;
- Брой на хората, които са преминали през обучение за изграждане на капацитет в сферата на управлението на проекти и финансовия контрол;
- Брой на разработените регионални информационни системи в подкрепа на управленския процес;
- Брой на системите, разработени за мониторинг на изпълнението на плановете и програмни документи на регионално и местно ниво;

Специфична цел 2: Подкрепа за изграждането на регионални и местни партньорства за целите на развитието

- Брой на проектите, разработени съвместно от страна на местната администрация, общинската администрация, частния сектор и нестопанския сектор (неправителствени организации);
- Брой на проектите, финансирани съвместно от страна на местната администрация, общинската администрация, частния сектор и нестопанския сектор (неправителствени организации)
- Брой на служителите, които са преминали обучение в сферата на съставянето, финансирането и управлението на съвместните проекти и изпълнението на интегрирани програми за развитие;

Специфична цел 3: Повишаване качеството на услугите, предоставяни от регионалните и местни администрации

- Брой на служителите на регионалните и местни администрации, които са преминали през обучение в сферата на управлението;
- Брой на основните услуги, предоставяни на регионално и местно ниво, които са получили специална подкрепа;

- Процент на областните и общински администрации, които предоставят административни услуги “на едно гише”

Специфична цел 4: Разработване на нови подходи за насърчаване и насочване на регионалното и местното развитие;

- Брой на лицата, които са преминали през обучение в сферата на подкрепата на нови управленски подходи на регионално и местно ниво, в това число и иновации, регионални клъстери, трансгранично и транснационално сътрудничество;
- Брой на въведените добри практики при управленските подходи на регионално и местно ниво.

4. Инструкции за определяне на система от индикатори за мониторинг и оценка на Националната оперативна програма за регионално развитие, Българска академия на науките, 2003 г.

Ресурсни индикатори за околната среда:

1. Размер на средствата, похарчени за подобряване на инфраструктурата и защита на околната среда; *Източник – Национална оперативна програма за регионално развитие, административни източници*
2. Размер на средствата, похарчени за преминаването към използването на нетрадиционни енергийни източници; *Източник – Национална оперативна програма за регионално развитие, административни източници, Ad hoc*
3. Размер на средствата, похарчени за развитието на екологосъобразни транспортни средства; *Източник – Национална оперативна програма за регионално развитие, административни източници, Ad hoc*
4. Разходи за иновации, екологосъобразни технологии за преработка на отпадъчни води от малките селища и местата с висока концентрация на малки и средни предприятия; *Източник – Националната оперативна програма за регионално развитие*

Индикатори за въздействието върху околната среда:

1. Въздействие върху околната среда – намаляване на замърсяването и вредните емисии; *Източник – Национална статистическа система*
2. Дял на енергията, произведена при използването на газ, водна енергия, вятър, солар, геотермична енергия и енергия, генерирана от биологична маса, от общия обем на енергията, използвана в региона.
3. Въздействие върху околната среда на дейностите на компаниите (намалено замърсяване); *Източник – Национална статистическа система*
4. Подобряване на енергийния и воден баланс на региона, *Източник – Национална статистическа система*

Индикатори за резултатите за околната среда:

1. Брой на потребителите на новите еко- и агро- планове; *Източник: Ad hoc, Национална оперативна програма за регионално развитие*
2. Обем на преработените отпадъчни води;

Индикатори продукт във връзка с околната среда:

1. Брой и качество на капацитета на проектите, използващи нетрадиционни (/)енергийни източници; *Източник – Национална статистическа система, административни източници, Ad hoc*
2. Брой и мащаб на изпълнените проекти, насочени към мониторинг и подобряване на екологичната обстановка в региона; *Източник: Национална оперативна програма за регионално развитие*
5. Брой на построените малки преработвателни станции и местни пречиствателни съоръжения; *Източник - Национална оперативна програма за регионално развитие*
6. Брой на малките и средни предприятия, които са били консултирани от експерти в сферата на околната среда; *Източник - Национална оперативна програма за регионално развитие*
7. Брой на компаниите, получили финансова подкрепа за прилагането на екологосъобразни технологии или разработването на екологично чисти продукти.; *Източник - Национална оперативна програма за регионално развитие*
8. Брой на изпълнените еко- и агро- туристически планове; *Източник - Ad hoc, Национална оперативна програма за регионално развитие*
9. Капацитет на новопостроените малки пречиствателни станции и съоръжения; *Източник – Национална статистическа система, административни източници*
10. Новопостроени канализационни системи в населените места с по-малко от 10 000 жители – брой, дължина, капацитет, изразходвани средства; *Източник – Национална статистическа система, административни източници*

11. Брой на сертифицираните по EMAS/ISO 14001; *Източник – административни източници*

Анекс 3: Обобщение на приложимите базови инициативи

В базовия сценарий, без интервенция, подкрепена от Глобалния екологичен фонд, представените по-долу дейности ще бъдат насочени към укрепване на управленската система за целите на планирането на регионалното развитие.

Таблица 1	
ИНИЦИАТИВИ, СВЪРЗАНИ С УКРЕПВАНЕ НА УПРАВЛЕНСКАТА СИСТЕМА ЗА ЦЕЛИТЕ НА ПЛАНИРАНЕТО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ	
Име	Подготовка на централни и регионални структури от Министерството на регионалното развитие за управлението на бъдещи проекти и програми на Европейския фонд за регионално развитие.
Цели	Укрепване на институционалните структури на централно ниво с цел постигане, при присъединяването към Европейския съюз, на стабилно и ефективно управление на Структурния фонд и Кохезионния фонд на Европейския съюз; Подготовка на българските регионални власти за ефективното изпълнение на програмите за регионално развитие, като по този начин се осигурява по-прозрачно участие на регионите в подготовката на програми, изпълнението, мониторинга и оценяването на подпомагането от страна на Европейската комисия, в съгласие с принципа на партньорство; Развиване на стабилна и ефективна координация между централните и регионални институции с цел улесняване на усвояването на бъдещото финансиране от Структурния фонд и Кохезионния фонд на Европейския съюз.
Бенефициент	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
Продължителност	2004 – 2007 г.
Бюджет	1,9 милиона евро
Източник на финансиране	Програма ФАР на Европейския съюз - 2003
Име	Пилотен интегриран инвестиционен план за дейностите, насочени към регионалното развитие
Цели	Създаване на условия за балансирано ендегенно развитие на българските региони; Намаляване на вътрешно регионалните неравенства при заетостта, доходите и възможностите за развитие; Укрепване на административния капацитет за ефективното изпълнение на регионалните програми, като по този начин се осигурява значимият принос на регионите към цикъла на управление на програмите, които се изпълняват на национално ниво.
Бенефициент	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
Продължителност	2005 – 2007 г.
Бюджет	4,8 милиона евро от ПРОГРАМА ФАР 1,42 милиона евро национално съвместно финансиране
Източник на финансиране	Програма ФАР на Европейския съюз Държавен бюджет
Име	Подкрепа за мобилизиране на обрнато развитие и капацитета за изпълнение на проекти като част от подготовката на България за Структурните фондове
Цели	Да се подкрепи институционалното изграждане на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на финансите и Министерството на икономиката, както и да се осигури “бързо разбиране” от страна на заинтересованите страни с цел изпълнение на ангажиментите, поети от България, в качеството ѝ на държава-членка на Европейския съюз, по отношение на регионалната политика и координацията на структурните инструменти. Предвидена е техническа помощ във фаза I за анализ и инициране на промени в

Таблица 1

ИНИЦИАТИВИ, СВЪРЗАНИ С УКРЕПВАНЕ НА УПРАВЛЕНСКАТА СИСТЕМА ЗА ЦЕЛИТЕ НА ПЛАНИРАНЕТО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

	съществуващите стратегически документи – областни стратегии за развитие и общински планове за развитие. Във фаза II проектите за различните дейности, включени в Националната оперативна програма за регионално развитие, ще бъдат оценени за целите на бъдещото финансиране.
Бенефициент	Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на финансите и Министерство на икономиката
Продължителност	Края на 2005 г. – края на 2008 г.
Бюджет	Фаза I: 2.55 Министерство на икономиката; Фаза II: 6.72 Министерство на икономиката
Източник на финансиране	Програма ФАР на Европейския съюз – Икономическо и социално сближаване
Име	Прилагане на правните постижения на Общността на регионално и местно ниво
Цели	Предложеният проект ще допринесе за развитието и укрепването на административния капацитет на местно ниво за ефективно прилагане на националните и европейските законодателни изисквания в сферата на опазването на околната среда, което от своя страна ще допринесе за подобряването на цялостния процес на планиране на местно ниво и ще улесни процеса на прилагане. Една от основните под-цели е “Укрепването на административния капацитет на местните български власти при разработването и изпълнението на общински програми за опазване на околната среда, в съответствие с националните и европейските изисквания в сферата на опазването на околната среда и подобряването на информационните системи и обмяната на данни на местно ниво”.
Бенефициент	Министерство на околната среда и водите
Продължителност	2006-2008
Бюджет	2 МИЛИОНА ЕВРО
Източник на финансиране	

Анекс 4: Основни цели и приоритети на Националния план за развитие и Секторните стратегии за развитие за периода до 2013

Стратегически и планови документи	Цели	Приоритети
Национален план за развитие 2007 – 2013 г.	• Достигане и поддържане на висок икономически растеж чрез динамична икономика на знанието в съответствие с принципите на устойчивото развитие. • Повишаване на потенциала на човешкия капитал и достигане на равнища на заетостта, доходите и социалната интеграция, осигуряващи високо качество на живот.	• Подобряване и развитие на базисната инфраструктура • Развитие на човешките ресурси и подобряване на социалната инфраструктура • Повишаване на конкурентоспособността на българската икономика • Устойчиво и балансирано регионално развитие • Развитие на селските райони и земеделието
Стратегия по заетостта 2004 – 2010 г.	<i>Средносрочна цел (2004 – 2007 г.):</i> Увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата; <i>Дългосрочна цел (до 2010):</i> Увеличаване на активното икономическо участие и трудовия потенциал на населението; <i>Стратегически под-цели:</i> • Увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата • Подобряване качеството на характеристиките на работната сила и увеличаване на производителността на труда • Постигане на социално равенство и реинтегриране на уязвимите социални групи, които имат най-малки шансове за участие в пазара на труда	• Политика на доходите, която насърчава заетостта. • Насърчаване на предприемачеството и малкия и среден бизнес с цел създаването на повече работни места. • Насърчаване на удължаването на трудовия живот и провеждане на политика за прекарване на максимално дълго време на работното място. • Подобряване на уменията за приспособяване на работната сила към променящите се условия на икономиката. • Увеличаване на човешкия капитал и активиране на политиката за образование, което продължава цял живот. • Създаване на политика на равните възможности и на свободен и еднакво достъпен за всички социални групи пазар на труда. • Разработване на активна политика на пазара на труда, ориентирана към социално-икономическа интеграция на групите в неравностойно положение към пазара на труда. • Ограничаване и преодоляване на регионалните неравенства на пазара на труда.

Стратегически и планови документи	Цели	Прпоритети
Стратегия за насърчаване развитието на малките и средни предприятия 2002 – 2006 г.	Създаване на благоприятна среда и условия за развитието на конкурентноспособен сектор на МСП, които ще ускорят икономическия растеж на страната при запазване на макроикономическата стабилност.	Опростяване на административната и нормативната среда за малките и средни предприятия. Опростяване на административната и нормативната среда за малките и средни предприятия. Подкрепа на иновациите и технологичното развитие. Осигуряване на условия за развитие на малките и средни предприятия в регионален аспект интегриране на малките и средни предприятия в европейския контекст.
Стратегия за иновациите	Разширяване на конкурентоспособността на българската промишленост. Това означава изграждане на промишленост, базирана на знанието, т. е. въвеждане на новите продукти, материали и технологии в производството, управлението и услугите, разработени на основата на науката и провеждането на изследвания.	Чуждестранни инвестиции; Технологични паркове; Инициативи в сферата на предприемачеството; Държавни приоритети в сферата на науката; Формулиране на стабилна национална политика по отношение на науката; Насърчаване на местната и външна интеграция на изследователските институции; Разработване на нови механизми за ефективно финансиране на науката и научните изследвания.
Стратегия за насърчаване инвестициите 2004 – 2010 г.	Обща цел: Повишаване на конкурентоспособността на българската икономика и постигане на стабилен и устойчив икономически растеж чрез насърчаване на инвестициите. Цели: Децентрализация и подобряване на възможностите за привличане на инвестиции на регионално и местно ниво. Подобряване на качеството и ефективността на услугите, предоставяни от транспортната инфраструктура на национално, а също и на регионално и местно ниво Създаване на условия за икономически растеж и повишаване нивото на заетостта на базата на развитието на потенциала на регионите.	Усъвършенстване на общата административна и нормативна среда Развитие на техническата инфраструктура Повишаване качеството на работната сила Регионална политика за насърчаване на инвестициите Подкрепа на инвестициите в иновации и във високотехнологични дейности Инвестиционен маркетинг Подобряване на финансовата среда за инвеститорите
Национална стратегия за околната среда 2005-2014	Дългосрочна стратегическа цел: Подобряване на качеството на живот на населението в страната чрез осигуряване на здравословна и благоприятна среда и запазване на богатото природно наследство на основата на устойчиво управление на околната среда. Цели: Осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за всякакви цели Достигане на стандартите в районите с нарушено качество на атмосферния въздух Опазване и разширяване на районите с добро качество на околната среда Интегриране на екологичната политика в политиките за развитие на икономическите сектори Опазване на природните богатства и поддържане на	Осигуряване на доброто състояние на повърхностните, подземните и крайбрежните води; Подобряване, като приоритет, на водоснабдяването и качеството на питейната вода за населението; Рационално използване на водните ресурси от страна на секторите на икономиката и обществото като цяло; Постигане на стандартите в районите с влошено качество на атмосферния въздух; Подобряване на управлението на отпадъците; Намаляване на шумовото замърсяване

Стратегически и планови документи	Цели	Пр по ри те ти
	богатството на биологичното разнообразие • Осигуряване на условия за прилагането на законодателството на Европейския съюз в сферата на околната среда и международните конвенции • Подобряване управлението на отпадъците • Намаляване на шума • Повишаване участието на обществеността в процеса на вземане на решения по въпросите на околната среда	в населените места; • Развиване на екологосъобразна градска транспортна система; • Опазване на биологичното разнообразие; • Гарантиране на устойчивото използване на биологичните ресурси; • Намаляване на замърсяването и недопускане в бъдеще на вредно въздействие върху околната среда от страна на промишлеността и енергийния сектор; • Прилагане на екологосъобразни земеделски практики в екологично чистите райони;

Цели СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Цели на Структурните фондове 2000 – 2006 г.	Цели на Структурните фондове 2007 – 2013 г.
Цел 1 (териториална): Насърчаване на развитието и структурното приспособяване на регионите, които изостават в развитието си. Това са регионите, в които брутният вътрешен продукт на глава от населението е под 75 % от средните стойности за Европейския съюз. Целта е насочена към инвестиции в производството, инфраструктурата и дейностите, свързани със защитата на околната среда, туризма, малките и средни предприятия ... Цел 2 (териториална): Принос към икономическия и социален преход на регионите, които изпитват структурни затруднения: Икономическо реструктуриране в случай на загуба на традиционните дейности в промишлените, градски и селски региони, както и в регионите, зависими от рибарството, особено в следните сфери: търговия, туризъм, услуги и други. Цел 3 (тематична): Подкрепа за адаптирането и подобряването на политиките и системите за образование, обучение и заетост. Адаптиране и подобряване на системите за образование, обучение и заетост: образование и обучение, които продължават цял живот; активна политика на пазара на труда за борба с дългосрочната безработица; насърчаване на социалната интеграция и равните възможности за мъжете и жените, етническите групи, инвалидите и други.	Цел “Сближаване и конкурентоспособност”: Тази цел ще бъде насочена към ускоряването на сближаването в най-слабо развитите държави-членки и региони чрез подобряване на условията за растеж и заетост; разширяване и подобряване на качеството на инвестициите във физически и човешки капитал; развитие на иновациите и на “икономиката на знанието”; възможност за адаптиране към икономическите и социални промени; защита и подобряване на околната среда, както и подобряване на административната ефективност. Тази цел ще бъде приоритет за Общността. Цел “Регионална конкурентоспособност и заетост”: Тази цел ще изключи най-слабо развитите региони и ще бъде ориентирана към укрепването на регионите, тяхната конкурентоспособност и привлекателност, както и заетостта чрез иновации и насърчаване на “обществото на знанието”, предприемачеството, защитата на околната среда, подобряване на достъпността на транспортните и комуникационни услуги, адаптивността на работната сила и бизнеса. Цел “Европейско териториално сътрудничество”: Ще осигури подкрепа за хармонизирано и балансирано развитие на територията на Европейския съюз, трансграничните дейности, транснационалното сътрудничество, създаването на мрежи и обмяната на опит сред регионалните и местните власти.

Основни цели на Лисабонската стратегия – 2010	Основни насоки на Лисабонската стратегия	
1. Създаване на динамична икономика, базирана на знанието 2. Гарантиране на ускорен и устойчив икономически растеж 3. Да се постигне пълна заетост, да се намали безработицата до нивата, постигнати от най-напредналите държави 4. Да се подобри качеството на системите за	Първа насока: Прилагане на икономическите реформи и подготовка на прехода към общество, базирано на знанието 6 приоритета: 1. Европа – информационно общество за всички 2. Местен пазар – подобряване на икономическата среда,	Втора насока: Укрепване на европейския социален модел чрез инвестиции в човешки капитал 5 приоритета: 1. Европейски социален модел – нови познания и умения; гъвкавост на работната сила; по-устойчива и “активна” социална защита

социална защита	конкурентоспособност и иновации, минимизиране на цените на трансакциите за бизнеса, интелектуална собственост, премахване на трансграничните затруднения, продължаване на изграждането на енергийния пазар и пазара на въздушния транспорт 3. Финансови услуги – интегриране на финансовите пазари; ограничаване на административните затруднения; интегриране на пазара за финансови услуги и капитал; 4. Предприемачество и иновации – подкрепа на малките и средни предприятия и набавяне на финансиране за рисковите операции 5. Европейско изследователско пространство – развиване на дейности в сферата “Изследвания и развитие” и развитието на технологиите; изграждане на центрове за върховни постижения; високотехнологични мрежи за комуникация; стимули в сферата на данъците; патентно законодателство и финансиране на рисковите операции; насърчаване на мобилността на изследователите 6. Преглед на финансовите инструменти на Общността с оглед на тяхното преразпределение	2. Заетост – постигане на пълна заетост 3. Образование и професионално обучение – адаптиране на началното, гимназиалното и средното образование; образование, което продължава през целия живот; инвестиране в човешки капитал; достъп до Интернет; ново поколение учители. 4. Социално сближаване – преодоляване на изолацията; стабилни доходи за пенсионерите; стабилна среда за възрастните; 5. Нова динамика на социалния диалог – за всички аспекти на икономиката, базирана на знанието и социалната политика
Основни индикатори за постигането на Лисабонските цели		
• Средна годишна стойност на икономическия растеж – 3% • Разходи за “Изследвания и развитие” – 3% от БВП • Общо ниво на заетостта 70%; ниво заетостта при жените 60% • Най-малко 85% от населението на възраст между 20 и 24 г. да е завършило средно образование		

Анекс 5: Логическа рамка

Цел на проекта					
Вграждане на проблемите на глобалната околна среда в процеса на регионално и местно развитие и териториално планиране в България					
Цел/ продукти	Индикатор / Скала за регистриране на резултатите	Базова стойност	Целева стойност	Източници за верификация	Предположения и рискове
Цел на проекта: Да се изгради капацитет за интегриране на глобалната околна среда във формулирането и осъществяването на регионалното и местно развитие, както и на политиките за устройство на територията.	Планът за фокусиране на глобалната околна среда към регионалното развитие се поддържа ефективно Скала за регистриране на резултатите: 0 — На практика не съществува план за фокусиране; 1 — Съществуват определени лица или институции, които активно следват плана за фокусиране, но те постигат малък ефект или имат слабо влияние; 2 — Налице е определен брой поддръжници, които направляват плана за фокусиране, но са необходими повече; 3 — Налице е достатъчен брой способни “поддръжници” и “ръководители”, които ефективно направляват изпълнението на плана за фокусиране	1	3	Независима оценка	Правителството на РБ се ангажира с интегрирането на проблемите на глобалната околна среда в процесите на регионално развитие и териториално планиране. Министерство на регионалното развитие и благоустройството остава ключовата отговорна институция за изпълнението на регионалното развитие и устройството на територията Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Министерство на околната среда и водите продължават близкото си сътрудничество с цел гарантиране на съответната интеграция на проблемите на околната среда в плановете за регионално развитие

Цел/ продукти	Индикатор / Скала за регистриране на резултатите	Базова стойност	Целева стойност	Източници за верификация	Предположения и рискове
Продукт 1: Методологиите, уменията, знанието и система за управление на информацията за интегриране на глобалните екологични въпроси във формулирането, осъществяването и оценяването на политиките за регионално развитие и устройство на територията са уместни	Като цяло са налице достатъчни умения за фокусиране на глобалната околна среда към регионалното развитие на всички нива в Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на околната среда и водите Скала за регистриране на резултатите: 0 — Налице е обща липса на умения за фокусиране на глобалната околна среда към регионалното развитие; 1 — Налице са някои умения, но те като цяло са недостатъчни за гарантиране на ефективното планиране и изпълнение; 2 — Необходимите умения са налице, но са разпръснати и не е лесно да бъдат изведени на разположение; 3 — Достатъчно количество от пълния спектър умения, необходими за ефективното фокусиране на глобалната околна среда към регионалното развитие, лесно могат да бъдат изведени на разположение.	0	3	Независима средносрочна и окончателна оценка	Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Министерство на околната среда и водите имат желание да поставят началото на институционални инициативи за насърчаването на персонала да придобива и прилага умения, свързани с фокусирането на проблемите на глобалната околна среда в плановете за регионално развитие Достатъчният достъп до необходимите данни може да бъде ефективно улеснен Сътрудничество и връзки могат да бъдат установени с други държави в региона и извън него с оглед използването на съществуващите опит и познания.

Цел/ продукти	Индикатор / Скала за регистриране на резултатите	Базова стойност	Целева стойност	Източници за верификация	Предположения и рискове
	Съществуват подходящи системи за обучение, даване на наставления и изучаване, които са в състояние да поддържат непрекъснат поток на нов персонал Скала за регистриране на резултатите: 0 — Не съществуват такива механизми; 1 — Съществуват определени механизми, но те не са в състояние да се развият достатъчно и не могат да осигурят пълния спектър от умения, които са необходими; 2 — Като цяло съществуват механизми за развиване на професионалисти, притежаващи необходимите умения, но или са недостатъчни, или не са в състояние да обхванат пълния спектър от умения, които се изискват; 3 — Съществуват механизми за развиване на достатъчен брой висококвалифицирани специалисти по регионално планиране, които притежават пълния спектър от умения и са в състояние да интегрират проблемите на глобалната околна среда.	0	3	Независима средносрочна и окончателна оценка	

Цел/ продукти	Индикатор / Скала за регистриране на резултатите	Базова стойност	Целева стойност	Източници за верификация	Предположения и рискове
	Набор от индикатори, които оценяват въздействието на документите за регионално развитие и териториално планиране върху постигането на целите на конвенцията относно проблемите на глобалната околна среда	Актуалните индикатори не съдържат индикатори за състоянието на глобалната околна среда	В края на изпълнението на проекта съществува изчерпателен набор от индикатори, които могат да бъдат използвани за оценка на въздействието на развитието и териториалното планиране на регионално, областно и общинско ниво върху постигането на целите на Конвенциите за биологичното разнообразие, изменението на климата и борба с опустиняването	Доклад за годишния напредък на С	

Цел/ продукти	Индикатор / Скала за регистриране на резултатите	Базова стойност	Целева стойност	Източници за верификация	Предположения и рискове
	Достъп до данни за подготовка на доклади относно индикаторите за състоянието на глобалната околна среда	Персоналът на Министерство на регионалното развитие и благоустройството има ограничен достъп до данните	Персоналът на Министерство на регионалното развитие и благоустройството има пълен достъп до данните, които са необходими за подготовката на доклади за напредъка по отношение на въздействието върху ангажиментите по конвенциите, свързани с глобалната околна среда	Доклад за годишния напредък на Звеното за управление на проекта (ЗУП)	
	Институциите разполагат с информацията, от която се нуждаят за развитието, изпълнението и мониторинга на стратегиите / плановете за регионално развитие, които интегрират проблемите на глобалната околна среда. Скала за регистриране на резултатите: 0 — Информацията на практика липсва; 1 — Налице е някаква информация, но тя е с лошо качество, с ограничена степен на полезност и е трудно достъпна; 2 — Налице е много информация, в повечето случаи с добро качество, но все още остават някои празноти – както по отношение на качеството, така и по отношение на количеството; 3 — Достатъчно количество актуална и висококачествена информация за фокусирането на глобалната околна среда към регионалното развитие е широко и лесно достъпна.	1	3	Независима окончателна оценка	

Цел/ продукти	Индикатор / Скала за регистриране на резултатите	Базова стойност	Целева стойност	Източници за верификация	Предположения и рискове
	Гражданското общество наблюдава ефекта от планирането на регионалното развитие в пилтония регион или група общини върху проблемите на Конвенциите за биологичното разнообразие, изменението на климата и борба с опустиняването; Скала за регистриране на резултатите: 0 — Няма никакъв диалог; 1 — Диалог протича, но не и сред широката общественост, а е ограничен в специализирани кръгове; 2 — Налице е сравнително открит диалог, но се наблюдава тенденция определени проблеми да не се дискутират; 3 — Налице е открит и прозрачен публичен диалог относно ефекта от планирането на регионалното развитие върху постигането на целите, свързани с глобалната околна среда	1	3	Независима окончателна оценка	
Продукт 2: Институционалните промени, които подкрепят включването на глобалната околна среда в регионалното развитие и устройството на територията са уместни	Системите за управление на работата на човешките ресурси се направляват с цел насърчаване на развитието и прилагането на необходимите умения за фокусиране Скала за регистриране на резултатите: 0 — Изискванията за работа и системите за управление на работата не споменават изрично уменията за фокусиране; 1 — Налице е косвено споменаване на важността на фокусирането на проблемите на околната среда и тези на глобалната околна среда при планирането на регионалното развитие; 2 — Някои длъжностни характеристики и оценки на работата директно подчертават уменията за фокусиране, наред с техните перспективи за разширяване; 3 — Изрично се подчертават уменията за фокусиране във всички приложими длъжностни характеристики и оценки на работата	0	3	Независима окончателна оценка	Министерството на регионалното развитие и благоустройството разглежда ЗИП и неговото функциониране като неразделна част от своите операции. Персоналът на Министерството на регионалното развитие и благоустройството може да играе ролята на красноречив защитник на фокусирането на глобалната околна среда при своите контакти с други ръководни институции (чрез участие в работни групи).

Цел/ продукти	Индикатор / Скала за регистриране на резултатите	Базова стойност	Целева стойност	Източници за верификация	Предположения и рискове
	Индивидите са силно мотивирани за фокусиране на проблемите на глобалната околна среда Скала за регистриране на резултатите: 0 — Няма каквато и да било мотивация; 1 — Мотивацията е неравномерна – някои са мотивирани, а други – не; 2 — Множество индивиди са мотивирани, но не всички; 3 — Индивидите са силно мотивирани.	1	3	Независима средносрочна и окончателна оценка	
Продукт 3: Регионалните планове за развитие и устройство на територията на общинско ниво са преработени за интегриране на глобалните екологични цели в един пилотен регион чрез прилагане на възможностите получени в Резултати 1 и 2.	Примерно регионално развитие и документи за териториално развитие са представени за одобрение от страна на съответните отговорни органи.	Плана за регионално развитие на пилотния район или териториалният е планове и планове за развитие на групата общбини не вземат специално под внимание проблемите на глобалната околна среда	В края на изпълнението на проекта преработените планови документи са представени за одобрение	Независима окончателна оценка	Мерките за развитие на капацитета за фокусиране на глобалната околна среда включват подходящ персонал от Югоизточния регион.

Анекс 6: Проект за учебен план на обучителната програма, която ще бъде разработена в рамките на проекта¹²

ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ

ИНТЕГРИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ОТ РИО В ПОЛИТИКАТА ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И ТЕРИТОРИАЛНО ПЛАНИРАНЕ В БЪЛГАРИЯ

От 1997 г. принципите на устойчиво развитие заемат централна роля в Договора за Европейския съюз. В светлината на стремежа си към присъединяване към Европейския съюз, България поема задължението да приложи тези принципи в общата си политика и законодателството.

УКРЕПВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ГЛОБАЛНАТА ОКОЛНА СРЕДА КЪМ ПОЛИТИКИТЕ И ПРАКТИКИТЕ ЗА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ, КАКТО И КЪМ ДОКУМЕНТИТЕ ЗА ТЕРИТОРИАЛНО ПЛАНИРАНЕ

ПЪРВИ МОДУЛ – Основни познания

ПРИНЦИПИ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ТЯХНОТО ПРИЛОЖЕНИЕ В ПОЛИТИКИТЕ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И ТЕРИТОРИАЛНО ПЛАНИРАНЕ.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ – ИСТОРИЯ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ, ПРИНЦИПИ, ВЪЖНИ СЪБИТИЯ

1. Пътят до Рио

- Първата световна конференция по проблемите на околната среда – 1972 г., Стокхолм
- Комисията Брунтланд – 1983 г.
- Доклад “Нашето общо бъдеще” – 1987 г.
- Подготовка за Рио – 1989 г.

2. Световна среща по проблемите на околната среда – Конференция по проблемите на околната среда и развитието – Рио де Жанейро, Бразилия, 3 – 14 юни 1992 г.

- Декларацията от Рио за околната среда и развитието
- “Програма 21”
- Становище за принципите на устойчивото управление на горите
- Комисия по проблемите на устойчивото развитие

3. “Програма 21”

Програма 21 представлява изчерпателен план на действията, които следва да бъдат предприети в глобален, национален и местен план от Организацията на обединените нации, правителствата и основните групи във всяка сфера, в която човекът оказва влияние върху околната среда

3.1. Социални и икономически измерения:

- Демографска динамика и устойчивост
- Защита и поддържане на условия, здравословни за човека
- Насърчаване на устойчивото развитие на населените места
- Интегриране на проблемите на околната среда и развитието във вземането на решенията

3.2. Съхраняване и управление на ресурсите за развитие

- Защита на атмосферата;
- Интегриран подход към планирането и управлението на земните ресурси
- Борба с обезлесяването;
- Насърчаване на устойчивото земеделие и развитието на селските райони;
- Защита на биологичното разнообразие.

¹² Анекстът е примерен и не представлява окончателен вариант. Служи като обща рамка за по-нататъшното разработване и изясняване чрез по-широкообхватни усилия, насочени към разработването на програма за обучение, която е една от основните направления на дейностите в рамките на Министерството на социалната политика.

- Защита на крайбрежните райони и рационалното използване и развиване на техните живи ресурси;
- Прилагане на интегрирани подходи към управлението и използването на водните ресурси;
- Надеждно от гледна точка на околната среда управление на твърдите отпадъци и проблемите, свързани с канализацията

3.3. Укрепване ролята на основните групи

- Признаване и укрепване ролята на местните жители и техните общности;
- Укрепване на ролята на неправителствените организации, в качеството им на партньори на устойчивото развитие;
- Инициативи на местните власти в подкрепа на Програма 21;
- Укрепване на ролята на бизнеса и индустрията;
- Научна и технологична общност;
- Укрепване на ролята на фермерите.

3.4. Средства за изпълнение

- Финансови ресурси и механизми;
- Трансфер на надеждни от гледна точка на околната среда технологии, сътрудничество и изграждане на капацитет;
- Наука за устойчиво развитие;
- Насърчаване на образованието, информираността на обществеността и обучението;
- Институционални мерки;
- Правни инструменти и механизми;
- Информация за вземането на решения.

4. Световна среща по проблемите на устойчивото развитие, проведена в Йоханесбург, Южноафриканска република от 26-ти август до 4-ти септември 2002 г.

Срещата в Йоханесбург през 2002 г. – Световна среща по проблемите на околната среда – събра на едно място десетки хиляди участници, в това число и държавни и правителствени ръководители, национални представители и ръководители на неправителствени организации, бизнес организации и други големи групи, за да фокусира вниманието им и насочи действията към посрещането на трудни предизвикателства, включително и подобряването на живота на хората и опазването на нашите природни ресурси в един свят, чието население се увеличава, свят с непрекъснато нарастващите нужди от храна, вода, подслон, хигиена, енергия, здравеопазване и икономическа сигурност.

5. Програма на ООН за населените места – UN-HABITAT

Програмата на ООН за населените места, UN-HABITAT, е агенцията на Организацията на обединените нации за населените места. Тя е получила мандат от Общото събрание да насърчава устойчивите от социална и екологична гледна точка малки и големи градове, като целта е осигуряването на подходящ подслон за всички.

Основните документи, които оформят мандата на организацията са:

- Декларация от Ванкувар за населените места
- Планът "Habitat"
- Декларация от Истанбул за населените места
- Декларация за градовете и другите населени места през новото хилядолетие

6. Програма "Програма 21" – българският казус

- Укрепване на капацитета на местните власти и отделните общности за участие в развитието на техните общности;
- Разработване на местни стратегии за устойчиво развитие (Местен Програма 21), които включват анализ на актуалната ситуация, визия, стратегия за развитие и план за действие;
- Демонстрационни проекти в качеството им на първоначални стъпки за изпълнението на стратегията за устойчиво развитие;
- Образователна стратегия за устойчиво развитие;
- Популяризиране на принципите и идеите на устойчивото развитие от страна на българските централни и месни средства за масова информация;
- Мотивиране на публиката за участие в процеса на устойчиво развитие.

7. Целите на хилядолетието за развитие – българският казус

Приоритетите на Европейската комисия и дейностите по пътя към 2015 – чл. 7: устойчиво развитие

- Интегриране на проблемите на околната среда в политическия диалог;
- Смесено устойчиво управление на природните ресурси, включително биологичното разнообразие, при програмите за съвместно развитие;
- Укрепване на взаимно реактивиращите се политики в сферата на икономиката, заетостта, социалната сфера и опазването на околната среда;

- Извършване на оценка на устойчивото въздействие за всички важни преговори и предлагане на допълнителни мерки, които да затвърдят позитивното въздействие и да намалят негативното такова;
- Разширяване на общите социални и екологични отговорности, както на нивото на Европейския съюз, така и на международно ниво;
- Последователни усилия за постигане на целите на Европейския съюз за 2010 г. и целите на Световната среща по проблемите на устойчивото развитие за спиране /ограничаване на намаляването на биологичното разнообразие;
- Последователни усилия за гарантиране на надеждното управление на химическите вещества през целия цикъл на тяхното съществуване в Европейския съюз и на глобално ниво.

Въпроси, дискусия

КОНВЕНЦИИТЕ ОТ РИО: АНГАЖИРАНЕ С УСТОЙЧИВОСТТА

Ключов резултат от Световната среща през 1992 г. в Рио бяха трите международни споразумения по проблемите на околната среда, които определят специални ангажименти, поети от правителствата във връзка със следните проблеми: биологично разнообразие, изменения на климата, опустиняване.

1. Конвенция на ООН за биологичното разнообразие

Дата на приемане – 1992 г., влязла в сила през 1993 г.

Цели; задължения; процедури; предизвикателства и контрол;

Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие поема ангажименти да интегрира устойчивото използване и опазване на биологичното разнообразие към процеса на вземане на решения на национално, регионално и местно ниво, в това число:

- Научно и техническо сътрудничество, в това число достъп до и трансфер на биотехнологии;
- Регулаторни мерки за достъпа до генетичните ресурси и контрол на рисковете, произтичащи от организмите, модифицирани посредством използването на технологии;
- Управление на природните ресурси - създаване на защитени зони и възстановяване на засегнатите екологични системи и застрашените видове;
- Съвместно използване на генетичните ресурси: признаването на националния суверенитет и гарантирането на достъпа до биологичните ресурси се основава на "взаимно признати условия", които са обект на "предварително постигнато съгласие".
- Традиционни познания: признаване на ролята на коренните и местните общности, осигуряване на това местните групи да получават дял от печалбите, получени от тяхното използване и опазване, продължаване на "зачитането, съхраняването и поддържането" на техните знания и практики;
- Осигуряване на финансови ресурси: насочени към дейностите, свързани с Конвенцията за биологичното разнообразие.

2. Протокол от Картагена за биологичното разнообразие

Дата на приемане – 2000 г., все още не е в сила;

Протоколът установява регулаторна рамка за контролирането на вредата, произтичаща от генетично модифицираните организми върху биологичното разнообразие и човешкото здраве.

Въпроси, дискусии

Връзки: www.biodiv.org

3. Рамкова конвенция на ООН за измененията на климата

Дата на приемане – 1993 г., Влизане в сила – 1994 г.

Цели; задължения; процедури; предизвикателства и контрол;

Най-важната цел на Рамковата конвенция за измененията на климата е да стабилизира концентрациите на парниковите газове в атмосферата, които са свързани с въздействието на човешката дейност върху климатичната система. Ангажиментите, поети в Рамковата конвенция на ООН за измененията на климата включват:

- Национален регистър: представяне на национален регистър на емисиите
- Изпълнителни програми: формулиране на национални и регионални програми, съдържащи мерки за ограничаване на климатичните промени и обединяващи принципи на "общи, но диференцирани отговорности" съгласно икономическата и политическата ситуация.
- Сътрудничество: съвместният подход е особено важен за редуцирането на емисиите на парниковите газове, в това число и действията, които са свързани с управлението на транспорта, енергията, индустрията, земеделието, лесовъдството и управлението на отпадъците.

- Отговорности на промишлеността: индустриалните държави носят най-голямата отговорност по отношение на изпълнението на споразумението, в качеството им на държави, които са източник на най-големите емисии на парниковите газове, в това число и трансфера на технологии и финансовите ангажименти.

4. Протоколът от Киото

Дата на приемане – 1999 г., все още не е в сила

Ангажиментите от Протокола включват:

- Цели – пет процентно намаляване на нивата от 1990 г. за периода 2008 – 2012 г.
- Създаване на нови финансови механизми: Система за търговия на емисиите, механизъм за съвместно изпълнение между държавите от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и икономиките на развиващите се страни (така наречените “Държави от Анекс I”) и Механизмите за чиста околна среда за проекти между Държавите от Анекс I и развиващите се страни (“Държавите извън Анекс I”).
- Протоколът от Киото ще влезе в сила на деветнадесетия ден, след датата, на която не по-малко от 55 страни по конвенцията, които обединяват в себе си държави от групата на Държави от Анекс I, за които е изчислено, че общо произвеждат поне 55 % от емисиите на въглероден диоксид за 1990 г., депозират своите инструменти за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване към нея. Държавите от Анекс 1 включват развити държави и държави, чиито икономики се намират в период на преход – те обикновено са най-големите източници на емисии на въглероден диоксид.

Въпроси, дискусии

Връзки: www.biodiv.org

5. Конвенция на Организацията на обединените нации за борба с опустиняването

Дата на приемане – 1994 г., Влизане в сила – 1996 г.

Цели; задължения; процедури; предизвикателства и контрол;

Целта на Конвенцията не е само да се справи с въздействието на опустиняване, но и да ограничи вредния ефект от засушаванията. По смисъла на Конвенцията, терминът опустиняване се отнася за сухи райони на, които са подложени на преексплоатация и неправилно използване, като резултат от наличието на бедност, политическа нестабилност, обезлесяване, прекомерна употреба на торове и лошо напояване.

Засегнатите държави следва да обърнат внимание на причините и да създадат стратегии за неутрализиране на опустиняването:

- Създаване на предпоставки за повишаване на информираността и участието на местните общности;
- Подобряване на законодателството
- Осигуряване на основни източници и насърчаване на достъпа до технологиите;
- Въвеждане на техни собствени стратегии за противодействие на ефекта на опустиняване, включително и разширяване на хидрологичния капацитет, политически рамки, участие и процеси на провеждане на редовни прегледи

Въпроси, дискусии

Връзки: www.unfccc.int

ИНСТРУМЕНТИ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ – ТЕОРИЯ + ПРИМЕРИ ОТ ПРАКТИКАТА (ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ)

Принципите за устойчиво развитие следва да бъдат интегрирани към законодателната рамка, създаването и развитието на институциите, стратегическото планиране и координацията, сътрудничество, партньорство между държавните и местните власти, представителите на гражданското общество и бизнеса. Особено важен инструмент за планиране, мониторинг и изпълнение са индикаторите за устойчиво развитие. Всички инструменти ще бъдат анализирани и представени в светлината на устойчивото развитие.

1. Законодателна рамка – хармонизация със законодателството на Европейския съюз

- Регионално развитие
- Териториално планиране;
- Кадастрален и имотен регистър;
- Жилищно настаняване;
- Техническа инфраструктура – сектор пътища и водоснабдяване;
- Използване на земите;
- Околна среда;
- Лесовъдство;
- Земеделие;
- Биологично разнообразие.

Всички те ще бъдат представени в светлината на своя принос към изпълнението на Конвенцията за устойчиво развитие и Конвенцията от Рио. Последващите дискусии могат да фокусират вниманието върху обмислянето на силните страни и на слабите, ако има такива.

2. Институции – национални, регионални, местни

Ще бъдат представени само що се отнася до това как те допринасят или не за изпълнението на Конвенцията за устойчиво развитие и Конвенцията от Рио.

- Изграждане на административен капацитет;
- Интегриране между различните нива на администрацията;
- Координация.

3. Стратегии за устойчиво развитие:

Идеята е свързана с представянето на примерни документи за стратегическо планиране от държавите от Европейския съюз и България, които имат за цел да обединят управлението на регионалното развитие и териториалното планиране в духа на Конвенцията за устойчиво развитие и Конвенцията от Рио. Някои от тези стратегии са част от плана на правителството.

- Национална стратегия за устойчиво развитие;
- Местна стратегия за устойчиво развитие (Местна Програма 21)
- Стратегия за интегрирано управление на крайбрежната зона;
- Стратегия за управление на планинските райони;
- Стратегия за устойчивото използване на природните ресурси;
- Тематична стратегия за превенция и рециклиране на отпадъци;
- Тематична стратегия за устойчиво използване на пестициди;
- Устойчиво управление на водните ресурси и управление на речните басейни

4. Координация, сътрудничество, партньорство – държавни и местни власти, представители на гражданското общество + бизнеса

5. Индикатори за устойчиво развитие (мониторинг и оценка)

Цялостен поглед върху системите от индикатори, които са на разположение в света (например Обединените нации, Обединеното Кралство и други). Ролята на системите от индикатори. Фокусиране на вниманието върху индикаторите, които са свързани с трите конвенции.

ТЕНДЕНЦИИ И ПОЛИТИКИ В ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ В СФЕРАТА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И ТЕРИТОРИАЛНОТО ПЛАНИРАНЕ – ИНТЕГРИРАНЕ НА КОНЦЕПЦИЯТА ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Нуждата от интегрирането на проблемите, свързани с устойчивото развитие, в други политики на Европейския съюз, е призната още от Единния европейски акт. В допълнение към това, петата програма за действие за опазване на околната среда определи тази цел като приоритетна.

В този документ Комисията е установила ръководни принципи, които ще позволят правилната интеграция на екологичното измерение в други политики:

- Интегриране на проблемите на околната среда във всички дейности на институциите на Общността;
- Преглед на съществуващите политики;
- Въвеждане на стратегии за действие в ключовите сфери;
- Създаване на проект за Доклад на Съвета за заседанието на Съвета на Европа във Виена относно това как екологичното измерение е било успешно интегрирано в други политики на държавите-членки на Европейския съюз;
- Определяне на приоритетните дейности и механизмите за мониторинг на изпълнението;
- Преглед от страна на Съвета на Европа на интеграцията на екологията към секторните политики;
- Съвместно изследване на Съвета, Парламента и Комисията върху разработването на механизми за изпълнението на тези ръководни принципи и за мониторинга на тяхното изпълнение.

1. Стратегията от Лисабон, Стратегията от Гьотеборг

1.1. Стратегията от Лисабон:

През март 2000 г., държавните и правителствени ръководители на държавите-членки на Европейския съюз постигнаха съгласие по отношение на изпълнението на една амбициозна цел: да направят Европейския съюз "най-конкурентно способната и динамична икономика, базирана на знанието в света, способна да постигне устойчив икономически ръст с повече и по-добри работни места и по-висока степен на социално сближаване".

По специално, беше постигнато съгласие, че за изпълнението на тази цел е необходимо прилагането на обща стратегия, която да е насочена към:

- Подготовка на прехода към икономиката и обществото, базирани на знанието чрез по-добри политики по отношение на информационното общество и сектора "Изследвания и развитие", както и чрез ускоряването на процеса на структурната реформа за конкурентоспособността и иновациите, а също и чрез пълното завършване на вътрешния пазар;
- Модернизиране на европейския социален модел, инвестиране в хората и борба със социалната изолация;
- Поддържане на жизнено способни икономически перспективи и процеси, които са благоприятни по отношение на перспективите за развитие чрез съчетаването на подходящи макро-икономически политики.

През март 2005 г. Съветът на Европа възложи на Комисията, Съвета и държавите-членки да стартират отново Стратегията от Лисабон чрез пренасочване на фокуса върху растежа и заетостта в Европа, в съответствие с предложенията на Комисията. Като последващо действие, Комисията наскоро прие предложение за първите обобщени ръководни принципи за растеж и заетост за периода 2005 - 2008. Тези ръководни принципи ще изпълняват ролята на основа, върху която държавите-членки да създадат своите Национални програми за реформа до началото на тази есен. Настоящият работен документ се придържа към съобщението, направено в обобщените ръководни принципи, приети от Комисията на 12-ти април миналата година и служи като основна цел за осигуряването на указания за държавите-членки при съставянето на техните Национални програми за реформа и по-специално по отношение на структурата и съдържанието.

http://europa.eu.int/growthandjobs/key/index_en.htm

1.2. Стратегията от Гьотеборг

Преходът към по-устойчивото развитие е стратегическа цел за Европейския съюз. Това е дълготраен процес, който изисква структурни промени в нашата икономика и нашето общество, но също и в начина, по който разработваме и изпълняваме политиките си. За да бъде постигнат успех е необходимо активното участие на всички сектори и групи (институциите на Общността, държавите-членки, частния сектор и неправителствения сектор, както и местните власти).

През юни 2001 г. Съветът на Европа в Гьотеборг обсъди стратегия за устойчиво развитие, предложена от Европейската комисия ("Устойчива Европа за един по-добър свят: Европейска стратегия за устойчиво развитие"). Тази стратегия предложи мерки за действие по отношение на сериозните заплахи за нашето добруване, като например измененията на климата, бедността и възникващите рискове за здравето, които са били идентифицирани в консултативен материал през март 2001 г. Европейският съюз е ангажиран и с насърчаването на устойчивото развитие на глобално ниво. Втори материал, отнасящ се до нашите външни политики, беше приет от Комисията през февруари 2002 г., като той прибави глобално измерение към стратегията на Европейския съюз ("Към глобално партньорство за устойчиво развитие"). Това беше важен принос на Общността към Световната среща по проблемите на устойчивото развитие в Йоханесбург.

[http://www.europa.eu.int/comm/sustainable/pages/document_en.htm /](http://www.europa.eu.int/comm/sustainable/pages/document_en.htm/)

2. Програма 2000:

На 26-ти март 1999 г., на Съвета на Европа в Берлин, ръководителите на правителствата или държавите сключиха политическо споразумение за Програма 2000. Програма 2000 е програма за действие, чиито основни цели са укрепването на политиките на Общността и осигуряването на нова финансова рамка на Европейския съюз за периода 2000 – 2006 г., с оглед на разширяването. Изпълнението ѝ започна през 1999 г. под формата на 20 законодателни текста, свързани със следните приоритетни области:

- Продължаване на земеделската реформа, в съответствие с промените, направени през 1988 г. и 1992 г., с оглед на стимулирането на европейската конкурентоспособност, като се обърне специално внимание на проблемите на околната среда, гарантирането на справедливи доходи за фермерите, опростяване на законодателството и децентрализиране на прилагането на законодателството (Програма 2000 – Обща земеделска политика за бъдещето);
- Повишаване на ефективността на Структурните фондове (в това число и Европейския социален фонд) и Кохезионния фонд чрез по-висока степен на тематичната и географската концентрация на проектите по специфичните цели и в географските райони, като по този начин се подобрява управлението;
- Укрепване на предприемаческата стратегия за държавите, кандидатстващи за членство, чрез установяването на два финансови механизма: предприемачески инструмент (ИСПА), който подкрепя подобрените инфраструктури на транспорта и защитата на околната среда, както и предприемаческия инструмент за земеделие (САПАРД), който улеснява приспособяването в дългосрочен план на земеделието и селските области на държавите, кандидатстващи за членство. ИСПА и САПАРД допълват дейностите по програма ФАР;
- Приемане на финансова рамка за периода 2000 – 2006 г. с цел да се даде възможност на Съюза да посрещне основните предизвикателства в началото на 21 век и по-специално разширяването, като в същото време се гарантира бюджетна дисциплина.

3. Новата кохезионна политика 2007 – 2013 (Третият кохезионен доклад)

Комисията прие на 10-ти февруари 2004 г. предложение за бюджета на разширения Европейски съюз, състоящ се от 27 държави-членки за периода 2007 – 2013 г. Това е важно решение, при което Комисията взе под внимание факта, че интервенциите на Съюза по отношение на някои основни сфери на политиките се нуждаят от укрепване. По-специално, Комисията взе решение, че амбициозната кохезионна политика следва да бъде основен елемент от общия пакет мерки. Важно е това, че в новата бюджетна структура, Комисията запазва възгледите си, че кохезионната политика следва да разпредели единен, прозрачен целеви бюджет, който е особено важен за гарантиране на сигурността и стабилността, необходими за планирането на следващото поколение национални и регионални многогодишни програми на Европейския съюз, които ясно са насочени към икономическите и социалните неравенства. Следователно, тя е една много специфична политика, която включва в себе си трансфер на ресурси между държавите-членки посредством бюджета на Европейския съюз за целите на икономическия растеж и устойчивото развитие чрез инвестирането в човешки и физически капитал.

4. Пета европейска екологична програма за действие

Общият подход и стратегия на [Петата европейска екологична програма за действие](#), които бяха одобрени от Съвета и представителите на правителствата на държавите-членки на 1-ви февруари 1993 г. се различаваха от [предишните програми](#). Както внушава и нейното наименование “Към устойчивост”, програмата си постави едни по-дългосрочни цели и фокусира вниманието върху един по-глобален подход. В светлината на Петата европейска екологична програма за действие, характеристиките на устойчивостта са следните:

- Запазване на общото качество на живота;
- Запазване на непрекъснатия достъп до природните ресурси;
- Избягване на дълготрайното увреждане на околната среда;
- За да бъде развитието устойчиво, то следва да задоволява нуждите на настоящето, без да поставя в опасност способността на бъдещите поколения да задоволят своите собствени нужди.

5. Шеста европейска екологична програма за действие

Решение № 1600/2002/ЕС /ОJ L 242 от 10.09.2002 г. Новата програма определя четири области на опазването на околната среда, в които следва да бъдат внесени подобрения:

- Изменения на климата;
- Природа и биологично разнообразие;
- Околна среда, здравеопазване и качество на живота;
- Природни ресурси и отпадъци.

6. НАТУРА 2000

НАТУРА 2000 е европейска мрежа от защитени природни обекти, които са области от най-висока степен на важност за естествените си обитатели и растителните видове и животните, които са редки, застрашени или уязвими в Европейската общност. Терминът НАТУРА 2000 води началото си от Директивата на Европейската комисия за хабитатите от 1992 г.; тя символизира запазването на ценни природни ресурси през 2000 г. и в бъдеще – в 21-ви век. Обектите на НАТУРА 2000 в Шотландия ще помогнат за запазването на тези важни области в настоящето и за идните поколения. Мрежата на НАТУРА 2000 ще включва два вида области. Областите могат да бъдат избрани като мрежа от [Територии със специален конзервационен статус](#), в които ще се полагат грижи за редки, застрашени или уязвими естествени обитатели и растителни видове или животни (различни от птиците). В случаите, в които в областите се полагат грижи за значителен брой птици и техните хабитати, тези области могат да се превърнат в [Територия със специален режим на защита](#). Териториите със специален конзервационен статус са планирани съгласно Директивата на Европейската комисия за хабитатите, а Териториите със специален режим на защита биват класифицирани в съответствие с Европейска директива за птиците. Някои много важни области могат да се превърнат както в Територии със специален конзервационен статус, така и в Територии със специален режим на защита.

Създаването на мрежата НАТУРА 2000 е основната цел на директивите, но те съдържат и други положения, в това число и мерки за защита на хабитатите и видовете чрез мрежата от защитени обекти.

7. Европейска тематична стратегия за урбанизираната среда

На 11-ти януари 2004 г. Комисията прие COM(2004)60 [“Към европейска тематична стратегия за урбанизираната среда”](#), която излага идеите на Комисията за европейската тематична стратегия за урбанизираната среда, а тя следва да стане факт през лятото на 2005 г.

Комисията определя проблемите и предизвикателствата, пред които са изправени урбанизираните райони в Европа, като се съсредоточава върху четири приоритетни теми. Тези теми, избрани заедно със заинтересованите страни, са:

- Управление на урбанизираната среда;
- Градски транспорт;
- Устойчиво строителство и
- Градска архитектура.

Темите са особено важни по своя характер и са тясно свързани с множество проблеми на околната среда. Те предлагат най-добрите перспективи за постигането на напредък при подобряването на качеството на урбанизираната среда и имат силно влияние върху съществуващите задължения по отношение на околната среда, като например качеството на въздуха.

Европейската тематична стратегия за урбанизираната среда е една от ключовите дейности, очертани в [Шестата европейска екологична програма за действие](#).

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АНГАЖИМЕНТИТЕ И ИЗИСКВАНИЯТА, ПОЕТИ И ПРЕДСТАВЕНИ В ХОДА НА ПРЕГОВОРИТЕ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ НА БЪЛГАРИЯ В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ

Всички позиции и ангажименти по преговорните глави, представени по-долу, са по един или друг начин свързани с устойчивото развитие. Познанията в тази сфера са важни за практическото изпълнение на изискванията за устойчиво развитие в регионалното и териториалното планиране.

Глава 9: Транспортна политика

Особено внимание следва да бъде обърнато на завършването на хармонизирането на законодателството, по-специално в сферата на авиацията, както и на укрепването на властите, отговорни за морската безопасност и тяхната независимост. Следва да бъде обърнато внимание и на укрепването на административния капацитет, с което ще бъде осигурено пълното прилагане на законодателството, изпълнението на инвестиционните планове и по-специално по отношение на пътната инфраструктура, както и подобряването на сигурността на гражданските летища и морската безопасност.

Глава 13: Социална политика и заетост

Следва да бъде обърнато внимание на осигуряването на пълното транспониране и прилагане на правните постижения на Общността в областта на трудовото право, безопасността и здравето при работа, общественото здраве и недопускането на дискриминация, както и на укрепването на административния капацитет на съответните органи, в това число и Главната инспекция по труда.

Глава 14: Енергетика

Следва да бъде обърнато внимание на постепенното сформирание на петролни запаси за кризисни ситуации, подготовката за вътрешния енергиен пазар и прилагането на политика за енергийна ефективност / възстановима енергия. Активното насърчаване на енергийната ефективност и използването на възстановими източници на енергия е необходимо да бъде продължено чрез подходящи мерки.

България прие и взе под внимание всички препоръки, съдържащи се в Доклада на Съвета на Европейския съюз за 2001 г. за ядрената безопасност в контекста на разширяването и неговото допълнение през 2002 г. – *“Peer Review Status Report”*. България се придържа към вече поетите ангажименти за затварянето на първи и втори блок на ядрената електроцентрала “Козлодуй”. България продължава да предоставя съответната информация чрез официални и неофициални контакти и в рамките на проектите, финансирани от ФАР за дейности, свързани с ядрената безопасност.

Глава 16: Малки и средни предприятия

Следва да бъде обърнато внимание на подобряването на бизнес средата, в това число и опростяването на регулаторните процедури, укрепването на административните структури и подобряването на координацията при изпълнението на политиката за малките и средни предприятия.

Глава 21: Регионална политика и координация на структурните инструменти

Особено внимание следва да бъде обърнато на укрепването на административния капацитет на централно, регионално и местно ниво и завършването на делегирането на задачи на посреднически организации, които са области, пораждащи безпокойство. По-специално внимание следва да бъде обърнато на финансовото управление и контрола, както и на възлагането на обществени поръчки. Необходими са специални усилия за спазването на строгия график по отношение на процеса на програмиране и създаването на ефективна проектна линия във всички сектори.

Глава 22: Околна среда

България отговаря на повечето изисквания и ангажименти, произтичащи от преговорите за присъединяване в областта на околната среда. Въпреки това са налице забавяния в транспонирането на хоризонталните постижения на европейското законодателство, качеството на въздуха, управлението на отпадъците, генетично модифицираните организми, шума и радиационната защита.

Спешно трябва да бъде обърнато внимание на завършването на процеса на транспонирането и на прилагането на транспонираното законодателство. Създаването на необходимите структури за прилагане и изпълнение трябва да бъде завършено, наред с по-нататъшното укрепване на административния капацитет. Стандартите ISO 14000 и ISO 9000 (качество на околната среда, качество на продуктите, рециклиране на отпадъците и т. н.) Стратегията от Лисабон – българският случай.

Глава 23: Защита на потребителите и тяхното здраве

България отговаря на повечето изисквания и ангажименти, произтичащи от преговорите за присъединяване в областта на защитата на потребителите и тяхното здраве. Въпреки това са налице забавяния в областта на мерките, които не са свързани с безопасността, що се отнася до транспонирането.

Следва да бъде обърнато внимание на завършването на хармонизирането на законодателството и разширяването на административния капацитет с цел гарантиране на функционирането на механизмите за наблюдение на пазара. Внимание следва да бъде обърнато още и на насърчаването на независимите, представителни и ефективни организации на потребителите.

Глава 28: Финансов контрол

Следва да бъде обърнато внимание на гарантирането на защитата на финансовите интереси на Европейската комисия, както и на по-нататъшното съгласуване на законодателството в сферата на вътрешния финансов контрол. Съответните институции следва да бъдат укрепени.

Глава 29: Финансови и бюджетни разпоредби

България отговаря на повечето изисквания и ангажименти, произтичащи от преговорите за присъединяване в областта на финансовите и бюджетни разпоредби.

Настойчиво внимание следва да бъде обърнато на развиването на адекватен административен капацитет и на правилното изчисляване на собствените ресурси, които следва да бъдат предоставени на бюджета на Европейския съюз.

ОЦЕНКА НА ИНИЦИАТИВИТЕ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ В БЪЛГАРИЯ – АНАЛИЗ НА НАПРЕДЪКА НА СТРАНАТА КЪМ УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ – ПОСТИЖЕНИЯ, ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПРЕПОРЪКИ ЗА БЪДЕЩИЯ НАПРЕДЪК

1. Закони, политики, програми и планове в контекста на концепцията за устойчивото развитие и международните ангажименти, поети от страната

- Закон за достъп до обществена информация;
- Закон за териториалното и селищно устройство
- Закон за регионалното развитие
- Закон за енергетиката и енергийната ефективност
- Закон за водите
- Закон за защита от вредното въздействие на химическите субстанции и продукти
- Закон за защитените територии
- Закон за биологичното разнообразие – План за действие за опазване на биологичното разнообразие; НАТУРА 2000 – Стълпки за създаването на НАТУРА 2000 в България
- Закон за енергийната ефективност
- Закон за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда
- Закон за горите
- Закон за опазване на земеделските земи
- Закон за чистотата на атмосферния въздух
- Закон за лечебните растения
- Наредба № за оценка на въздействието върху околната среда

Регламенти:

- За правилата и процедурите за издаване на разрешителни за строителна дейност, експлоатацията на нови и съществуващи промишлени инсталации и съоръжения (Dir96/61/EC, Decree of the COM No 62, 12.03.2003);
- За организирането на Национален план за управление на околната среда и одит (EC Reg/761/2001 г., Decree of COM No 61,12.03.2001)
- Регламент № 3, 15.05.2003 г. за организирането на национален екологичен план (Regulation EC//1980/2000 г.)
- Стратегии, разработени под ръководството на Министерството на регионалното развитие и благоустройството във връзка с проблема за "устойчивото развитие" (Национална стратегия за регионално развитие, Стратегия за развитието на водоснабдяването и канализацията в Република България, националната стратегия за жилищна политика на Република България, Национална програма за обновяване на жилищните сгради в Република България,

Всеки законодателен акт ще бъде представен в светлината на неговия принос към постигането на устойчиво развитие и изпълнението на Конвенцията от Рио.

Международни конвенции и договори, по които България е страна

- Конвенцията от Орхус
- Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане
- Конвенция за биологичното разнообразие
- Бонска конвенция за защита на мигриращите видове
- Конвенция за борба с опустиняването

- Конвенция за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст
 - Конвенция за защита На Черно море от замърсяване
 - Рамкова конвенция за измененията на климата
 - Виенска конвенция за защита на озоновия слой
 - Конвенция за защита на влажните зони
2. **До каква степен законодателната или регулаторна рамка, както и институционалния капацитет, улесняват или затрудняват ефективното изпълнение на инициативите за устойчиво развитие**
 3. **Въздействие на инициативите за устойчивото развитие върху отделните заинтересовани страни**
 - Публична администрация
 - Държавни и местни власти
 - Неправителствени организации
 - Бизнес
 - Медии
 4. **Механизми за координация на участието на различните заинтересовани страни в планирането и изпълнението на инициативите за устойчиво развитие**
 5. **Препоръки за начините за подобряване на процеса на планиране и формулиране на специфичните за страната цели във връзка със защитата на околната среда и разрешаването на проблемите в икономическата и социална сфера**

ПРОЦЕСЪТ НА ПЛАНИРАНЕ В БЪЛГАРИЯ – ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА, ИНСТИТУЦИИ, МЕХАНИЗМИ ЗА КООРДИНАЦИЯ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Глава 21: Регионална политика и координация на структурните инструменти
2. Закон за регионалното развитие
3. Закон за териториалното планиране
4. Национална стратегия за регионално развитие
5. Национален план за развитие
6. Национална оперативна програма за регионално развитие
7. Планове за регионално развитие
8. Областна стратегия за развитие
9. Общински план за развитие
10. Първоначална оценка

ВТОРИ МОДУЛ – практически умения

ИНТЕГРИРАНЕ НА ОБЩАТА КОНЦЕПЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ В БЪЛГАРСКАТА РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА, ТЕРИТОРИАЛНОТО И ГРАДСКО ПЛАНИРАНЕ

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

1. **МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО – структура, политики, приоритети, партньори**
 - Регионална политика;
 - Политика за териториално планиране;
 - Кадастър;
 - Жилищна политика;
 - Воден сектор (инфраструктура)
 - Развитие на държавната собственост;
 - Концесии;
 - Пътища (магистрали);
 - Управление на крайбрежната зона – плажове;
 - Развитие на планинските райони;
 - Децентрализация и сътрудничество на регионално и местно ниво;
 - Ефективно използване на предприсъединителните инструменти;

До каква степен общата концепция за устойчиво развитие е интегрирана (или следва да бъде интегрирана) в структурата, политиките и приоритетите на министерството.

2. Интегриране на общата концепция за устойчиво развитие в законодателната дейност и актовете, издадени от министерството, които засягат урбанизираната среда и регионалното развитие

- Законодателна рамка – интегриран подход към регионалната политика и териториалното планиране;
- Изпълняване на изискванията по Глава 21 “Регионална политика и координация на структурните инструменти”;
- Подобряване на механизмите с цел по-ефективно прилагане на предприсъединителните инструменти;
- Установяване на нова структура в съответствие на изискванията на Европейската комисия за успешното изпълнение на всички компоненти за управление на цикъла на проектите: подготовка на програми, финансиране, изпълнение, мониторинг, оценка;
- Изграждане на капацитет на централно и регионално ниво, както и на най-ниските нива;

3. Инкорпориране на разпоредбите на Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие, Рамковата конвенция на ООН за измененията на климата и Конвенция на Организацията на обединените нации за борба с опустиняването в процесите на регионално развитие и териториално планиране. Методология за прилагане на системата от индикатори за процеса на планиране, създадена в рамките на проекта

Стратегическо планиране

- Национална стратегия за регионално развитие
- Областни стратегии за развитие и схеми за териториално планиране (NUTS 3)

Планиране и подготовка на програми

- Национална оперативна програма за регионално развитие
- Планове за регионално развитие
- Общински планове за развитие

Териториално планиране

- Национална стратегия за териториално устройство
- Секторни стратегии за териториално устройство
- Общински план за териториално устройство
- Актове за устройство на градската територия

Приоритетни дейности, които вземат под внимание:

- Водоснабдяването и канализацията в населените райони;
- Намалването на градското население;
- Подобряване на структурата на урбанизираните райони и физическата градска среда
- Икономическо развитие на района;
- Сфера на социално развитие;
- Управление на населените места и общините;
- Изграждане на капацитет и институционално развитие.

Това е основното ядро на настоящия модул. Той ще бъде планиран така, че да съдържа примери от практиката и задачи за работните групи (на основата на хипотетични ситуации или на практически примери, представени от участниците). Този раздел ще се основава на Методологичните указания, изработени в рамките на основното ядро на проекта, от което е част и системата от индикатори за измерване на приноса на регионално развитие и териториално планиране към постигането на целите на глобалната екологична политика. Ще бъде организиран в следните под-раздели:

- Предложени стъпки за интегриране на конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в регионалното развитие и териториално планиране
 - Определяне на ключовите за съответния документ проблеми, цели и индикатори на околната среда / устойчивото развитие;
 - Оценка на настоящата ситуация;
 - Интегриране на конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в целите и приоритетите на развитието;
 - Интегриране на конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в предложените мерки;
 - Оценка на общото въздействие на цялостния план върху специфичните проблеми, произтичащи от Конвенциите, свързани с глобалната околна среда,;
 - Интегриране на конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в системата за мониторинг;
 - Регистриране на процеса.
- Връзката между предложените стъпки за интегриране към планирането на регионално развитие и формалните процеси, свързани със стратегическата оценка на околната среда
 - Връзките между подготовката на програми, предложените механизми за интеграция и формалните процеси, свързани със стратегическата оценка на околната среда
 - Оптимално управление на процеса.

с) Примерни казуси

- Подходящи примери от България (пилотен тест в изработения район за планиране или група общини в рамките на проекта);
- Подходящи примери от други страни.

4. Интегриране на общата концепция за устойчиво развитие в рутинната работна дейност

- Законодателство, наредби
- Заповеди, постановления, указания, инструкции, методологии;
- Кореспонденция;
- Разпространение на информация;
- Координация;
- Вземане на решения.

5. Умения, развити чрез използването на Географска информационна система

Връзки между системата от индикатори и географската информационна система. географска информационна система – за и против. Практически умения за използването на географската информационна система.

Анекс 7: Концептуален подход към интегрирането на конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в регионално развитие в България¹³

Въведение

Предложените рамка и инструменти са изведени от наръчника, чието издаване предстои, за интегрирането на проблемите на околната среда в програмите за регионално развитие чрез стратегическа оценка на околната среда по програмните документи за Структурните фондове на Европейския съюз за периода 2007 – 2013 г. Понастоящем този наръчник се подготвя в рамките на проекта GRDP и се очаква да бъде официално одобрен от Европейската комисия (Генерален директорат “Околната среда” и Генерален директорат “Политика”) до края на 2005 г.

Предложените инструменти, представени в настоящия материал произтичат от тази бъдеща рамка. Въпреки това, те са адаптирани към специфичните нужди на прилагането на Конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в България, към които е насочено вниманието в рамките на предложения от Глобалния екологичен фонд проект „Интеграция на глобалните проблеми по околна среда в процеса на регионално развитие в България”.

Предложен е следният пакет от задачи и инструменти:

1. Определяне на ключовите проблеми, цели и индикатори за вземане под внимание на проблемите на глобалната околна среда в процеса на планиране;
2. Оценка на тенденциите от миналото и тяхното бъдещо развитие без програмния документ;
3. Интегриране на конвенциите, свързани с глобалната околна среда,, в целите и приоритетите на развитието;
4. Интегриране на конвенциите, свързани с глобалната околна среда,, в предложените мерки;
5. Оценка на кумулативното въздействие на цялостния план върху специфичните проблеми, произтичащи от конвенциите, свързани с глобалната околна среда,;
6. Интегриране на конвенциите, свързани с глобалната околна среда,, в системата за мониторинг.

Следва да се отбележи, че предложените инструменти са създадени като вътрешни инструменти, които да улеснят интеграцията на проблемите на конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в самото разработване на плановете за регионално развитие и териториалното планиране. Независимо от това, вътрешното използване на тези инструменти не е тяхното единствено приложение. Генерираната информация и изготвените анализи могат да бъдат предоставени за нуждите на подобни оценки на плановете за регионално развитие (например стратегическа оценка на околната среда и първоначални оценки) и да допълнят тяхното приложение.

Така предложената рамка и подробните инструменти ще бъдат завършени и детайлизирани по време на изпълнението на проекта Глобалния екологичен фонд. На този етап техните специфични връзки с подобни оценки при планирането (например стратегическа оценка на околната среда и първоначални оценки) ще бъдат допълнително уточнени.

Цялостен подход към интегрирането на ангажиментите по Конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в процеса на планиране

¹³ Анексът е примерен и не представлява окончателен вариант. Служи като обща рамка за по-нататъшното разработване и изясняване чрез по-широкообхватни усилия, насочени към разработването на индикатори за състоянието на глобалната околна среда, която е една от основните направления на дейностите в рамките на Министерството на социалната политика.

Обичайни стъпки в процеса на планиране	Съответните задачи, които са препоръчителни за интегрирането на ангажиментите по Конвенциите, свързани с глобалната околна среда,		Възможни връзки с други оценки (стратегическа оценка на околната среда или първоначални оценки)
	Аналитични задачи	Консултации с властите, отговорни за околната среда и обществеността	
(детайлни стъпки, които следва да се определят поотделно за плановете за регионално развитие и териториалното планиране)			
Определяне на специфичния фокус на процеса на планиране	Определяне на ключовите проблеми, цели и индикатори за съобразяването с конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в процеса на планиране	Консултации с властите, отговорни за околната среда Препоръчителни консултации със заинтересованата общественост	<i>Ще бъдат разработени при изпълнението на проекта</i>
Анализ на настоящата ситуация	Оценка на тенденциите от миналото и тяхното бъдещо развитие без програмния документ	<i>Ще бъдат разработени при изпълнението на проекта</i>	<i>Ще бъдат разработени при изпълнението на проекта</i>
Предложени детайлни цели и приоритети за развитие	Интегриране на конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в целите и приоритетите на развитието	<i>Ще бъдат разработени при изпълнението на проекта</i>	<i>Ще бъдат разработени при изпълнението на проекта</i>
Предложени мерки	Интегриране на конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в предложените мерки Оценка на кумулативното въздействие на цялостния план върху специфичните проблеми и индикатори, произтичащи от конвенциите, свързани с глобалната околна среда	<i>Ще бъдат разработени при изпълнението на проекта</i>	<i>Ще бъдат разработени при изпълнението на проекта</i>
Предложена система за управление	Интегриране на конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в критериите за преглед и подбор за конкретните изпълнителни проекти	<i>Ще бъдат разработени при изпълнението на проекта</i>	<i>Ще бъдат разработени при изпълнението на проекта</i>
Предложена система за мониторинг	Интегриране на конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в системата за мониторинг	<i>Ще бъдат разработени при изпълнението на проекта</i>	<i>Ще бъдат разработени при изпълнението на проекта</i>

1. Определяне на ключови задачи, цели и индикатори за съобразяването с конвенциите, свързани с глобалната околна среда, в процеса на планиране

Цел:

- Да се идентифицират значимите ключови цели и индикатори;
- Да се идентифицира наличността на данните (във времето и пространството)

Коментар:

Правилното определяне на ключовите проблеми, цели индикатори за съобразяването с конвенциите, свързани с глобалната околна среда, при регионалното планиране е една от най-важните задачи, която е необходимо да бъде включена чрез преглед на следните документи:

- Текстовете на съответните конвенции и евентуалните международни планове за действие, които са били подготвени/ приети за тяхното изпълнение;
- Транспониране на национално ниво на тези конвенции и евентуалните национални планове за действие за тяхното изпълнение и механизми за подготовка на доклади за конвенциите – Национална стратегия за биологичното разнообразие и План за действие, Национален доклад за Конвенцията на ООН за борба с опустиняването, комюнике за рамкова конвенция на ООН за измененията на климата
- Политика на национално и по-ниско ниво и планови документи, които се отнасят за проблемите, свързани с конвенциите, без да е необходимо те да са били създадени в качеството им на планове за прилагане на конвенциите (например Държавна политика за околната среда, Национална стратегия за устойчиво развитие, Енергийна политика, Транспортна политика и други).

Този процес следва да бъде изпълнен чрез консултации с основните власти, академичните институции и други заинтересовани страни, ангажирани с практическото изпълнение на конвенциите, свързани с глобалната околна среда,. Предвидени са следните стъпки:

- Създаване на списък с всички възможни проблеми, цели и индикатори (създаване на изчерпателен списък)
- Подбор на ключовите проблеми, цели и индикатори за регионално развитие (създаване на кратък списък)
- Определяне на процедурите за по-нататъшната адаптация и използването им при конкретния процес на планиране (гарантиране на това, че избраните проблеми, цели и индикатори са значими за естеството на конкретния процес на планиране и ключовите проблеми на развитието, оказващи влияние върху дадената територия или сектор на развитие)

Останалите задачи (задачи 2,3, и т.н.) очертават възможните подходи към практическото използване на тези проблеми, цели и индикатори в процесите на планиране за регионално развитие.

Таблица, очертаваща тази задача в хипотетичен (илюстративен) пример

Проблеми, произтичащи от конвенциите, свързани с глобалната околна среда	Съответни цели, поставени от конвенциите, свързани с глобалната околна среда, техните национални транспозиции или съответните планови документи	Референтна позиция	Индикатори (или най-малкото добре формулирани специфични въпроси), които да анализират вероятното въздействие на плановете документи върху целите	Източници на данни за тенденциите от миналото и тяхното вероятно бъдещо развитие	Дали данните са пространствено разпределени (за възможно използване на географска информационна система)
Примери за възможни проблеми, цели и индикатори, които са специфични за дадената конвенция					
Биологично разнообразие	Разширяване на общата територия на защитените райони с 1,5 пъти, особено крайбрежните и влажни зони защитени райони до 2010 г.	Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие	- Разширяване/ намаляване на защитените райони и техните буферни зони (в хектари и степен на защитеност) - Възстановяване / загуба на биологични коридори (в километри и регионално значение за биологичните коридори)	Национален доклад за състоянието на околната среда	Данни, които са разположение в подходящ формат
Проблеми в климата	Намаляване на общия обем на емисиите на въглероден диоксид с 25 % до 2020 г. в сравнение с 2000 г.	Национален план за действие по Протокола от Киото	- Вероятни промени в общия обем на емисиите на въглероден диоксид до 2020 г.	Национален доклад за състоянието на околната среда	Не е значим
Опустиняване	Намаляване на общата територия на замърсените и ерозирани земи с 10% до 2015 г.	Национална стратегия за устойчиво развитие	- Обща територия на замърсените и ерозирани земи	Изследователски проект XXX	Данни, които са разположение в подходящ формат
				...	
Примери за възможно намаляване на проблемите, целите и индикаторите, които са свързани с изпълнението на конвенциите					
Управление на околната среда	Утрояване на броя на бизнес организациите, които са сертифицирани от гледна точка на опазването на околната среда до 2012 г.	Индустриална политика	- Брой на заетите в предприятия със сертифицирана EMS система или други признати сертификати (екотуризм, органично земеделие и т. н.)	Не е налице централен регистър – данни, които са на разположение чрез регистрите за схемите за сертифициране	Не е значим
Енергия	Удвояване на възстановимите	Национална стратегия за	- Енергия, генерирана чрез	Статистически годишник за	Данни, които са на разположение

	<i>източници на енергия до 2015 г.</i>	<i>устойчиво развитие</i>	<i>соларни, вятърни енергийни ресурси или произхождащи от биомаса (в MW)</i>	<i>енергетика</i>	<i>– могат да бъдат трансформирани в географска информационна система</i>
				...	

2. Оценка на тенденциите от миналото и тяхното бъдещо развитие без програмния документ

Цел:

- Да се идентифицира и представи информация за състоянието на околната среда и естествените ресурси на региона
- Да се идентифицират възможните и отрицателни взаимодействия между тези тенденции и основните сектори на развитие в програмния документ.

Таблица, очертаваща тази задача в хипотетичен (илюстративен) пример

Значими цели	Индикатори	Обобщение на настоящите тенденции и тяхното най-вероятно развитие в случай, че планът не е бил изпълнен	Сравнение с други държави (ако това е подходящо)
<i>Разишряване на общата територия на защитените райони с 1,5 пъти, особено крайбрежните и влажни зони защитени райони в сравнение с 2005 г.</i>	<i>- Разишряване/ намаляване на защитените райони и техните буферни зони - Възстановяване/ загуба на биологични коридори</i>	<i>Природни екосистеми, които биха могли да бъдат определени като крайбрежни и влажна зона защитени райони са намалели с 30 % за последните 10 години. Освен това, най-важните биологични коридори, които ги свързват, са били увредени Тази тенденция може в най-добрия случай да бъде стабилизирана през следващите 5 години, но целевото разишряване на защитените райони не е възможно да бъде постигнато, най-вече поради това, че развитието на аквакултурите и пристанищата е вече одобрено.</i>	<i>Не е значим</i>
<i>Намаляване на общия обем на емисиите на въглероден диоксид с 25 % до 2020 г. в сравнение с 2000 г.</i>	<i>- Общ обем на емисиите на въглероден диоксид</i>		<i>Да, средни стойности за Европейския съюз,</i>
<i>Намаляване на общата територия на замърсените и ерозирани земи с 10% до 2015 г.</i>	<i>- Обща територия на замърсените и ерозирани земи</i>		<i>Не е значим</i>
<i>Удвояване на възстановимите източници на енергия</i>	<i>- Енергия, генерирана чрез соларни, вятърни енергийни ресурси или произхождащи от</i>		<i>Да, средни стойности за Организацията за икономическо сътрудничество и развитие</i>

	биомаса (в MW)		

3. Оценка на целите/приоритетите за развитие

Цел:

- Да се гарантира, че целите, свързани с околната среда са напълно интегрирани към предложените цели и приоритети за развитие в регионите, които се оценяват

Таблица, очертаваща тази задача в хипотетичен (илюстративен) пример

Цели, значими за Конвенциите, свързани с глобалната околна среда	Индикатори	Предложена цел за развитие # 1 (например подобряване на транспортната инфраструктура)	Предложена цел за развитие 2	Предложена цел за развитие 3
Разириране на общата територия на защитените райони с 1,5 пъти, особено крайбрежните и влажни зони защитени райони в сравнение с 2005 г.	- Разириране/ намаляване на защитените райони и техните буферни зони - Възстановяване/ загуба на биологични коридори	Локализиране на цялата нова транспортна инфраструктура извън естествените или полу-естествените морски и влажни зони екосистеми и техните буферни зони Гарантиране на това, че новата инфраструктура не уврежда съществуващи биологични коридори.		
Намаляване на общия обем на емисиите на въглероден диоксид с 25 % до 2020 г. в сравнение с 2000 г.	- Общ обем на емисиите на въглероден диоксид	Приемане на мерки за регулиране на сухопътните превози и използването на личните автомобили. Гарантиране на това, че инфраструктурата винаги е от полза за обществения транспорт и железопътния транспорт.		
Удвояване на възстановимите източници на енергия	- Енергия, генерирана чрез соларни, вятърни енергийни ресурси или произхождащи от биомаса (в MW)	Вземане под внимание на въздействието предложената транспортна инфраструктура върху развитието на алтернативни енергийни източници		
Предложено преформулира		Развиване на енергийно ефективна транспортна		

не на целите за развитие		система, който подобрява мобилността и намалява вредните въздействия на транспорта върху околната среда		

4. Оценка на предложените мерки

Цел:

- Да се оценят вредите върху околната среда на предложените мерки по целите и индикаторите, които са значими за конвенциите, свързани с глобалната околна среда

Легенда:

Характер на въздействието	Символи	Обяснение
Вероятност	!!	Почти сигурно
	!	Вероятно
Машаб	--	Широкомащабен, положителен
	-	Положителен
	++	Широкомащабен, отрицателен
	+	Отрицателен
Честота/продължителност	>>	Чест до постоянен / дългосрочен до перманентен
	>	Нередовен / краткосрочен
Възстановимост	IR	Необратим
	R	Обратим
Трансгранично измерение	TR	Възможно трансгранично въздействие
Несигурност	?	Възможното въздействие зависи в пълна степен от изпълнението на споразуменията, описани в нашите приложени коментари.

Таблица, очертаваща тази задача в хипотетичен (илюстративен) пример

Цел за развитие # 1: Подобряване на транспортната инфраструктура					
Мярка # 1.1: Развиване на нови пристанищни съоръжения в XYZ					
Цел и индикатор, значими за конвенциите, свързани с глобалната околна среда	Отрицателно въздействие		Възможно въздействие		Коментари
	Символи	Обобщено описание:	Символи	Обобщено описание:	
- Разширяване/намаляване на защитените райони и техните буферни зони	!! -- >> IR	Почти сигурно широкомащабно отрицателно перманентно въздействие върху 15 хектара влажни зони в ААА, необратимо.	-	-	Ако пристанището се премести до XYZ_A, само 6 хектара влажни зони ще бъдат загубени.. Да се обърне внимание на компенсирателното на тази загуба чрез изкуствена влажна зона по протежение на река XXX.
- Възстановяване/загуба на	! -- >	Вероятно широкомащабно отрицателно	-	-	Изследване на възможността за разширяване на речните брегове с цел да се направи възможно

биологични коридори	R	въздействие върху река XXX, която служи като регионален биологичен коридор. Въздействието може да бъде краткосрочно и обратимо, когато е придружено от подходящи облекчаване и компенсация.			развитието на влажните зони и мангрови дървета.
- Брой на заетите в предприятия със сертифицирана EMS система или друг признат сертификат	-	-	! + >	Дадено е обещание, че пристанищният оператор ще бъде сертифициран по EMS и ще осигурява съоръжения за спешно почистване на петролни разливи	Да са налице уверения, че това ще се случи
- Енергия, генерирана чрез соларни, вятърни енергийни ресурси или произхождащи от биомаса (в MW)	?	Това предложение може да ограничи бъдещото развитие на крайбрежни ветрогенераторни инсталации, ако на този проблем не бъде обърнато внимание.	?	Това предложение може – в случай, че е разработено правилно – да подкрепи бъдещото развитие на крайбрежните ветрогенераторни инсталации.	Да се гарантира, че развитието на пристанищата няма да попречат на бъдещите крайбрежни ветрогенераторни инсталации. Да се обмисли възможността за комбинирано развитие на крайбрежни ветрогенераторни инсталации и пристанищни съоръжения.

Препоръчителни промени в мерките (алтернативни разположения, алтернативни технологии или алтернативна последователност / време
дейността следва да бъде преименувана на “Развиване на нови пристанищни съоръжения в XYZ_A и компенсация на загубите на естествените обитатели”.
Поради вероятното значително въздействие върху околната среда, тази мярка следва да бъде включена сред приоритетните проекти.

Условия за изпълнението (специфични условия за изпълнението, предварителни консултации относно обхвата на всички оценки от гледна точка на околната среда на детайлните предложения за проекти)
Проектът следва да има оценка на въздействието върху околната среда, която следва да изследва следните проблеми: (това може да обобщи ключови концепции и предложения).

5. Оценка на кумулативното въздействие на предложените мерки

Цел:

- Да се оценят вероятните кумулативни вреди върху предложените мерки по целите и индикаторите, които са значими за конвенциите, свързани с глобалната околна среда.
- Да се анализира индивидуалната оценка в определен контекст и да се направят необходимите корекции

Таблица, очертаваща тази задача в хипотетичен (илюстративен) пример

Цел и индикатор, значими за конвенциите, свързани с глобалната околна среда:					
Цел: Разширяване на общата територия на защитените райони с 1,5 пъти, особено морските и влажни зони защитени райони в сравнение с 2005 г.					
Индикатор: Разширяване/ намаляване на защитените райони и техните буферни зони					
Обобщение на настоящите тенденции и тяхното най-вероятно развитие в случай, че планът не бъде изпълнен					
Естествени екологични системи, които могат да бъдат определени като морски или влажни зони защитени райони са намалени с 30% през последните 10 години. Тази тенденция може в най-добрия случай да бъде стабилизирана през следващите 5 години, но целевото разширяване на защитените райони не е възможно да бъде постигнато, най-вече поради това, че развитието на аквакултурите, индустриалните зони, водните електроцентрали и транспортната инфраструктура е вече одобрено.					
Очаквано въздействие върху значимите мерки, включени в плана					
Мерки	Отрицателно въздействие		Възможно въздействие		Коментари
	Символи	Обобщено описание:	Символи	Обобщено описание:	
Развиване на нови пристанищни съоръжения в XYZ	!! -- >> IR	Много вероятно широкомащабно негативно перманентно въздействие върху 15 хектара влажни зони в AAA. Необратимо..			Ако пристанището се премести до XYZ_A, само 6 хектара влажни зони ще бъдат загубени.. Да се обърне внимание на компенсирането на тази загуба чрез изкуствена влажна зона по протежение на река XXX.
Развиване на индустриална зона в AAA.					
Развиване на туристически комплекс FFF					
Кумулативно въздействие на всички предложени мерки					
• В случай, че всички предложени в плана мерки бъдат изпълнени, още 15 % от естествените морски и влажни зони екологични системи и техните буферни зони ще бъдат загубени. В допълнение към това, три важни екологични коридора ще бъдат необратимо увредени. Това рязко противоречи на значимата цел на конвенциите, свързани с глобалната околна среда. • Ако предложените промени в мерките бъдат възприети, още само 4 % от естествените морски и влажни зони екологични системи ще бъдат загубени и три важни екологични коридора ще бъдат временно увредени.					
Препоръки					
• За да се компенсира тази вреда (която ще бъде налице и в двата случая), планът трябва да засили компонентите си по отношение на защитата на околната среда чрез допълнително деклариране на CCC, KKK за природни защитени морски и влажни зони екосистеми.					

6. Интегриране на КОНВЕНЦИИТЕ, СВЪРЗАНИ С ГЛОБАЛНАТА ОКОЛНА СРЕДА в системата за мониторинг

Цел:

- Да се гарантира, че системата за мониторинг дава възможност за регистрация на информация относно действителното въздействие от изпълнението на проекта, произтичащ от плана за конкретните цели и индикатори на конвенциите, свързани с глобалната околна среда,

- Да се гарантира, че общите ефекти от изпълнението на плана върху конкретните цели и индикатори на конвенциите, свързани с глобалната околна среда са регистрирани и анализирани, така че да могат да окажат влияние върху следващия цикъл от процеса на планиране.

Таблица, очертаваща тази задача в хипотетичен (илюстративен) пример

Индикатори (или най-малкото добре формулирани конкретни въпроси), които да анализират интегрирането на даден въпрос / дадена цел в документа за планиране	Конкретни проекти, които са били изпълнени като резултат от документа за планиране					Цялостен ефект от изпълнението на плана
	Проект 001	Проект 002	Проект 003	Проект 004	Проект	
- Разширяване/ намаляване на защитените райони и техните буферни зони	- 12 хектара от природни защитени райони	0	+ 6 хектара от резервните зони	0		
- Възстановяване/ загуба на биологични коридори	- увредени 3 км. регионални биологични коридори	0	+ 4 км. създадени местни биологични коридори	0		...
- Общ обем на емисиите на въглероден диоксид до 2020 г, като резултат от плана	+ 200 тона въглероден диоксид	+ 1000 тона въглероден диоксид	- 50 тона въглероден диоксид	0		...
- Обща територия на замърсените и ерозирани земи	- 5 хектара	- 3 хектара	- 1 хектара	0		...
- Брой на заетите в предприятия със сертифицирана EMS система или друг признат сертификат	0	0	0	50 заети		...
- Енергия, генерирана чрез соларни, вятърни енергийни ресурси или произхождащи от биомаса (в MW)	0	0	0	30 MW		...
	...	...	...	...	...	...

Анекс 8: Кратко описание на проекта GRDP на европейския съюз и проект за Споразумение между програмата на оон за развитие и GRDP

Подготовка¹⁴

Регламентите за Структурните фондове 2000 – 2006 г. превърнаха околната среда и устойчивото развитие в една от двете хоризонтални теми (с равни възможности), които следва да бъдат интегрирани или фокусирани във всички приоритети, мерки и проекти на програмите Структурните фондове.

В исторически план, в различните държави-членки съществуват множество подходи към това интегриране, като те отразяват различните структури, приоритети и капацитети. Въпреки, че Европейската комисия е създавала ръководство за това как защитата на околната среда да бъде интегрирана към инструментите на Структурните фондове, изследванията показват, че регионите полагат сериозни усилия да намерят мястото на това ръководство в действителността на бенефициентите на практика.

Цели

Проектът GRDP цели натрупването на опит от програмите на Структурните фондове и Кохезионния фонд, както и други дейности за местно икономическо развитие. Това ще ни помогне да разработим обща европейска методология за ефективното интегриране на аспектите на околната среда в настоящите и бъдещи програми за регионално развитие.

Чрез представянето на добри практики и обмяната на опит, ние се надяваме да разширим познанието сред партньорите на GRDP за интегриране на околната среда в контекста на Кохезионния и Структурните фондове, както и на други програми за икономическо развитие - както настоящи, така и бъдещи - след 2006 г. и да разпространим информация за добрите практики в партньорски региони и на други места.

Проектът ще бъде изпълнен с Харта за GRDP, която следва да бъде подписана от членовете на партньорството и от други заинтересовани организации. хартата ще предложи набор от принципи за това как да се интегрира устойчивостта на околната среда в програмите за регионално развитие.

Дейности по проекта

Налице са няколко компонента от проекта, които са допълнителни, що се отнася до приноса към постигането на общата цел.

Проверката

Беше извършена основна проверка в партньорския регион с цел идентифициране на добри практики и практически решения за интегрирането на околната среда в програмите за регионално развитие. Целта е след това тази информация да се представи на общността, работеща за регионалното развитие в цяла Европа.

Партньорите отговориха на следните въпроси:

- Кой с какво се занимава при фокусирането на устойчивостта на околната среда?
- Какво е регионалното разбиране за “хоризонтална тема”?
- По какъв начин политиката на Европейския съюз е била интерпретирана и приложена на практика?

¹⁴ Повече информация за проекта – на адрес www.grdp.org.

Проверката идентифицира също и изследвания върху казуси, които описват по какъв начин околната среда е била интегрирана към Структурния фонд и други програми за развитие.

Работни теми

Бяха определени четири работни теми, чрез които да бъдат постигнати целите на проекта. Партньорите на GRDP ще работят по тези теми през трите години от изпълнението на проекта. Тези теми са:

1. Идентифициране на добрите практики, при които околната среда е била интегрирана към програми за регионално развитие.
2. Оказване на влияние върху прилагането на Структурните фондове.
3. Създаване на икономически условия за интеграция на околната среда.
4. Интегриране на околната среда към всички бъдещи програми за регионално икономическо развитие.

Ще бъде организиран по един технически семинар за всяка тема с цел да се създаде възможност за това откритията на проекта да бъдат споделени.

Указания за добрите практики и Харта за GRDP

Указанията на GRDP за добрите практики ще съдържат общата европейска методология и набор от принципи за интегриране на околната среда към регионалните програми за икономическо развитие. Основните принципи на GRDP ще бъдат определени в Хартата за GRDP. Тя ще бъде представена на партньорите и други заинтересовани организации за подписване по време на финалната конференция. Чрез подписването на Хартата, партньорите ще се ангажират с нейното прилагане и популяризиране.

Очаквани резултати

- Подобро разбиране сред партньорите относно интегрирането на околната среда и устойчивото развитие в контекста на програмите на Структурния фонд.
- Оказване на влияние върху прилагането на хоризонталната тема за околната среда в Структурните фондове след 2006 г.
- Представяне на икономическите казуси за интегрирането на околната среда.
- Разпространяване на информация за добри практики, указания и принципи за интегрирането на околната среда в програми за регионално развитие в страните от цяла Европа.
- Партньорите подписват Харта за GRDP при завършването на проекта.
- Трансфер и обмяна на идеи и опит.
- Развиване на по-добро сътрудничество между властите, отговорни за околната среда и други организации на национално, регионално и европейско ниво, извън проекта.

Сътрудничество между Програмата на ООН за развитие в България и проекта GRDP ¹⁵

ПИСМО ЗА НАМЕРЕНИЕ

Вземайки под внимание факта, че България е страна по Рамковата конвенция на ООН за измененията на климата, Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие и Конвенцията на ООН за борба с опустиняването;

Отчитайки факта, че България е в процес на присъединяване към Европейския съюз;

Съобразявайки се с това, че правителството на България изрази силния си интерес и стремеж към интегрирането на своите ангажменти, произтичащи от споменатите по-горе конвенции в своите планове и програми за регионално развитие;

Предвид това, че ПРООН България разработва предложение за проект за Глобалния екологичен фонд "Интегриране на проблемите на глобалната околната среда към процеса на регионално развитие на България", който цели:

(a) Да осигури методологии, умения, познания и система за управление на информацията за целите на фокусирането на проблемите на глобалната околната среда към формулирането, прилагането и оценката на политиките за регионално развитие и териториално планиране,

(b) Да улесни институционалните промени, които подкрепят фокусирането на проблемите на глобалната околната среда към регионално развитие и териториално планиране,

(c) Да подкрепи ревизирането на плановете за регионално развитие и териториалното развитие на общинско ниво в един пилотен регион, който да интегрира по-успешно глобалните цели, свързани с околната среда;

Вземайки под внимание факта, че проектът GRDP представлява мрежа от партньори и асоциирани организации от девет държави-членки на Европейския съюз, които с подкрепата на програмата INTERREG на Европейския съюз цели:

(a) Да сподели добрите практики и опита и да разшири познанието ни относно интегрирането на околната среда в програмите за регионално развитие, като например програмите на Структурните фондове и Кохезионния фонд.

(b) Да разпространи добрите практики сред партньорските региони и на други места;

Отчитайки това, че проектът GRDP представлява отлична възможност за България да осигури дългосрочното си фокусиране върху проблемите на нейната околна среда, в това число и онези, които са важни в международен план, в процеса на регионалното развитие;

Водени от горното, ПРООН България и секретариатът на проекта GRDP се споразумяха да си сътрудничат при следните условия:

1. Проектът GRDP ще покани значими заинтересовани страни от средите на правителството по проекта ПРООН/ Глобален екологичен фонд "Интегриране на проблемите на глобалната околната среда към процеса на регионално развитие на България" за участие в дейностите на GRDP, без това е източник на допълнителни разходи за GRDP.

2. Проектът ПРООН/ Глобален екологичен фонд "Интеграция на глобалните проблеми по околна среда в процеса на регионално развитие в България", след като бъде възложен, ще подкрепи значимите заинтересовани от проекта страни от Република България при участието им в съответните дейности на GRDP, както са определени от ПРООН с цел предоставяне на максимални възможности за дългосрочно фокусиране върху проблемите на околната среда, които са от международно значение, в процеса на регионално развитие в България.

3. Информацията ще бъде обменяна свободно между двата проекта с цел даване на възможност за по-широк отговор и разпространение на наученото.

Подписи

[ПРООН България, подпис и дата]

[Проект GRDP, подпис и дата]

¹⁵ Писмото за намерение се обсъжда. Проектът, представен тук, ще бъде заменен веднага след като бъде одобрен от двете партньорски страни.

**Анекс 9: База данни на заинтересованите страни,
разработена по време на ОРП-А**

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	Дирекция “Стратегическо планиране и регионална политика”;	Отдел “Стратегическо планиране на регионалното развитие” Отдел “Регионална политика и хармонизация на законодателството”	Разработва Националната стратегия за регионално развитие, осигурява методологически указания и подпомагане за структурите и общините на районите на планиране при подготовката на политиките и плановете за развитие на регионално/ местно ниво, влияе върху координацията между националните, областните и местните власти, социално-икономическите партньори, общественния сектор и Европейската комисия при стратегическото планиране на процеса на регионално развитие; гарантира координацията между регионално развитие и териториално планиране на всички териториални нива с цел да улесни усвояването на фондовете на Европейския съюз; съхранява и допълва база данни Информация за регионалното планиране; гарантира прилагането на правните достижения на Общността в областта на регионалната политика и координацията на структурните инструменти; осигурява публичността в процеса на стратегическото планиране. Отговаря за развиването и прилагането на допълнителна информация Глава 21 “Регионална политика и координация на структурните инструменти”, Стратегия за присъединяването на Република България към Европейския съюз, Стратегия за участието Република България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Стратегия за изграждане на административен капацитет – от присъединяването към членството;	Изискванията на устойчивото развитие, свързани със Стратегията от Лисабон, Стратегията от Гьотеборг, както и политиката на Европейския съюз за устойчивото развитие; следва а взема под внимание разработването на следните документи: Закон за регионалното развитие; Методологиите за разработване на планови и стратегически документи; Планове за регионално развитие (райони на планиране), Общински планове за развитие; стратегически документи: Национална стратегия за регионално развитие, Общински стратегии за развитие; организира оценката първоначална оценка на Националната стратегия за регионално развитие, включително и на Стратегическата оценка на околната среда; подобрява националното законодателство за регионално развитие, в това число и проблемите на околната среда;

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
	Дирекция “Програмиране на регионалното развитие” управляващ Орган за Националния		Отговаря за стратегическата рамка на Оперативна програма Регионално развитие (РОП); подготвя Националния оперативен план за регионално развитие при съгласуване с Националния план за развитие. Гарантиране на съответствието с политиките на Европейския съюз в съответствие с мерките организацията на дейностите;	Програмни документи: Национална оперативна програма “Регионално развитие”
	оперативен план за регионално развитие след 2007 г.	Отдел “Икономическо и социално сближаване”	- Изпълнение на Националния оперативен план за регионално развитие; - Подготовка и координация с Ръководния орган на CSF на условията и процедурите за подбор на проекти в рамките на съответната оперативна програма; Прилагане на одобрените условия и процедури за подбор на проекти към CR1260/99, член 35.3b; Организиране и координация с Ръководния орган на CSF на оценката на проектите, чрез които съответната оперативна програма се изпълнява (CR1260/99, член 34.1d); - Подготовка на годишния доклад за изпълнението на РОП, който следва да бъде одобрен от Комитета по мониторинг (CR1260/99, член 35.3e); -Организира, с участието на Ръководния орган на CSF и Европейската комисия, средносрочната оценка на Националния оперативен план за регионално развитие.	
		Отдел “Мониторинг и координация”	-Организиране на система за събиране на достоверна финансова и статистическа информация относно изпълнението на Националния оперативен план за регионално развитие – ще осигури трансфера на тази информация до Ръководния орган на CSF; Секретариат на Комитета по мониторинг на регионалното развитие;	Мониторинг на Националната оперативна програма за регионално развитие; Координация на съответните дейности;
	Орган		Създаване на система от механизми, които да	Ще бъде създадена през 2006 г.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
	посредник за Националния оперативен план за регионално развитие Министерство на регионалното развитие и благоустройството – изпълнител на агенция за програма ФАР / 6 регионални помощни звена, разположени в 6-те района на планиране/		упражняват съответния контрол върху крайните бенефициенти, които са отговорни за представянето на предложенията, сключването на договора и плащанията; Консолидиране на данните от мониторинга, въведени в системата за мониторинг от страна на крайните бенефициенти и насочването им към ръководните органи на Оперативната програма; Изпълняване на изискванията на CR438/01, член 3; Разработване на съответните процедури в рамките на CR438/01, член 5.2с; Изпълняване на изискванията на CR438/01, член 9, 2а; Изпълняване на изискванията на CR1260/99, член 38.1с,e & 32.3,4.	
	6 дирекции “Техническа поддръжка, координация и управление на регионалните планове и		Орган, отговорен за техническата поддръжка, координацията и управлението на регионалните планове и програми в районите на планиране. Координация на интегрираните проекти и схеми за регионално развитие между регионите. Ще действа в качеството си на секретариат за съответния Съвет за регионално развитие и ще играе роля при идентифицирането и подбора на проекти, събирането на данни, мониторинг и оценка на резултатите от проектите в рамките на Националния оперативен план за регионално	Правилник за дейността и структурата дирекциите “Техническа поддръжка, координацията и управлението на регионалните планове и програми”

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
	програми” в рамките на структурата на областните администрации в центровете на районите на планиране.		развитие за съответния район	
	Министерство на регионалното развитие и благоустройството – Изпълнителна агенция “Пътища”		Изпълнение на операциите на Кохезионния фонд в транспортния сектор; ефективност и легитимност на управлението и прилагането на мерките на Кохезионния фонд по отношение на изпълнението на задачите. Отговаря за подготовката на докладите за изпълнението, в това число и Окончателния доклад, подготовката на заявки за плащания и за предоставянето на информацията, необходима при мониторинга и оценката.	Органа, отговорен за изпълнението на операциите на Кохезионния фонд в транспортния сектор.
	Министерство на регионалното развитие и благоустройството – Дирекция “Програма ИСПА”		Изпълнение на операциите на Кохезионния фонд в сектора на околната среда; ефективност и легитимност на управлението и изпълнението на мерките на Кохезионния фонд. При изпълнението на тази задача отговаря за подготовката на докладите по изпълнението, в това число и Окончателния доклад, подготовката на молбите за извършване на плащания и за представянето на информацията, необходима за мониторинга и оценката.	Благоустройство, системи за водоснабдяване и канализация. Орган, който отговаря за изпълнението на операциите на Кохезионния фонд в сектора на околната среда.
	Дирекция “Държавна	Сектор “Жилищна политика”	Национална жилищна стратегия на Република България; Национална програма за обновяване	

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
	собственост и жилищна политика”		на жилищните сгради – Стратегия за енергийна ефективност	
	Дирекция “Концесии”		Отговаря за концесионната политика на министерството за крайбрежните райони, плажовете, суровините на строителната индустрия, експлоатацията на рудите и минералните ресурси; издаване на разрешителни за изследване на мини и минерали;	Закон за концесиите
	Дирекция “Устройств о на територията”		Териториално/ градско планиране, разработване/ изменения на съответното законодателство; координация на становищата за промяна на начина на използване на земеделски земи; представлява министерството на срещите на СЕМАТ под ръководството на Съвета на Европа и други;	Закон за териториалното планиране
	Дирекция “Технически и правила и норми”		Представлява министерството пред Националния съвет по стандартизация в областта на материалите/ стоките за строителната индустрия; хармонизиране на националното законодателство с това на Европейския съюз и на международно ниво в дадената област; издава лицензи за стоки за строителството и други;	Стратегия за енергийна ефективност
	Дирекция “Благоустройство, инженерна инфраструктура и ландшафт”	Отдел “Пътна инфраструктура и социални обекти”	Разработва и координира националната политика по отношение на благоустройството в урбанизираните райони – отопление, енергийна ефективност, газоснабдяване, електроснабдяване, озеленяване, геозащита, твърди отпадъци; Международни пътища (Транспортен коридор на Европейския съюз) / национална пътна мрежа; национална стратегия за геозащита и защита на ландшафта; хармонизиране на националното законодателство с това на Европейския съюз във връзка с благоустройството.	
	Дирекция “Водоснабд		Държавна политика по отношение на експлоатацията, строителството,	Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
	яване и канализация”		реконструкцията и модернизацията на водопроводните и канализационни съоръжения в урбанизираните райони; рационално и ефективно използване на ресурсите от питейна вода.	България
	Дирекция “Европейска интеграция и координация на международни проекти”	Отдел “Международни програми” Сектор “Европейска интеграция”	Обща координация на процеса по присъединяването към Европейския съюз; хармонизиране на законодателството в сферата на компетенция на Министерството на регионалното развитие и благоустройството; разширяване на административен капацитет, обучение на регионалните и местни заинтересовани страни в сферата на регионално развитие в сътрудничество с всички изброени по-горе дирекции.	Допълнителна информация по Глава 21 относно дейностите в контекста на националните политики и политиките на Европейския съюз за регионално развитие и устойчивото развитие;

Следва да се отбележи, че точният обхват на задачите на Ръководния орган, делегирани на посредниците, ще бъде определен по-късно, в съответствие с капацитета за създаване на институции и Ръководният орган отговаря и винаги ще отговаря за правилното изпълнение на Оперативната програма. Създаване на система и механизми за упражняване на съответния контрол върху крайните бенефициенти, които са отговорни за процедурата по възлагане на обществена поръчка, сключването на договорите и извършването на плащанията; консолидиране на данните от мониторинга, въведени в системата за мониторинг от крайните бенефициенти и пренасочването им към Ръководните органи на Оперативната програма; изпълняване на изискванията на CR438/01, член 3; създаване на съответните процедури по CR438/01, член 5.2с; следване на изискванията на CR438/01, член 9, 2а изпълняване на изискванията на CR1260/99, член 38.1с, е и 32.3,4.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
6 съвета за регионално развитие	Няма дирекции	Няма отдели	Съветът за регионалното развитие е консултативен орган към Министъра на регионално развитие и благоустройството за провеждането на правителствената политика в сферата на регионално развитие. Главният офис на Съвета се намира в града център на района на планиране. Всички областни управители, които принадлежат към съответните райони на планиране стават председатели на Съвета на ротационен принцип. Членовете на Съвета с право на глас са: заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството, назначените представители на Министерството на финансите, Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и горите, Министерството на икономиката, Министерството на труда и	Политика за регионално развитие

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
			социалната политика, Министерството на транспорта и комуникациите, областните управители на областите, които принадлежат към района на планиране, както и по един представител на общинския съвет на всяка от общините от областта. Председателят на Съвета може да покани на заседанията някои представители на гражданските асоциации, неправителствените организации и други физически и юридически лица, които се занимават с проблемите на регионалното развитие. Съветът за регионалното развитие дискутира и постига съгласие по отношение на стратегиите за развитието на областта и плана за регионалното развитие за съответния район на планиране, обсъжда и приема мерките, които следва да бъдат включени в Националната оперативна програма за регионално развитие, установява сътрудничество с Областните съвети за развитие и с централните структури на изпълнителната власт.	
Североизточен район на планиране - Варна				
Южен централен район на планиране - Пловдив				
264 общински съвета	Няма дирекции	Няма отдели	Компетенциите на Общинския съвет са представени в Закона за местното самоуправление и местната администрация. Общинският съвет определя политиките по отношение на структурирането и развитието на общината, разполага с правомощията на институцията, която определя политиките, включени в обхвата на компетенциите на местното самоуправление. Това предполага и форматът на актовете - стратегии, програми, планове, решения за приоритетните проблеми, отнасящи се до развитието на общината и работата на общинската администрация.	Общинска политика за развитие
Мездра				
Шабла				
28 областни управители			Отговорности съгласно Устройствения правилник на областните администрации: Чл. 3. Областният управител е едноличен орган на изпълнителната	Областна политика за развитие

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
			власт в областта, който осъществява държавното управление по места и осигурява съответствие между националните и местните интереси при провеждане на регионалната политика. Чл. 4. (1) Областната администрация се ръководи и представлява от областния управител. (2) При осъществяване на своята дейност областният управител се подпомага от заместник областни управители и от областна администрация. (3) Областният управител се назначава от Министерския съвет. (4) Заместник областните управители се назначават от министър-председателя. (5) Областният управител определя със заповед правомощията и ресора на заместник областните управители. (6) В отсъствие на областния управител той се замества от определен от него с писмена заповед заместник областен управител. Чл. 5. (1) Областният управител взаимодейства с органите на местното самоуправление на територията на областта, с органите на изпълнителната власт и с други институции, невключени в системата на изпълнителната власт. (2) Областният управител осъществява сътрудничество с ръководствата на териториалните структури на синдикатите, на организациите на работодателите, на организациите за социална защита и на неправителствените организации. Чл. 6. (1) Областният управител представя в Министерския съвет ежегоден доклад за дейността на областната администрация. (2) Областният управител представя на министъра на държавната администрация ежегоден доклад за състоянието на областната администрация, в който се включва и информация за състоянието на общинската администрация в общините на територията на областта. Чл. 7. (1) Областният управител: 1. провежда държавната политика в областта, координира работата на органите на изпълнителната власт и на техните администрации на територията на областта и взаимодействието им с местната власт; 2. осигурява съответствие между националните и местните интереси, организира разработването и изпълнението на областни планове, стратегии и програми за регионално развитие,	

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
			осъществява взаимодействие с органите на местното самоуправление и местната администрация; 3. отговаря за опазването и защитата на държавната собственост на територията на областта; 4. упражнява контрол по законосъобразността на актовете и действията на органите на местното самоуправление и местната администрация; 5. осигурява спазването на законността на територията на областта и осъществява административен контрол по изпълнението на административните актове; 6. координира и контролира изпълнението на актовете и действията на ръководителите на териториални звена на централната администрация на изпълнителната власт на територията на областта; 7. спира изпълнението на незаконосъобразни актове на общинските съвети и ги отнася пред съответния окръжен съд в едномесечен срок от тяхното получаване; той може да отменя незаконосъобразни актове на кметовете на общините в едномесечен срок от узнаването или сезирането му, за които няма предвиден специален ред; 8. провежда информационната стратегия и политика, които при спазване на разпоредбите на Конституцията и законите гарантират откритост и достъпност на дейността на ръководената от него администрация; 9. организира изработването, общественото обсъждане и участва в изпълнението на областния план за развитие; 10. представя областния план за развитие и годишния отчет за неговото изпълнение на министъра на регионалното развитие и благоустройството; 11. организира отбранително-мобилизационната подготовка на населението, ръководи защитата му при бедствия и аварии и отговаря за спазването на обществения ред; 12. ръководи планирането и подготовката на административно-териториалната единица за отбрана; 13. утвърждава областните транспортни схеми; 14. осъществява международните контакти на областта на регионално ниво; 15. прави предложения за включване на отделни въпроси в оперативната работна програма на Министерския съвет чрез	

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
			заместник министър-председател или министър; 16. утвърждава длъжностното разписание и длъжностните характеристики на служителите в областната администрация; 17. осъществява правомощия на орган по назначаване на държавните служители по Закона за държавния служител и правомощия на работодател по трудовите правоотношения по Кодекса на труда; 18. командирова със заповед служителите и работещите по трудово правоотношение в областната администрация в страната и в чужбина; 19. утвърждава образец на печат на областния управител, който е с кръгла форма, както и щемпели за служебни цели; 20. изпълнява и други правомощия, възложени със закон или с акт на Министерския съвет.	
Област Варна		Управление на проекти и евроинтеграция	Сфера на дейност: информационно обслужване и комуникации; международно сътрудничество, евроинтеграция, проблеми на етиката, култура.	
Област Пловдив			Сфера на дейност: евроинтеграция, регионално развитие, административен контрол	

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
Министерство на околната среда и водите	Дирекция “Национална служба за защита на околната среда”	1. Отдел “Защитени области”	Управление и контрол на защитените райони; установяване, утвърждаване и контрол върху изпълнението на планове и проектите за управление; развиване на екотуризъм;	Установяване, утвърждаване и контрол върху изпълнението на планове и проектите за управление;
		2. Отдел “Биологично	Защита на биологичното разнообразие чрез създаването и координацията на изпълнението на	

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
		разнообразие"	плановете и програмите за защита на биологичните ресурси; контрол на защитата на биологичното разнообразие;	
	Дирекция "Превантивни дейности"	1. Отдел "Оценка на въздействието върху околната среда и оценка на околната среда"; 2. Отдел "Превенция на промишленото замърсяване"	Разработване на проекти и нормативни актове в сферата на превантивната дейност; процедури за Оценка на въздействието върху околната; контрол върху изпълнението на решенията; координация на процедурите, свързани с оценката за въздействието върху околната среда на планове и програми; методологична подкрепа за Изпълнителна агенция по околната среда и Регионалния инспекторат по околната среда и водите относно процедурите по издаването на комплексни лицензии; обществен регистър на експертите за Оценка на въздействието върху околната и оценка на околната среда; координация и контрол на изпълнението на програмите за отстраняване на вредите, нанесени на околната среда след извършването на определени дейности или бездействие до момента на приватизация;	Процедури на; координация на процедурите, свързани с оценката на въздействието върху околната среда на плановете и програмите;
	Дирекция "Води"	1. Отдел "Използване на водите"	Оперативно управление на водите на национално ниво; определяне на условията в разрешителните за използване на води; национална политика и програми за защита на повърхностните и подпочвени води, контрол и координация; контрол върху договорите за концесия; водни и водно-икономически баланси на страната; национален водно-икономически план; план за управление на речните корита; наблюдение на националната система за мониторинг на водите;	Национална политика и програми за защита на повърхностните и подпочвените води, контрол и координация; контрол върху договорите за концесия; планове за управление на речните корита;
		2. Отдел "Защита на водните басейни"	Установяване и очертаване на границите на водните басейни; Разрешителни за използване на водите във водните басейни; контрол върху състоянието и правилното използване на инсталациите за пречистване на отпадъчните води; съставяне и координация на планове за управлението на различните басейни; специализирани водно-икономически карти;	Установяване и очертаване на границите на водните басейни; създаване и координация на планове за управление на различните басейни; специализирани водно-икономически карти;
	Дирекция	1. Отдел	Координация и оперативен контрол върху	Координация и оперативен контрол върху

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
	“Координация на регионалните инспекции по околната среда и водите”	"Контрол и управление на опасните химически субстанции"	дейностите на Регионалния инспекторат по околната среда и водите; национални системи за екологичен мониторинг; контрол и управление на опасните химически субстанции и материали; оценка на риска от опасните химически субстанции, поддържане на регистри и база данни във връзка с процедурите в сферата на опасните химически субстанции; координация на дейностите за превенция на сериозни инциденти с опасни химически субстанции или ограничаване на последиците, в сътрудничество с други отдели; създаване на нормативни актове, свързани с инцидентите;	дейностите на Регионалния инспекторат по околната среда и водите; координация на дейностите за превенция на сериозни инциденти с опасни химически субстанции или ограничаване на последиците, в сътрудничество с други отдели;
	Дирекция “Фондове на Европейския съюз за околната среда”	1. Отдел “Фондове на Европейския съюз за околната среда”	Създаване на програмна документация с цел получаване на финансови ресурси от предприемаческите фондове; представяне на проекти за кандидатстване за финансиране пред предприемаческите фондове и Кохезионния фонд; координация и направление на изпълнението на проекти; подготовка на доклади относно проектите; координация на дейностите, свързани с усвояването на финансовите ресурси от фондовете на Европейския съюз – сектор “Околна среда” с всички заинтересовани институции и организации;	координация на дейностите, свързани с усвояването на финансовите ресурси от фондовете на Европейския съюз – сектор “Околна среда” с всички заинтересовани институции и организации;
	Дирекция “Управление на отпадъците”	1. Отдел “Управление на комуналните и строителни отпадъци”	Подготовка и осъществяване на програми и проекти в сферата на управлението на сметниците; годишни доклади за управлението на дейностите; издаване на разрешителни за извършване на тези дейности; координация и контрол на проектите, създаване и експлоатация на оборудване и инсталации за балиране на комуналните отпадъци и спазване на изискванията при избора на терени за разполагането на съоръжения за обработване на отпадъци; координация и контрол на изпълнението на изискванията за защита на почвата при използването в земеделските земи на остатъчните материали, получени след пречистването на отпадъчните води;	координация и контрол на проектите, създаване и експлоатация на оборудване и инсталации за балиране на комуналните отпадъци и спазване на изискванията при избора на терени за разполагането на съоръжения за обработване на отпадъци; функциониране на регистри за издадените разрешителни за преработка на отпадъчни материали;

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
		2. “Управление на промишлените и опасни отпадъци”	Координация и контрол върху изпълнението на изискванията за обработването и транспортирането на промишлените и вредни отпадъци; функциониране на регистри за издадените разрешителни за обработването на отпадъчни материали;	
	Дирекция “Опазване на чистотата на въздуха”	1. Отдел “Качество на атмосферния въздух”	Създаване на норми за качеството на атмосферния въздух и информиране на населението при превишаване на алармените прагове, за съдържанието на вредни субстанции в горивата, за допустимите емисии на вредни субстанции, отделяни в атмосферата от фиксирани източници; координация на дейностите, свързани с осъществяването на контрол върху изпълнението на предписанията в тази връзка;	Координация със заинтересованите министерства и отдели относно ограничаването и прекратяването на използването на субстанции и материали, които унищожават озоновия слой, намаляване на емисиите на парникови газове, увеличаване на енергийната ефективност;
		2. Отдел “Глобални атмосферни процеси”	Координация със заинтересованите министерства и отдели относно ограничаването и прекратяването на използването на субстанции и материали, които унищожават озоновия слой, намаляване на емисиите на парникови газове, увеличаване на енергийната ефективност и на част от възобновимите източници на енергия; годишни доклади за регистъра на субстанциите, които унищожават озоновия слой и парниковите газове; оценка на проектите, свързани с тези проблеми в зависимост от ползата за екологията;	Създаване на норми за качеството на атмосферния въздух;
	Дирекция “Земни недра и подземни богатства”	1. Отдел “Земни недра и баланс на запасите”	Защита на земните недра, мините и минералите; създаване и регистриране на национален баланс на ресурсите, регистър на новите открития; специализирана карта на рудните и минерални залежи; координация и контрол върху изпълнителните проекти; нормативни актове за защита на земята и почвата, координация и контрол върху работните проекти за рекултивация на замърсените и увредени терени;	нормативни актове за защита на земята и почвата, координация и контрол върху работните проекти за рекултивация на замърсените и увредени терени; създаване и регистриране на национален баланс на ресурсите;
		2. Отдел “Геология и разрешения за проучване”	Организация на подготовката на разрешителни за извършване на проучвания и изследвания на мини и минерални находища; организиране на Единен регистър и кадастър на разрешенията за търсене и/или проучване на мини и минерални находища;	организиране на Единен регистър и кадастър на разрешенията за търсене и/или проучване на мини и минерални находища;

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
			поддържане на Национален геофонд; Национален архив от скални образци и специализирана информационна система за данни относно геологическите изследвания и дейности;	
	Дирекция "Кохезионна политика за околната среда"	1. Отдел "Кохезионна политика за околната среда "	Ръководен орган за оперативната програма "Околна среда"; секретариат на Комитета за наблюдение на изпълнението на тази програма; организация, създаване и координация при подготовката и изпълнението на оперативна програмата и други програмни документи за целите на Структурните фондове и Кохезионния фонд при спазване на принципите на партньорство; мониторинг на програмата; организация и координация на дейностите, свързани с достъпа до информация и публичността, свързани с получаването на финансова помощ от Европейския съюз, възможностите и резултатите;	организация, създаване и координация при подготовката и изпълнението на оперативна програмата и други програмни документи за целите на Структурните фондове и Кохезионния фонд при спазване на принципите на партньорство;
	Регионални инспекторати по околната среда и водите	София	Защита на въздуха, водите и почвата от замърсяване и унищожаване; защита и екологосъобразно използване на земните недра, рудите и минералите; екологично чиста градска среда; защита на биологичното разнообразие и горските екосистеми; управление на отпадъците; използване на Националната система за мониторинг на околната среда; база данни информация за екологичния статус;	реализиране на функциите по регулация, контрол и информация във връзка със защитата на околната среда и устойчивото използване на природните ресурси;
	Дирекции на националните паркове	Централна стара планина, Габрово	Защита от възникването на горски пожари, контрол и поддържане на планинските екосистеми, мониторинг и защита на ресурсите; образователни програми; интерпретация и туризъм; управление и контрол; лицензии за конкретни дейности на територията на парковете; организация и база данни; информация за парковете; санкции;	Участие в процеса на създаване на планове за управление и структуриране на техническите планове и проекти; подготовка на становища за оценката на въздействието върху околната;
	Дирекции за водните басейни	Източно Беломорие, Пловдив	Планиране и управление; мониторинг; прогнози и информационно обслужване; разрешителни и регистри; воден и водно-икономически кадастър; контрол; връзки с други институции и публичност;	Определяне на бордовете на водните обекти в сътрудничество с кадастралните служби; организиране на планове за управление на водните басейни;

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
	Изпълнителна агенция по околната среда	1. Дирекция “Мониторинг на околната среда”	Отговаря за мрежата за наблюдение и контрол върху параметрите на околната среда; участва в разработването на Кадастър на околната среда; извършва обмяната на информация между Министерството на околната среда и водите, Регионалните инспекторати и други институции; отговаря за развиването на подсистемите на Националната система за мониторинг на околната среда; създава и поддържа информационна банка Екологична карта; координира международните връзки на агенцията, в това число и организацията на международните дейности;	Извършва обмяната на информация между Министерството на околната среда и водите, Регионалните инспекторати и други институции;
		2. Дирекция “Лаборатории за анализ”	Лаборатории за анализ на качеството на атмосферния въздух, качеството на водите, почвите и отпадъците; акредитирани са съгласно ISO 45001; разполага с необходимото оборудване, осигурява необходимата информация за нуждите на Националната система за мониторинг и осъществява контрол върху околната среда в рамките на Министерството на околната среда и водите; организира функционирането на стационарни автоматични станции за контрол на въздуха и поддържа техническите системи; хармонизира българските стандарти в областта на контрола върху замърсителите с европейските и международните стандарти; осигурява ръководство за Регионалните инспекторати и лабораториите; участва в международни програми;	Хармонизира българските стандарти в областта на контрола върху замърсителите с европейските и международните стандарти; осигурява ръководство за Регионалните инспекторати и лабораториите;
Министерство на околната среда и водите	Стратегии, европейска интеграция и международно сътрудничество	Стратегия и програми за околната среда	- Координира и участва в разработването на национални и секторни стратегии и програми за околната среда; - Координира изпълнението на международните конвенции в България.	Националната прицелна област за измененията на климата е част от отдела. Тази прицелна област е натоварена с координацията и сътрудничеството с други лица/ организации във връзка с всички аспекти на изпълнението на Конвенцията за климата и Протокола от Киото в страната. Освен това, съвместното изпълнително звено също се намира в този отдел. Основните отговорности на това звено са насочени към създаването на улеснения за проекти „Съвместно изпълнение” в България и този тип проекти (насочени към

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
				намаляването на емисиите на парниковите газове) са тясно свързани с устойчивото развитие и изпълнението на ангажиментите на страната, в качеството ѝ на страна по Рамковата конвенция на ООН за измененията на климата и Протокола от Киото.
Междуправителна комисия по климата	Няма дирекции	Няма отдели	Този орган има за цел да улесни комуникацията между институциите и да осигури контрола и координацията на техните дейности във връзка с процеса на измененията на климата в страната. Този процес се ръководи най-вече от постулатите, изложени в Рамковата конвенция на ООН за измененията на климата, Протокола от Киото и Европейската програма относно измененията на климата.	Комисията се състои от представители на повечето министерства (в това число и Министерство на регионалното развитие и благоустройството), Агенцията по енергийна ефективност и наблюдател от Столична община. Основните дейности са свързани с надзора и контрола върху изпълнението на Националния план за действие за измененията на климата (който е единственият юридически документ, който ръководи и направлява националната политика по отношение на измененията на климата). Обновеният План (2004) съдържа многобройни политики и мерки, които силно влияят върху определени сектори от икономиката и върху тяхното развитие (например енергийният сектор и инфраструктурата).
Изпълнителна агенция по околната среда	Мониторинг на околната среда	Регистър на емисиите (регистър на емисиите на газовете, предизвикващи парников ефект)	- наблюдение при подготовката на Националните регистри за газовете, предизвикващи парников ефект (в рамките на Конвенцията за климата); - Възможно администриране на регистъра на емисиите на газовете, предизвикващи парников ефект.	Емисиите на газовете, предизвикващи парников ефект оказват пряко въздействие върху развитието на икономиката както на регионално, така и на национално ниво. Без да се обмислят сериозно тенденциите при емисиите на газовете, предизвикващи парников ефект не би следвало да се формулират или изпълняват каквито и да било национални или регионални политики и мерки. За да се вземат тези тенденции под внимание обаче, единственият източник на надеждна информация и данни може да бъде Изпълнителната агенция по околната среда.
		Издаване на разрешителни	Издаване на разрешителни за дейности, които оказват въздействие върху околната среда и осъществяване на контрол върху тези дейности (съгласно указанията на Директива 96/61/ЕС относно интегрирано предотвратяване и контрол на замърсяването)	Разрешителните за дейности, които оказват въздействие върху околната среда, издадени от Агенцията могат и трябва да бъдат средство за насърчаване на устойчивото развитие. Тези разрешителни на практика определят обхвата на определени промишлени или икономически дейности, които оказват влияние върху околната

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
				среда или върху определени параметри от нея (например качеството на атмосферния въздух). Очаква се в рамките на следващите две години в разрешителното да бъде описано и обема на емисиите на газовете, предизвикващи парников ефект, която даден промишлен обект може да отдели (както подсказва и наименованието “комплексно разрешително“, което обикновено се използва за тези разрешителни).

Междусекторното насочване към местните, националните или регионалните политики и планове представлява сериозно предизвикателство. Потенциалът на регионалното сътрудничество да насочва вниманието си към проблемите на околната среда следва да бъде използван, например за управлението на регионални и трансгранични природни ресурси, като атмосферата, речните корита, морската среда и биологичното разнообразие. Секторите, в които връзките между местното развитие и проблемите на околната среда и заплахите за глобалната околна среда са следните:

- за проблемите, свързани с **опустиняването**: връзки със земеделието/ животновъдството, енергията, управлението на горите и водните сектори.
- за проблемите, свързани с **измененията на климата**: връзки с производството на енергия, промишлеността, транспорта, управлението на горите, земеделието/ животновъдството, управлението на отпадъците, водите, управлението на земите и крайбрежните зони;
- за проблемите, свързани с **биологичното разнообразие**: връзки със земеделието/ животновъдството, управлението на горите, риболова, туризма, управлението на крайбрежните зони и водите.

Управлението, опазването и устойчивото използване на агросистемите, наред с някои видове екосистеми от останалите групи екосистеми, се прилагат в земеделието в системата на Министерството на земеделието и горите. Дейностите се координират и контролират на национално ниво.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
Министерство на земеделието и горите	Дирекция “Развитие на селските райони и инвестиции”		- Дирекцията организира и координира процеса на подготовка на Националния план за развитие на селските райони. Дирекцията разработва и управлява програми за развитие на селските области. - Създава система за организация на мониторинга, контрола и оценката и докладва относно резултатите от изпълнението на Специалната програма за присъединяване в областта на земеделието и селските райони, съгласно изискванията на Европейския съюз. Дирекцията, заедно с Държавния фонд земеделие, организира и провежда кампании за популяризиране на програма САПАРД. - Разработва и координира националните и	Насърчаването на фокусирането на проблемите на околната среда в секторните програми за интегрирано развитие на селските райони осигурява важни възможности за възвръщане на загубите на продуктивност на селските и градските източници на препитание, причинени от обезлесяването, неустойчивото използване на водите, опустиняване и загубата на плодородието на земите.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
			регионални програми за екология в сферата на земеделието. Дирекцията разработва методи за оценка на финансовата подкрепа на проектите.	
		САПАРД	Отделът отговаря за подготовката, актуализацията и координацията на Националния план за развитие на земеделието и селските райони на България (2000 – 2006). След подготовката и одобряването от Европейската комисия на Националния план за развитие на земеделието и селските райони, действа в качеството си на секретариат на Комитета по мониторинг на САПАРД.	Съществува връзка между приоритетите и мерките в Националния план за развитие на земеделието и селските райони на България и биологичното разнообразие, измененията на климата и превенцията на ерозията на земите.
		Инвестиции в селските райони	Кандидатстване за определени мерки по САПАРД (например “Професионално обучение”) подготовка за изпълнението на мерките за развитие на селските райони, които не са обхванати от САПАРД (райони в неблагоприятно положение, мерки от лидерски тип и други); Координация на дейностите на неправителствените организации, работещи в сферата на развитието на селските райони (при спазването на принципа на партньорството), подкрепа за местните администрации на селските райони и подготовка на интегрирани планове за развитие на селските райони.	Изпълняване на изискванията на Конвенцията от Рио може да бъде критерия за подбора на проектите. Конвенцията от Рио също може да бъде взета под внимание при разработването на интегрирани планове за развитие на селските райони.
		Екологосъобразно земеделие	Разработване на програми за екологосъобразно земеделие и свързаното с тях законодателство; степента на съответствие на Националния план за развитие на земеделието и селските райони с правните достижения на Общността по отношение на защитата и подобряването на екологосъобразно земеделие; връзки с Европейската комисия и други международни организации в рамките на политиката за екологосъобразно земеделие; развиване на административна матрица за изпълнение на програмата за екологосъобразно земеделие; обучение и информация; мониторинг и контрол; управление на техническата помощ за изпълнението на програмата за екологосъобразно земеделие.	Развиване на българските програми за екологосъобразно земеделие и свързаното с тях законодателство може да бъде или да не бъде в съответствие с Конвенцията от Рио.
	Генерална дирекция	Регионална политика	- Подкрепя Министъра при прилагането на държавната политика в сферите на земеделието и	Дирекцията се занимава с проблемите на ерозията. Някои от дейностите са свързани с възстановяването и

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
	“Структурна политика”	Второстепенни разпоредители с бюджетни кредити координация и взаимодействие Промяна на начина на използване на земите и подобряване на качеството на продукцията 28 Регионални директората “Земеделие и гори”	горите, хидромелиорацията и се занимава с проблемите, свързани с ерозията на териториите на регионалните администрации чрез Регионалните дирекции. - Координира дейностите на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, ръководени от Министъра на земеделието и горите и гарантира изпълнението на държавната политика в своите непосредствени дейности. - Координира и контролира дейностите на Общинските служби по земеделието и горите чрез Регионалните директорати “Земеделие и гори”. - Обсъжда предложения за промяна на начина на използване на земите и подготвя проекти за решения за тях. - Обсъжда молбите за финансиране на проекти и прилагането на проекти и технологии за възстановяване и подобряване на продуктивността на земеделските земи. - Всяка година подготвя доклади за състоянието на земеделието и горите и предложения за основните насоки на държавната аграрна политика през следващата икономическа година и по региони. - Координира дейностите по изпълнението на Закон за опазване на земеделските земи.	подобряването на продуктивността на земите и е свързана също и с биологичното разнообразие.
	Дирекция "Управление на собствеността и търговски дружества с държавно участие"		- Организира и контролира използването на държавните земи. - Дава методологически инструкции, регулира и контролира процеса на компенсиране на бившите собственици и издаването на индивидуални компенсаторни бонове. - Събира и верифицира молбите за компенсация и оземляване от Държавния поземлен фонд. - Разглежда предложения за промяна на начина на използване на земеделските земи и разработва проекти в съответствие с тези предложения. - Разглежда кредитирането с финансови ресурси на изследвания в сферата на земеделието и изпълнението на проекти и технологии за	Някои системи за използване на земите могат действително да подобрят биологичното разнообразие. Технологиите за възстановяване на качеството на земите са свързани с превенцията на ерозията на земята.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
			възстановяване и подобряване на качеството на земите. - Създава проекти за набор от инструкции по отношение на изпълнението на Закона за земите и Закон за възстановяване собствеността върху горите и земите от горския фонд и разработва наредби за изпълнението на законите. - Обобщава месечни доклади относно земеделските земи, собствеността върху които е била възстановена на базата на статистическите данни и плановете за разделяне на земята.	
Национални служби	Изпълнителна агенция по риболов и аквакултури		Агенцията отговаря за националното и оперативното управление на под-сектор “Риболов и аквакултури”, надзор и контрол на риболовните дейности в страната. България прилага единна национална стратегия за устойчивото развитие на аграрния сектор, в съответствие със специфичната ситуация в България и Общата земеделска политика на Европейския съюз.	Взема участие в организирането на дейностите, свързани с устойчивото развитие, използването, сигурността, контрола и репродукцията на рибата, другите водни животни, риболовните ресурси и дейностите за опазване на водната фауна.
	Агенция по почвените ресурси		Изпълнява специализирани дейности за качеството, защитата, възстановяването и подобряването на плодородността на почвените ресурси и екологичните функции на почвата.	Някои от дейностите на агенцията са свързани с Конвенциите от Рио за превенция на ерозията на почвите.
	Изпълнителна агенция по хидромелиорация		Агенцията регулира дейностите по иригацията, дренването, превенцията на наводняването, защитата на почвите от изветряне и подкрепя министъра на земеделието и горите в инвестиционната политика в сферата на хидромелиорацията.	Някои от дейностите на агенцията са свързани с Конвенциите от Рио за превенция на ерозията на почвите.
	Национален център по аграрни науки		Изследвания, приложни и помощни дейности в сферата на земеделието и хранителната индустрия.	Основно изследване за екологията и опазването на околната среда.
	Национална служба за съвети в земеделието		Националната служба за съвети в земеделието отговаря за националната политика в сферата на земеделието, предлага на земеделските производители редовна и актуална информация, съвети и консултации.	Дейностите на Националната служба за съвети в земеделието са свързани с Конвенциите от Рио, тъй като съществува връзка между земеделието и опустиняването, измененията на климата и биологичното разнообразие. Някои системи за използване на земите могат действително да подобрят биологичното разнообразие.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
	Национална дирекция "Горско стопанство"		Дирекцията работи в сферата на горската дейност, лова и в някои случаи – риболовната индустрия.	Екологичната цялост на горските системи запазва биологичното разнообразие, тъй като горите са обитавани от голям брой животински и растителни видове. Защитата на горите ще помогне също и за осигуряването на дългосрочното складиране на въглерод в почвата, както и за намаляване на допълнителното обезлесяване без възстановяване. Така горите са тясно свързани с ерозията на земите и измененията на климата.
Агенция САПАРД в рамките на държавен фонд "Земеделие"		Отдел "Европейски схеми за вътрешен одит"	Агенцията САПАРД отговаря за подбора на проектите, кандидатстването и сключването на договорите, извършването на инспекция по места – както преди, така и след одобряването на проекта, мониторинг на напредъка по мерките по отношение на индикаторите, разрешаването на плащанията, извършване на плащанията, изграждане на надеждна база данни за изпълнение на програмата и т. н.	Изпълнението на някои от мерките в Националния план за развитие на земеделието и селските райони, например лесовъдство и залесяване на земеделските земи, инвестиции в лесовъдни холдинги, преработка и маркетинг на лесовъдната продукция, управление на водните ресурси, развитие и подобряване на инфраструктурата на селските райони, е тясно свързано с устойчивото развитие и Конвенцията от Рио.
		Отдел "Европейски схеми"		
		Отдел "Европейско финансиране"		
		28 регионални бюра		

- Министерството на икономиката е един от важните участници в процеса на създаване и изпълнение на националната политика като такава. То разработва целите и приоритетите на националната стратегия и изпълнява държавната политика в сферата на промишлеността, търговията, приватизацията и доскоро и на туризма. С решение на Министерски съвет, под-сектор "Туризъм" стана част от Министерството на културата и туризма. Министерството участва също и в изпълнението на интеграционната политика и чуждестранното икономическо сътрудничество.
- Приоритетите на правителството в обхвата на дейностите на Министерството на икономиката са насърчаването на иновациите и високите технологии, съхраняване на инвестициите в секторите с висока добавена стойност, насърчаването на малките и средни предприятия, промяната на бизнес климата, разширяването на конкурентоспособността на промишлеността и икономиката в контекста на устойчивото развитие, в това число и на проблемите на околната среда. Министерството отговаря и за вземането на решения и изготвянето на програми в сферите, които се намират в обхвата на дейността и посочени в трите Конвенции от Рио и следния Програма 21.
- Покриването на критериите и стандартите на Общността в процеса на успешното присъединяване през 2007 г. са приоритет за България, а неделима част от него е устойчивото развитие.
- Основните принципи и приоритети в работата на Министерството на икономиката по отношение на устойчивото развитие и дейностите, отговарящи на целите от Рио могат да бъдат определени както следва:
 - o Ускоряване на екологосъобразното устойчиво икономическо развитие;
 - o Екологосъобразно управление и превенция на риска;
 - o Допълнителност;
 - o Принцип "Замърсяване – глоба";

- Превенция и ограничаване на вредите за околната среда;
- Интегриране на екологичните стандарти в останалите сектори, в това число и законодателните актове, които се отнасят до икономическите и социалните дейности.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
Министерство на икономиката	Дирекция “Обща икономическа политика”	1. Отдел “Икономическа политика” 2. Отдел “Събиране и анализ на икономическа информация” (“Анализи и бази данни”)	Взема участие в разработването и мониторинга на Националния план за развитие. Подготвя Оперативната програма “Конкурентоспособност”. Подготвя проекти и коментира законодателните актове, свързани с нейните задължения. По време на изпълнението на Оперативната програма, взема под внимание целите от Лисабон.	В качеството си на най-важните документи, Националният план за развитие и Оперативните програми, разработени с активното сътрудничество на Дирекцията, тяхната основна роля при интегрирането на проблемите на околната среда в тях и тясната връзка между икономическото развитие и устойчивото развитие, е ясна.
	Дирекция “Политика по отношение на предприятията”	1. Отдел “Връзки с бизнес асоциациите” 2. Отдел “Насърчаване на малките и средни предприятия и предприемачеството”	Разработва политики за изграждането на интегрирана инфраструктура на българската икономика. Заедно с отдел “Европейска интеграция” работи за изпълнението на задълженията за присъединяването към Европейския съюз във връзка с промишлената политика. Подготвя проекти и коментира законодателните актове, свързани с нейните задължения, в това число и международните договори, от които произтича изпълнението на задължения. Подготвя програми и мерки във връзка с конкурентоспособността, високите технологии, икономията на енергия и екологосъобразността на продуктите.	Задълженията, свързани с присъединяването към Европейския съюз са тясно свързани с други международни актове, които България следва да има предвид в процеса на разработване на нейната икономическа политика. Проблемите на устойчивото развитие и задълженията на страната ни във връзка с Конвенцията от Рио следва да бъдат отразени законопроектите, които биват подготвяни от отговорните дирекции.
	Дирекция “Природни ресурси и концесии”	Отдел “Концесии”	Организира координацията на комплексните планове с инженерните, рекултивационните, инвестиционните, екологичните и други проблеми. Организира и осъществява контрол върху изпълнението на договорите за проучването или за извличането на природни ресурси.	Повечето от дейностите на Дирекцията са близки до проблемите на околната среда и следователно те се намират в тясна връзка с темите на Конвенцията от Рио.
	Дирекция “Европейска интеграция”	1. Отдел “Координация на подготовката за членство в Европейския съюз”	Организира, координира и контролира изпълнението на дейностите на министерството във връзка с изпълнението на задълженията в	Дирекцията работи в близко сътрудничество с другите дирекции, които разработват икономическата политика, свързана с

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
		2. Отдел “Хармонизация на законодателството” 3. Отдел “Икономически аспекти на присъединяването”	процеса на интеграцията към Европейския съюз. Взема участие в разработването на законодателни актове в хода на хармонизирането на българското законодателство с това на Европейския съюз.	устойчивото развитие и определени аспекти на международните актове, които следва да съблюдаваме, задълженията на България в процеса на присъединяване и международните връзки, които имаме с държавите-членки на Европейския съюз и общата политика на ООН.
	Дирекция “Предприемствени програми и проекти”	1. Отдел “Планиране, подготовка на програми и координация” 2. Отдел “Управление на програми и проекти” 3. Отдел “Финансов контрол и плащания”	Организира, координира и управлява изпълнението на програмите и проектите, финансирани от Европейския съюз във връзка с функциите на министерството съгласно програмните документи или споразумения. Участва в подготовката и координацията на проектите за финансови меморандуми и други споразумения за финансова подкрепа от Европейската комисия и други донори на предприемствени програми и проекти. Създава и поддържа система за подготовка на административния капацитет, необходим за управлението на програмите и проектите, финансирани от Европейския съюз, наред със самостоятелно финансираните такива.	Много от програмите и проектите, финансирани от Европейския съюз и онези, финансирани от други международни организации са свързани със защитата на околната среда и устойчивото развитие, от което следва, че са тясно свързани със задълженията на България по трите Конвенции от Рио.
	Дирекция “Правна”	1. Отдел “Нормативни актове в икономиката” 2. Отдел “Правни проблеми на търговските дружества в икономиката” 3. Отдел “Правно осигуряване на администрацията”	Коментира проектите на законодателни актове, които засягат пряко министерството и такива, при които министерството е заинтересована страна.	Хармонизиране на законодателството с това на Европейския съюз е основен приоритет. Фактът, че международните актове и регламенти трябва да станат неделима част от българското законодателство, разкрива важната роля на Дирекцията във връзка с разглежданите теми.

Агенцията за икономически анализи и прогнози е изпълнителна агенция в структурата на Министерството на финансите, съгласно Закона за държавната администрация.

Основните функции и задачи на агенцията са:

- Да анализира актуалната бизнес среда и икономическата ситуация и да разработва оценки на перспективите пред икономическото развитие на страната;
- Да подготви краткосрочни, средносрочни и дългосрочни прогнози за тенденциите в икономическото развитие на България в условията на различни варианти на икономическа политика;
- Да изследва на сравнителен принцип икономическия преход в България и в други държави от Централна и Източна Европа.

Агенцията, наред с други министерства и институции, разработва и предлага конкретни икономически програми, а също и наблюдава и оценява тяхното изпълнение. Агенцията за икономически анализи и прогнози участва в предприемаческите преговори и подготовката на България за пълноправно членство в Европейския съюз. Агенцията отговаря за разработването и годишното актуализиране на Предприемаческата икономическа програма. Агенцията ръководи подготовката на Национален план за развитие и актуализирането и подобряването на Националния план за икономическо развитие (2000-2006).

Агенцията за икономически анализи и прогнози работи по голям брой международни проекти, финансирани от Агенцията за международно развитие на САЩ, Световната банка, ФАП и други донори. Някои от скорошните големи проекти са: (1) подготовката от страна на Световната банка на Икономическия меморандум за България *Двойното предизвикателство на прехода и присъединяването към ЕС* за 2000-2001; (2) подобряване на качеството на националните сметки в сътрудничество с Националния статистически институт и Харвардския институт за международно развитие през 2001 г.; (3) изграждането на модел на отворена икономика с Холандския икономически институт.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
Агенция за икономически анализи и прогнози	Дирекция “Макроикономически анализи”		Анализира състоянието на българската икономика и нейните перспективи; Подготвя за публикуване анализ за баланса на икономическата система, нивото на стабилност и координацията на инструментите на икономическата политика;	Балансираната и устойчива икономика следва да включва в себе си устойчивото развитие, проблемите на околната среда, т. е. да взема под внимание също и целите от Рио.
	Дирекция "Икономическо прогнозиране и политика"		Изработва модели за макроикономически анализи и прогнози; Анализира различните възможности пред макроикономическата политика за постигането на дългосрочно балансиран икономически ръст; Разработва средносрочни и дългосрочни прогнози за развитието на ключови макроикономически параметри; Систематизира наличните данни и разработва анализи и прогнози на развитието на шест района на планиране.	Развитието на шестте района на планиране е също свързано с основните изисквания на устойчивото развитие.
	Дирекция “Европейска интеграция и международни програми”		Систематизира информацията относно разширяването на Европейския съюз като база за разработването на икономически анализи, оценки и прогнози; Поддържа оперативни контакти с институции на Европейския съюз, ЕСД и други институции на държавите-членки; Взема активно участие в “Работна група 11” и подготвя актуализирана версия на Предприемаческата икономическа програма”; Организира сътрудничеството с международните институции и координира участието на Агенцията в национални и международни проекти, конференции и	Целите от Рио са част от международно признатите проблеми и отговарят на задълженията на държавите-членки на ООН.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
			семинари; Планира и координира работата на Агенцията при разработването на други документи в процеса на присъединяване към Европейския съюз.	
	Дирекция “Национален план за развитие”		Подготвя Националния план за развитие във връзка с Регламент 1260/1999 на Съвета на Европа; Координира работата на съответните министерства в процеса на разработване, анализиране и актуализиране на Националния план за развитие; Взема участие в разработването на система от индикатори за анализ и оценка на Оперативните програми; Взема участие в подготовката система от критерии за подбор за проектите в обхвата на Оперативните програми.	Насърчаването на фокусирането на проблемите на околната среда в секторните програми осигурява важни възможности. Разработването на система от индикатори е от голямо значение за оценката на устойчивото развитие в рамките на Оперативната програма.

Министерството на транспорта и комуникациите отбелязва негативното въздействие на транспорта върху околната среда и изпълнява политики, които са в съответствие с изискванията на Европейския съюз. Министерството на транспорта и комуникациите подкрепя целите, задачите и дейностите, включени в Националната стратегия за сектор Транспорт с свързания с нея План и ще предприеме действия за изпълнението на онези от тях, които попадат под юрисдикцията на Министерството.

Прилагането на законодателството на Европейския съюз е задължително условие за присъединяването на България към Европейския съюз. В този смисъл, хармонизацията на националното законодателство с това на Европейския съюз и неговото практическо прилагане са задачи от стратегическо значение за транспортния сектор. Съществува директна връзка между изпълнението на изискванията на Европейския съюз и тези на трите конвенции от Рио. Както ще покаже анализът на общите аспекти на Конвенциите, някои от изискванията на законодателството на Европейския съюз са сходни с тези на трите конвенции. Следователно, подобни действия следва да бъдат определени като особено ефективни що се отнася до приноса им към изпълнението както на законодателството на Европейския съюз, така и на Конвенции. Този подход представлява база за Стратегията и Плана - за осигуряването на необходимия капацитет, който се изисква за прилагането на устойчивото развитие на пътния и другите видове транспорт.

Политиката за устойчивото развитие и нарастващата нужда от разработването на интегрирана транспортна политика, в която политическите идеи биват разглеждани от всички гледни точки, е са източник на нови предизвикателства пред екологосъобразната система на транспортните услуги. Тези предизвикателства включват практическите проблеми, свързани с това да не се допуска парализиране на процеса на създаване на политики в очакване да бъдат разбрани всички преки и косвени въздействия, както и основното методологическо предизвикателство, свързано със сравняването и претеглянето на различните въздействия на разнообразните форми на транспорт.

Основните обективни връзки от транспортния сектор са:

- Подобряване на характера на отношението на проектите за транспортната инфраструктура към оценката на въздействието върху околната;
- Разширяване на използването на екологично чисто горива;
- Ограничаване на транзитния автомобилен трафик през урбанизираните райони;
- Стимулиране на използването на железопътен транспорт;
- Стимулиране на комбиниран транспорт;
- Стимулиране на използването на вътрешните водни пътища и морския транспорт;

- Устойчивото развитие на въздушния транспорт.

	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
Министерство на транспорта и комуникациите	Дирекция “Национална транспортна политика”	Дирекция “Национална транспортна политика”, Отдел “Стратегическо развитие на железопътния и пътния транспорт” Отдел “Статистика и анализ”	Дирекцията организира и координира процеса на подготовка на общата политика в сферата на околната среда в транспортния сектор. Дирекцията организира и координира общата политика в сферата на околната среда в областта на транспорта. Дирекцията участва в подготовката на стратегии, програми и планове в най-ранните етапи от разработването на Програмата за развитие на транспортната инфраструктура и Националната стратегия за сектор Транспорт.	В процеса на своята дейност, Дирекцията, която определя една значителна част от Националната транспортна политика, вземайки под внимание опазването на биологичното разнообразие и устойчивото развитие, разчита на двустранни споразумения; меморандуми за разбирателство; международни проекти. Разходите по изпълнението на проектите обикновено се поемат от чуждестранните участници; България взема участие в голям брой програми, свързани с опазването на различни компоненти от околната среда. Относителният дял на фондовете за опазване на биологичното разнообразие в тези програми не е голям.
Министерство на транспорта и комуникациите	Изпълнителна агенция “Автомобилна администрация”	Дирекция “Автомобилни превози” Отдел “Международни автомобилни превози и европейска интеграция”	Отделът отговаря за подготовката, информирането и координацията на Българската Изпълнителна агенция “Автомобилна администрация” и в частност адаптирането ѝ към развитието на устойчив транспорт и опасни стоки.	Изграждане на капацитет за по-ефективното използване на фондовете, осигурени от национални и чуждестранни източници за изпълнението на проекти, подкрепящи прилагането на Конвенциите. Важната роля на Дирекцията по отношение на дейностите се дължи на факта, че транспортният сектор и най-вече сухопътният бранш, оказва негативно въздействие върху околната среда в няколко основни аспекта – чрез въздействието си върху качеството на атмосферния въздух в замърсените райони, глобалните климатични промени, естественият пейзаж и земеделските земи, чрез изпълнението на най-мощните проекти на транспортната инфраструктура, както и чрез създаването на шум и отпадъци.
Министерство на транспорта и комуникациите	Главна дирекция “Гражданска въздухоплавателна администрация”	Дирекция “Летища, въздушни навигационни служби, международни и икономически регламенти”	Отделът отговаря за подготовката, информацията и координацията на защитата на околната среда в района и по време на дейността на летищния оператор, в това число и организацията на дейността и пропускателния режим.	Въздушният транспорт е основният източник на отпадъци - акумулатори и гуми. Летището разполага с техническа инфраструктура за преработка на акумулаторните отпадъци, а по отношение на гумите, през 2004 г. бяха построени инсталации за преработка и изгаряне на старите гуми, които разрешава отчасти проблемите, които са налице във връзка с този вид отпадъци.

	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
				Необходими са обаче още действия за изпълнението на ангажиментите, поети във връзка с Конвенцията от Рио.
Министерство на транспорта и комуникациите	Изпълнителна агенция "Морска администрация"	Дирекция "Оперативна и мониторинг "	Разработване на стратегия и програми за опазване на морската среда и свързаните с това български законодателни актове.	Замърсяването на морската или речната среда означава директно или индиректно въвеждане от страна на човека на субстанции или енергия в морската среда, в това число и при устията на реките, което причинява вреда на живите морски или речни ресурси, създава риск от вреда за човешкото здраве, нарушава законите за използване на моретата, като в същото време влошава качеството на морската вода и условията за туризъм и отдих, в сравнение с нормите и стандартите за допустимите норми замърсяване, които са в сила.
Министерство на транспорта и комуникациите	Изпълнителна агенция "Поддържане и проучване на река Дунав"		Агенцията е единствената специализирана организация в България, която изпълнява целия набор от помощни дейности за поддържане на водните пътища, акваторията на пристанищата и зимните лагери за осигуряването на безопасно корабоплаване в българската част на река Дунав. Дирекцията участва в дейността на множество международни организации, свързани с инфраструктурата, околната среда и други проблеми на река Дунав и вътрешните европейски водни пътища.	Всички програми определят до известна степен действията, които страните следва да предприемат с цел спиране на тенденцията на загуба на биологичното разнообразие, в това число и мониторинг и оценка на биологичното разнообразие във вътрешните водни екосистеми. Агенцията работи разработването на стратегии за превенция на замърсяването чрез подбор и използване на подходящи технологии, насърчаването на трансграничното сътрудничество, управление, което се основава на екосистемите, ангажиране на местната и коренна общност на всички подходящи нива.
Министерство на транспорта и комуникациите	Изпълнителна агенция "Железопътна администрация"	Дирекция "Железопътен транспорт" Отдел "Контрол и безопасност"	Отделът подпомага координацията дейностите по интегрирането на принципите на опазване на околната среда, подходите и препоръките към сектора на железопътния транспорт.	Железопътният транспорт обръща особено внимание на мерките, създадени с цел намаляване на зависимостта от икономическия ръст при разширяването на транспортната дейност и всякакво разширяване на консумацията на енергия, както и разработването на алтернативни източници на енергия за комбиниран транспорт, които са по-малко вредни за околната среда.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
Министерство на енергетиката и енергийните ресурси	Енергийна стратегия, икономически анализи и прогнози	Стратегически анализи и прогнози	- Организира, координира и участва в подготовката и осигуряването на информация за Националната енергетика за целите на развитието на енергийния сектор. - Координира разработването на краткосрочни, средносрочни и дългосрочни програми и планове, свързани с националния енергиен баланс.	През последните няколко години тази дирекция е била основно ангажирана с представянето на Министерството на енергетиката и енергийните ресурси във всички процеси, които засягат изпълнението на политиките и мерките, свързани с измененията на климата в България и в частност – с енергийния сектор. Дирекцията е изградила определен капацитет в тази сфера, което може да бъде доста полезно за предложения проект на Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Ясно е, че дейностите на Дирекцията (особено онези, които са свързани с формулирането и изпълнението на енергийните програми и планове) засягат начина, по който секторът се развива, а също и неговото влияние на национално, регионално и местно ниво.
	Структурна реформа и държавно участие		- оценява и преценява качествата на инвестиционните проекти в сферата на енергетиката от гледна точка на техните икономически и финансови аспекти. - подкрепя инвестиционните проекти в сектора на енергетиката.	Дейността на тази дирекция определя до голяма степен какъв капацитет за генериране на енергия ще бъде изграден или възприет в цялата страна. подобен капацитет въздейства не само върху икономическото развитие на местно и регионално ниво, но в някои случаи и върху околната среда в национален мащаб. Освен това, тъй като тези качества не могат да съществуват самостоятелно, свързаната с тях инфраструктура (пътища, тръбопроводи, електропреносни мрежи) също трябва да получат внимание при формулирането и изпълнението на политиките за местно и регионално развитие.
Агенция по енергийна ефективност	Няма дирекции	Няма отдели	- Организира изпълнението на проекти и мерки в съответствие с националните дългосрочни и краткосрочни програми за енергийна ефективност; - Одобрява проектите за енергийна ефективност и контролира тяхното изпълнение; - Участва в подготовката на правните разпоредби в сферата на енергийната ефективност: предлага разработването и усъвършенстването на стандартите за енергийна ефективност с цел постигане на сближаване с нормите на	Тази агенция има голямо влияние (макар и не винаги директно) върху настоящото и бъдещо развитие в някои сектори като например сектора на търговията, промишленото и жилищно строителство. Чрез насърчаването на енергийната ефективност, работата на Агенцията може без съмнение да бъде свързана с устойчивото развитие. Освен това, Агенцията отговаря за функционирането на Регионалните центрове по енергийна ефективност, чиято основна цел е изпълнението на политиките и мерките в сферата на енергийната ефективност на регионално и местно ниво.

Наименование на институцията	на	Наименование на дирекцията	на	Наименование на отдела	на	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
						Европейския съюз и насърчаване на енергийната ефективност при нейната консумация.	

Национален статистически институт

Законът за статистиката определя обществените отношения, свързани с извършването на статистическа дейност от страна на органите на статистиката, както и обмяната на данни между тях.

Институциите, отговорни за изпълнението на законодателството на Европейския съюз в сферата на статистиката и извършването на статистическа дейност в България, съгласно Закона за статистиката, са Националният статистически институт и други органи на статистиката, например структурни звена в министерства, ведомства и други органи на централната и териториалната администрация.

МИСИЯ:

Мисията на Националната статистическа система е ефективно произвеждане и разпространение на висококачествена статистическа информация, която да задоволява нуждите на потребителите от данни относно състоянието и промените в икономиката, демографията, социалната сфера и екологията.

ЦЕННОСТИ:

- Прилагане на принципите на официалната статистика и да поддържа статистическата етика;
- Сътрудничество и поддръжане на връзки между потребителите, органите на статистиката и респондентите;
- Осигурява ориентирани към потребителите статистически продукти и услуги;
- Разработва, усъвършенства и повишава ефективността на статистическата дейност.

ВИЗИЯ:

- Придържане към Европейската статистическа система;
- Ориентиране към потребителите;
- Подобряване на качеството;
- Въвеждане на нови информационни и комуникационни технологии и иновации.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

- Координиране на статистическата дейност;
- Събиране, обработка и съхраняване на статистически данни и статистическа информация;
- Изграждане и поддръжане на статистическа инфраструктура;
- Европейска интеграция и международно сътрудничество;
- Представяне и разпространение на статистическа информация.

Свързаност между Националния статистически институт, регионално развитие и Конвенцията от Рио

Информацията за извършването на дейности, свързани с опазването на биологичното разнообразие и качеството на атмосферния въздух е на разположение на Националния статистически институт; специално внимание се обръща на годишните доклади за изпълнението на Националния план за опазване на биологичното разнообразие; в главите от докладите на различните министерства, представящи цялостната им работа за опазването на природата и биологичното разнообразие; в докладите за задачите, свързани с опазването на биологичното разнообразие, за изпълнението на които министерствата сключват договори с други институции и т. н.

Националният статистически институт е пряко ангажиран с подготовката на Националния план за развитие и неговите оперативни програми. В частност, той дава съвети относно създаването на система от индикатори и осигурява данни за мониторинга и оценката на Плана и Програмите. Специално внимание се обръща на регионалното измерение – със създаването на Информационна система за регионална статистика. Регионалните статистически бюра, които са разположени в областните центрове, отговарят за събирането и предаването на статистически данни.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
Национален статистически институт	Дирекция “Европейска интеграция и координация”	Отдел “Планиране и координация”	Подготовка Национална програма за статистически изследвания и Годишен доклад за дейността Ръководител на отдел	Участва в BNSI работна група на SDI Участва в Комисията за подготовка на Националния план за развитие
		Регионална статистика	Осигурява не на статистически данни за EUROSTAT и държавната администрация на различни административни и териториални нива; Ръководител на звено Отговаря за усъвършенстването на разпространението и анализа на регионалните статистически данни; Осигуряване на експертизи за подготовка и прилагането на законодателството, свързано с регионалното развитие	Участва в работните групи за 2 оперативни програми – “Развитие на селските райони” и “Регионално развитие” Мониторинг и оценка на хуманитарното развитие и Целите за развитие на хилядолетието на регионално ниво (ПРООН)
		Статистика за околната среда	Ръководител на звено; отговорности, свързани с CORINAIR – данни и статистика за мониторинга на околната среда. Водите, в това число и тези за комунални нужди, токсични химически вещества, опасни отпадъци; емисии – въглероден диоксид, твърди частици, озон, въглероден оксид и олово; потребление на вода, качество на атмосферния въздух; модели на потребление и производство; статистика за инвестициите в сферата на околната среда. Взаимодействие с регионалните структури	Всички дейности съответстват на Програма 21, свързаните с него методологии и международни стандарти; Национална програма за статистически изследвания

Конференцията на ООН в Рио де Жанейро (1992 г.) подкрепи един нов интегриран подход към управлението на околната среда, който стимулира дейности, насочени към устойчивото развитие на глобално, национално и регионално ниво. Основното заключение от тези процеси е, че традиционните подходи в науката, практиката и политиката,

свързани с противодействието на негативните тенденции в сферата на трите конвенции от Рио, са недостатъчни и неефективни. Тези нови схващания изискват и нови, различни от предишните, роли и позиции на науката в управлението на глобалната околна среда. Науката има различна и изключително важна мисия. Тя трябва да изучава, предвижда и информира относно възможните процеси на промяна, възможните условия в екологичните системи. Следва да подчертаем, че обмяната на информация с науката, стимулирането на научните изследвания и прилагането на научните данни са особено важни за устойчивото развитие на обществото.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
Институт по социология, Българска академия на науките		Глобално и регионално развитие	Основан през 1990 г. от проф. Николай Генов Проекти: Доклад "Развитието на човека – България" (ПРООН) 1995, 1996, 1997 г.; Тематична мрежа: Стратегии за устойчиво регионално развитие REGIONET – (Европейска комисия -5 FP); Създаване на интегрирана Европейска изследователска зона; Научни политики за разширена Европа SEMMERING (Европейска комисия -5 FP); Социалната интеграция на ромското малцинство (Световна банка). ст. н. с. д-р Вяра Ганчева, София, 1990 г. доцент., 1994 г. Функции: подготовка, провеждане и анализ. Фокус групи: Модериране. Подготовка на доклади. Член на екипа. Автор. Изследовател. Консултант връзки с обществеността. Координатор. Медиатор.	Устойчивото развитие и екологичен риск; Система от индикатори за мониторинг на социалното напрежение, причинено от екологичните рискове; Глобално и регионално устойчиво развитие; Регионални и национални условия на заетостта в България; Развитие на градските области; Етнически връзки; Национални и регионални процеси в обучението и науката; Мерки за намаляване на бедността; Медии и гражданско общество; Проблеми на половете; Участие на обществеността.
Институт за горите, Българска академия на		Екология на горите и горски ресурси	Институтът за горите се занимава с научни и практически изследвания и изработване на модели в сферата	Устойчивото развитие в условията на една променяща се среда; Система от индикатори за мониторинг на горите; Национални и регионални процеси в образованието и науката; функциониране и динамика на горските екосистеми на национално и регионално ниво;

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
науките, София ()			на екологията и опазването на биологичното разнообразие, структурата и функционирането на горските екосистеми, устойчивото развитие на биологичното разнообразие в условията на една променяща се среда, Националната политика по горите, опазването на горската флора и фауна.	
Институт по ботаника		Флора и генезис на флората	Изследване и защита на флората в България Европейска мрежа Европейска платформа за биологичното разнообразие (Европейска комисия - FP 5) Българският партньор е от отдел “Флора и генезис на флората” Ст. н. с. д-р Десислава Димитрова Лице за контакт: участие в международните срещи по Проекта На национално ниво: Разработване на Българска платформа за биологично разнообразие Участие в изграждането на надеждна комуникация между заинтересованите страни в сферата на биологичното разнообразие Организиране на национални тематични срещи в сферата на биологичното разнообразие Участие в съставянето на	Изследване, защита и устойчиво използване на растителните биологични ресурси Връзки с определянето на въздействието на измененията на климата, опустиняването и ерозията на почвите върху биологичното разнообразие Връзки с опазването на биологичното разнообразие в естествените пейзажи Връзки с мониторинга на биологичното разнообразие на генетично, специфично и екосистемно ниво, както и на нивото на естествените пейзажи Връзки с определянето на заплахите за биологичното разнообразие и тяхното намаляване.

Наименование на институцията	Наименование на дирекцията	Наименование на отдела	Кратко описание на мандата на отдела и функцията на лицето за контакти	Връзки с проекта на Министерството на социалната политика – процеси на регионално развитие и цели на Рио
			Национален план за действие за опазване на биологичното разнообразие Координация на процеса по съставянето Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие.	

Анекс 10: Писма за подкрепа и ангажимент за съвместно финансиране

1. Писмо от Министерство на околната среда и водите

REPUBLIC OF BULGARIA

MINISTRY OF ENVIRONMENT AND WATER

4 August 2005

Re: Project proposal to the Global Environment Facility *Integrating Global Environmental Issues into Bulgaria's Regional Development Processes*

Dear Mr. Buhne,

Ministry of Environment and Water took part in the formulation of the project proposal on *Integrating Global Environmental Issues into Bulgaria's Regional Development Processes* and supports its submission to GEF for consideration for financial support.

Integration of environmental considerations into the development and sectoral policies is a priority for the Ministry of Environment and Water, documented into its new strategy and action plan, currently adopted by the Council of Ministers and awaiting ratification by the Bulgarian Parliament. The regional development policy is among the most important and strongest instruments for achieving effective environmental protection and sustainable development of the country. The Ministry of Environment and Water continuously undertakes relevant actions mainly via Environmental Impact Assessment and Strategic Environmental Assessment procedures.

The above mentioned project suggests approach to achieving practical mainstreaming of environmental objectives into regional and spatial development policies – namely by embedding the environmental considerations into the very planning, implementation and evaluation processes in those areas. This is in line with the provisions of the Bulgarian EIA/SEA legislation, which clearly favors this path. In this light the above-mentioned project, in case of financial support from GEF, would make a strategic intervention into speeding up those mainstreaming processes. Most importantly this project would build capacity in the country to integrate the issues pertinent to climate change, biodiversity and land degradation, which at the moment are less considered as compared to the other environmental areas.

Mr. Neil Buhne

UNDP Resident Representative

1000 Sofia, 22 Maria Luisa Blvd.

tel.: +359 2 940 6132; fax: +359 2 980 8406

Ministry of Environment and Water is very much interested that the above mentioned project starts its implementation and achieves the best possible results.

I hope GEF would consider favorably its financial support for the project proposal *Integrating Global Environmental Issues into Bulgaria's Regional Development Processes* and look forward to its implementation in Bulgaria. I also believe it would generate important lessons for the international community on achieving practical results in mainstreaming global environment into regional development policies.

Sincerely yours,

Emiliya Kraeva
GEF Operational Focal Point
Head of International Cooperation
Department

2. Писма от Министерство на регионалното развитие и благоустройството

REPUBLIC OF BULGARIA

MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT AND PUBLIC WORKS

17-19, SLSI, Cyril and Methodius Str., Sofia-1202 Tel.: (+359 2) 94-4159, Fax: (+359 2) 987-2517

92-00-686/11.07.2005.

To:

Mr. Neil Bahne

UNDP Resident Representative

Re: Project proposal to the Global Environment Facility *Integrating Global Environmental Issues Into Bulgaria's Regional Development Processes*

LETTER OF SUPPORT

The Ministry of Regional Development and Public Works in its capacity as the responsible institution for the implementation of the regional development policy in Bulgaria actively participated in the development of the proposed project proposal to the GEF and considers it of utmost importance for meeting Ministry's obligations towards the requirements of the international environmental agreements, as well as EU and national legislation.

The merge between regional development policy and environment towards sustainability is a fact recognized at a high political level in Bulgaria. The project document outlines the baseline activities taking place in the country regarding integration of environmental into regional development processes. The transformation of political agenda into practice, however, requires capacities that Bulgaria still lacks, especially in the field of integrating global environment objectives into development processes. The MRDPW is intending to undertake actions in that regard and therefore is planning in its multiannual indicative budget funds at the level of US\$2,1 mln for application of sustainable development principles via the implementation of the regional development policy. In this context the GEF support for the above mentioned proposal would come into a very appropriate moment and would complement the Ministry's efforts most importantly towards better organization of the work and additional financial assistance.

Bulgaria is in a very favorable position in terms of hosting both processes (spatial planning and developmental planning) under the umbrella of one institution – Ministry of Regional Development and Public Works. The challenge of successfully coordinating these processes and integrating them with global environmental concerns is remaining, and the Ministry is undertaking actions in that direction. The GEF project would be able to make a very important intervention in such a situation by building the capacity of the Ministry to adequately reflect the global environment objectives into spatial schemes and plans, as well as regional developmental instruments.

Overall the proposed project would stimulate better coordination among four key Directorates of the MRDPW and their respective regional bodies responsible for regional and spatial development: Strategic Planning of Regional Policy; Programming of Regional Development; Spatial Planning; European Integration and Coordination of

International Projects. This is an important pre-requisite for successful implementation of the regional development policy and utilization of the EU Structural Funds. Therefore the Ministry is highly supportive of the approach to involve most of the staff of these directorates into the practical implementation of the projects activities.

Below is presented a more detailed information on the contribution that would be provided by the Ministry of Regional Development and Public Works to the GEF project.

1. Provision of office space with all respective utilities (heating, electricity, water) and access to 2 direct telephone lines, Internet and e-mails for the Project Management Unit in the building of the Ministry estimated at the equivalence of USD24000 in contribution.
2. Covering participation expenses (halls, travel, accommodation, food) of the MRDPW staff undergoing the training programme on integrating global environment objectives into regional development policy to be established by the project estimated at the equivalence of USD10000.
3. Financing development projects contributing to meeting the objectives of the three Rio Conventions within the framework of the Cross Border Cooperation Programme in the amount of USD2000000. In case the GEF support is obtained for the implementation of the above mentioned project the tender documents for those funds would be developed in coordination with the GEF project implementation team. The results of the implemented projects would be submitted for incorporation into the "sustainability knowledge management system" to be established under the project.
4. MRDPW is currently developing its website for a better distribution of information on its work towards fulfilling the EU obligations to the wide public. In case the above mentioned projects receives the GEF financial support the website of the European Integration and Coordination of International Projects Directorate would host the sustainability knowledge management system, for which development and maintenance the MRDPW's contribution is estimated at the equivalence of USD36000.
5. MRDPW is developing a regional development GIS system at the Strategic Planning of Regional Policy Directorate, which would be up-graded with the GEF support towards incorporation of global environmental layer. The contribution of the MRDPW for its development and maintenance is estimated at the level of USD37500.

I hope that the outlined commitments of the Ministry of Regional Development and Public Works demonstrate our understanding of the importance to adequately mainstream global environment into regional development policy. I trust Bulgaria's capacity in this area would be substantially improved through the implementation of the proposed project to the GEF and hope for a positive decision.

July 07, 2005

Sofia

BELIN MOLLOV
Deputy Minister

REPUBLIC OF BULGARIA
MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT AND
PUBLIC WORKS

17-19, Sv. Sv. Kiril i Metodii Str., 1202 Sofia

99-00-1-94/26.04.06

Mr. Neil Buhne
UNDP
Resident Representative
Sofia

22 March, 2006

Dear Mr. Buhne,

Subject: Project proposal to the GEF - "Integrating Global Environmental Issues into Bulgaria's Regional Development Processes"

Clarification and Confirmation Statement

As regards the final stage of preparation of the above mentioned Project document, and prior to endorsement by the parties thereof, the MRDPW would like to clarify and confirm its commitment to project objectives and outputs.

In view of the forthcoming membership of Bulgaria in the European Union and the obligations taken, or to be taken, in this relation, the MRDPW draws the attention of all parties involved in project implementation, financing, monitoring and evaluation to the fact that it will act as Project Implementing Partner specifically for this project in full compliance with UNDP and GEF rules for national project implementation, as well as with the national and EU policies, and according to the rules and procedures applicable within the EU and in Bulgaria as a Member-State. Any commitment and contribution to the project, made by the Ministry, having possible implications on EU co-funded development programmes will be subject to consultation and confirmation by the relevant authorities.

Therefore, the co-financing commitments taken by the MRDPW in its Letter of Support, dated July 07, 2005, should be amended in an appropriate way. The MRDPW will provide the necessary co-financing to the amount of USD 1,019,000, as indicated in the Project document, by mobilizing resources under relevant programmes or projects under its responsibility seeking to achieve a leverage effect of the project activities. The in-kind contribution – office premises and website related expenditures only, will be subject to budgetary arrangements within the MRDPW, and will be provided in a way to ensure the effective and efficient management and implementation of the project.

The MRDPW would like, as well, to acknowledge the UNDP/ GEF advice and support to the project and confirm its commitment to achieving project objectives and results expected to be highly beneficial to the policy for sustainable integrated regional and local development in Bulgaria.

Kindest regards,

Iskra Mihaylova

Deputy Minister
of Regional Development and Public Works

Приложение Б Основно задание

ИМЕ НА ПРОЕКТА: **Интеграция на глобалните проблеми по околна среда в процеса на регионално развитие в България**

ЗАДАНИЕ

РЪКОВОДИТЕЛ НА ПРОЕКТА

Начална дата на изпълнението на задачата: 1^{-ви} февруари 2006 г.
Продължителност на изпълнението на задачата: 12 месеца, възможно е удължаване, но не по-дълго от общата продължителност на проекта

I. Обща информация

Стратегията на проекта се състои в това да насърчава проактивното интегриране на проблемите на глобалната околна среда в самия процес на регионално и местно развитие, както и териториално планиране, като и двете са ръководени от Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Това ще бъде постигнато чрез развиването на капацитета на Министерство на регионалното развитие и благоустройството за интегриране на целите на глобалната околна среда в политиките и практиките за регионално и местно развитие, както и в документите за териториално планиране.

Стратегията на проекта ще бъде реализирана чрез следните 3 продукта:

ПРОДУКТ 1: Методологиите, уменията, познанията и системата за управление на информацията за фокусиране на проблемите на глобалната околна среда във формулирането, изпълнението и оценката на политиките за регионално развитие и териториално планиране, са налице.

ПРОДУКТ 2: Институционалните промени, които подкрепят фокусиране на проблемите на глобалната околна среда в регионално развитие и териториално планиране, са налице.

ПРОДУКТ 3: Планове за регионално развитие и планове за териториално развитие на общинско ниво са ревизирани с цел интегриране на целите на глобалната околна среда в един пилотен регион за планиране или група общини чрез прилагането на капацитета, развит при Продукти 1 и 2.

II. Цел

Под общото ръководство на програмния анализатор по енергетика и околна среда на ПРООН, Ръководителят на проекта следва да работи в тясно сътрудничество с Партньора по изпълнението на проекта (Министерство на регионалното развитие и благоустройството), и с ключовите партньори по проекта (особено Министерство на околната среда и водите) за пълното и навременно изпълнение на целите на проекта. Ръководителят на проекта отговаря за общото качество на операциите по проекта, в съответствие с изискванията на ПРООН и Глобалния екологичен фонд, като обърне специално внимание на продуктите и резултатите, описани в логическата рамка на проекта.

III. Обхват на работата на Ръководителя на проекта

1. Обща координация, ръководство и наблюдение на изпълнението на проекта.
2. Подготовка на детайлни работни планове за проекта.
3. Организира и наблюдава работни срещи, обучителните пътувания, посещенията на място, международните мисии и обучението, което е необходимо по време на изпълнението на проекта.
4. Определя националните експерти и институции за работа по проекта, в случай, че са необходими услугите на подизпълнители, както и определя заданията за експертите и подизпълнителите.
5. Наблюдава Администратора на проекта и останалия персонал на проекта.
6. Връзки със съответните министерства, национални институции и други значими институции с цел привличане на техния персонал за работа по дейностите на проекта, както и събира и разпространява информация, значима за проекта.
7. Подготвя периодични доклади за напредъка (в това число и тримесечни и годишни доклади) на проекта, съгласно изискванията на ПРООН и Глобалния екологичен фонд, описани в раздел “Мониторинг и оценка” на документа.
8. Контролира разходите и осигурява адекватно управление на ресурсите, осигурени за проекта.
9. Изисква от ПРООН да осигури предварително финансиране, а също осигурява финансови доклади за използването на фондовете, съгласно правилата и процедурите на ПРООН;
10. Изисква от ПРООН да осигури услуги, ако счете това за необходимо, съгласно споразумението между страните, в това число и обработване на молбите за извършване на директни плащания, подбор на персонал и възлагане на обществени поръчки;
11. Улеснява и подкрепя участието на различни заинтересовани страни във всички фази от изпълнението на проекта и насърчава създаването на неформални мрежи с цел идентифициране и мобилизиране на ресурсите за изпълнението на Националната стратегия и Плана за действие и дейностите по изграждането на капацитет след края на проекта.
12. Осигурява генерирането и разпространението на информация относно дейностите по проекта сред националните и международните заинтересовани страни; също така осигурява информация за периодичните издания на ООН, в близко сътрудничество с контактното звено на ПРООН България.
13. Координира дейностите по проекта с други свързани програми за техническа помощ в България;
14. Поема всякакви други задължения във връзка с дейностите с цел гарантиране на ефективното изпълнение, които са от неговата/ нейната компетентност на Ръководител на проекта.

IV. Условия за предоставянето на услугите на Ръководителя на проекта

ПРООН България може да установи контакт с Ръководителя на проекта по всяко време в рамките на работния ден и да поиска експертна помощ, съдействие или участие в срещи във връзка с която и да било от дейностите по проекта или разработването на правен или работен документ, принадлежащ към изпълнението на въпросния проект.

V. Предварителна програма за предаването на продуктите

Ръководителят на проекта следва да се придържа към разписанието на проекта, както е описано в Предложението по проекта, при предаването на очакваните продукти.

VI. Представяне на доклади пред Възложителя

Ръководителят на проекта докладва пред постоянния представител на ПРООН и Националния директор на проекта, както е изложено в раздел “Организация на управлението” от документацията на проекта.

VII. Процес на подбор на персонал и изисквания

Ръководителят на проекта следва да бъде/има:

- Най-малко магистърска степен по хуманитарни науки или управление на околната среда;
- Богат опит в управлението на проекти, за предпочитане за ПРООН и/или Глобалния екологичен фонд,
- Повече от 10 години сътрудничество с правителството, неправителствени организации, изследователски институции в област, която е пряко свързана с устойчивото управление на околната среда и проекти, свързани с развитие;
- Способност да постига целите в пълна степен и навреме;
- Способност да действа гъвкаво и независимо, в рамките на изпълнението на проекта на ПРООН, с цел постигане на резултатите на проекта.
- Способност да представя ефективно напредъка по проекта и резултатите пред целевата аудитория, както и отлични умения за работа със софтуер *Microsoft PowerPoint*,
- Отлични умения за съставяне и представяне на доклади (съпроводени от отлично познаване на работата с *Microsoft Word* и *Excel*),
- Перфектен английски език;
- Отлични умения за водене на преговори;

Подборът на Ръководителя на проекта ще бъде извършен чрез открит конкурс, в съответствие с принципите на ПРООН. В процедурата за оценка и избор на кандидатите ще участват представител на МРРБ.

ЗАДАНИЕ

Администратор на проекта (АП)

Начална дата на изпълнението на задачата:	1 ^{-ви} февруари 2006 г.
Продължителност на изпълнението на задачата:	12 месеца, възможно е удължаване, но не по-дълго от общата продължителност на проекта

I. Обща информация

Стратегията на проекта се състои в това да насърчава проактивното интегриране на проблемите на глобалната околна среда в самия процес на регионално и местно развитие, както и териториално планиране, като и двете са ръководени от Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Това ще бъде постигнато чрез развиването на капацитета на Министерство на регионалното развитие и благоустройството за интегриране на целите на глобалната околна среда в политиките и практиките за регионално и местно развитие, както и в документите за териториално планиране.

Стратегията на проекта ще бъде реализирана чрез следните 3 продукта:

ПРОДУКТ 1: Методологиите, уменията, познанията и системата за управление на информацията за фокусиране на проблемите на глобалната околна среда във формулирането,

изпълнението и оценката на политиките за регионално развитие и териториално планиране, са налице.

ПРОДУКТ 2: Институционалните промени, които подкрепят фокусиране на проблемите на глобалната околна среда в регионално развитие и териториално планиране, са налице.

ПРОДУКТ 3: Плановете за регионално развитие и плановете за териториално развитие на общинско ниво са ревизирани с цел интегриране на целите на глобалната околна среда в един пилотен регион или група общини чрез прилагането на капацитета, развит при Продукти 1 и 2.

II. Цел

Администраторът на проекта подпомага Ръководителя на проекта в цялостното администриране и финансовото управление на проекта, извеждането на продуктите на проекта и ежедневните операции по проекта.

III. Обхват на работата на администратора на проекта

Общо управление на проекти:

- Поддържане на актуална документация по проекта, който се намира в отличен ред;
- Водене на присъствени протоколи в отлично състояние;
- Водене на протоколи от хода на срещите;
- Подготвяне на списъци с потенциални консултанти и подизпълнители;
- Подпомагане работата на Ръководителя на проекта при разработването на плановете за работата по проекта;
- Подпомагане работата на Ръководителя на проекта при разработването на докладите по проекта, съгласно процедурите на ПРООН България;
- Поддържане на счетоводните книжа на проекта и архиви с договори;
- Подпомагане на организирането на събитията по проекта (работни срещи, срещи на работни групи, консултации с местни заинтересовани страни, срещи на ръководни/организационни комисии и други);
- Подпомагане на проверките по работата на проекта;
- Водене на кореспонденция и документация, завършване на кореспонденцията от административен характер, редактиране на докладите и другите документи за спазване на формата и верността на съдържанието;
- Улесняване на кореспонденцията по проекта (телефон, факс, електронна поща, поща и други);

Възлагане на обществени поръчки:

- Гаранции, че процедурите на ПРООН по възлагане на обществени поръчки са били спазени;
- Провеждане на процеса по възлагане на обществени поръчки за стоки и услуги в рамките на проекта, при координация с ПРООН-POG;
- Издаване на документи за участие в търгове до 15 000 щатски долара и съставяне на доклади за оценка на офертите;
- Подготовка на договори за компаниите и лицата, които са били наети в рамките на проекта;
- Връзки с индивидуални и корпоративни подизпълнители на проекта;

Финансово управление:

- Подпомага Ръководителя на проекта и Оперативната група по програмата на ПРООН във всички финансови дела, свързани с проекта, при спазване на предварително зададените срокове;

- Съставя бюджетните отчети по проекта и подготвя и разходните планове/ отчетите за паричните потоци по проекта, при координиране с Ръководителя на проекта и ПРООН-РОГ;
- Поддържа финансовите архиви на проекта в отлично състояние;
- Гарантира строгото придържане към финансовите планове и изискванията за докладите на ПРООН;
- Подготвя молби за извършване на директни плащания от ПРООН срещу необходимите придружаващи документи;
- Гарантира наличието на съответствие между средствата, отпуснати по проекта и ангажиментите с облигационната политика и разпределението на фондовете на ПРООН;
- Гарантира, че всички разходи, възникнали по проекта са надлежно разрешени, получените фактури са редовни и плащанията са извършени съгласно договореното разписание;
- Подготвя финансовите доклади на проекта, според исканията;
- Съхранява средствата по проекта за дребни разходи;

IV. Условия за предоставянето на услугите на администратора на проекта

Всички дейности на Администратора ще бъдат извършвани след координиране с под ръководството на Ръководителя на проекта и под наблюдението на Оперативната група по програмата на ПРООН, при спазване на процедурите на ПРООН относно операциите по програмите, които са отразени в наръчника ПРООН BUL.

Администраторът е назначен на пълен работен ден. Той/ Тя няма право да встъпва в изпълнението на други задължения или бизнес дейности, възмездни или безвъзмездни, по време на работата си по проекта без изричното съгласие на ПРООН.

Администраторът следва да се държи професионално и етично във всеки един момент и не следва да извършва дейности, които да навредят на репутацията на проекта.

V. Доклади на Администратора на проекта

Администраторът на проекта докладва пред Ръководителя на проекта, както е предвидено в раздела “Организация на управлението” от документацията по проекта.

VII. Процес на подбор и изисквания

Администраторът на проекта следва да бъде/има:

- Университетска академична степен,
- Отлични познания по английски и български език,
- Педантичност, познания по математика,
- Компютърна грамотност (*Word*, Интернет, електронни таблици, *PowerPoint*),
- Способен да работи под стрес и да поема няколко задачи едновременно;
- Опитът при възлагането на обществени поръчки по проекти, финансирани от донори е желателен;

Подборът на Администратора на проекта ще бъде извършен чрез открит конкурс, в съответствие с принципите на ПРООН. В процедурата за избор и оценка на кандидатите ще участва представител на МРРБ.